

***GAUJAS UPJU BASEINA APGABALA
APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS
2010.- 2015. GADAM***

Saturs

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS ATTIECĪGAJĀ NOZARĒ.	3
1.1. APGABALA FIZIOĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS	3
1.2. VIRSZEMES UN PAZEMES ŪDENSOBJEKTI	4
1.3. AIZSARGĀJAMĀS TERITORIJAS.....	6
1.4. SOCIĀLI – EKONOMISKAIS RAKSTUROJUMS.....	6
1.5. ŪDENSOBJEKTU KVALITĀTES VĒRTĒŠANAS PRINCIPI	7
1.6. VIRSZEMES UN PAZEMES ŪDENSOBJEKTU STĀVOKĻA RAKSTUROJUMS	10
1.7. SLODZES UN TO RADĪTĀ IETEKME	11
1.7.1. <i>Punktveida piesārņojums</i>	11
1.7.2. <i>Izkliedētais piesārņojums</i>	13
1.7.3. <i>Pārrobežu piesārņojums</i>	14
1.7.4. <i>Ūdens ieguve</i>	14
1.7.5. <i>Morfoloģiskie pārveidojumi (aizsprosti, polderi, upju taisnošana u.c.)</i>	15
1.8. PLĀNA DARBĪBAS LAIKĀ PROGNOZĒTĀS IZMAIŅAS SLODZĒS	16
2. SASAISTE AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM UN TIESĪBU AKTIEM	19
2.1. POLITIKAS UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI	19
2.2. STARPTAUTISKĀS KONVENCIJAS.....	22
2.3. EIROPAS SAVIENĪBAS DIREKTĪVAS.....	22
2.4. LATVIJAS TIESĪBU AKTI.....	23
3. PLĀNA MĒRĶI	23
3.1. MĒRĶI GAUJAS APGABALAM KOPUMĀ	23
3.2. MĒRĶI ATSEVIŠĶIEM GAUJAS APGABALA ŪDENSOBJEKTIEM	24
3.3. RISKĀ IZVĒRTĒJUMS UN IZŅĒMUMI MĒRĶU SASNIEGŠANAI.....	25
4. PASĀKUMI IZVIRZĪTO MĒRĶU SASNIEGŠANAI UN UZDEVUMU IZPILDEI	27
5. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA PLĀNA IZSTRĀDES PROCESĀ	28
PIELIKUMU SARAKSTS	30

1. Esošās situācijas raksturojums attiecīgajā nozarē

1.1. Apgabala fiziogēogrāfiskais raksturojums

Gaujas upju baseina apgabals (turpmāk - Gaujas apgabals) aizņem 13051 km² jeb 20.2% no Latvijas teritorijas. Gaujas apgabals atrodas Latvijas ziemeļaustrumu daļā un robežojas ar Igaunijas Republiku. To veido Gaujas, Salacas un Rīgas jūras līcī ietekošo mazo upju sateces baseini, kā arī Burtnieku ezers ar pietekām.

Klimatiskos apstākļus lielā mērā ietekmē reljefs un attālums no jūras. Gaujas apgabala teritorijā zemienes un līdzenumi mijas ar augstienēm un paugurainēm. Augstienēs, sevišķi Vidzemes augstienē, raksturīga zemāka temperatūra, lielāks mitrums, ilgstošāka sniega segas saglabāšanās. Tāpat Vidzemes reģionam ir raksturīga agra sala iestāšanās rudenos, salīdzinoši garas ziemas, liels nokrišņu daudzums, salīdzinoši īss veģetācijas periods. Visas šīs pazīmes īpaši spilgti izteiktas gan Vidzemes augstienē, gan daļēji arī Alūksnes augstienē, padarot šos areālus par klimatiski visnelabvēlīgākajiem lauksaimniecības attīstībai. Augstienēs paugurainais reljefs rada izteiktas mikroklimatiskās atšķirības dienvidu un ziemeļu nogāzēs. Šādi klimatiskie apstākļi no vienas puses rada ierobežojumus augļkopībai, samazina kultūraugu ražību, sadārdzina apkuri, arī ceļu tīrīšanu ziemā, bet no otras puses - nosaka teritorijas piemērotību ziemas sporta veidu attīstībai. Piejūras zemienē klimats ir mērenāks un nokrišņu daudzums gadā vidējs. Ziemās gaisa temperatūras Gaujas un Salacas baseina augšējās daļās ir ievērojami zemākas nekā citur Latvijā. Piemēram, janvārī un februārī mēneša vidējā gaisa temperatūra ir par 2.5 – 3.5°C zemāka nekā Ventas upju baseina apgabalā. Upju lejtecēs Rīgas jūras līcis nodrošina pietiekamu mitrumu un ievērojami mērenāku temperatūras režīmu. Kopumā Gaujas un Salacas baseiniem raksturīgs ievērojams nokrišņu daudzums. Gada nokrišņu summa jūras piekrastē ir ap 700 – 750 mm, bet Vidzemes un Ziemeļvidzemes augstienēs pārsniedz 850 mm. Vidzemes augstienes rietumu nogāze ir mitrākā vieta Latvijā. Visvairāk dienu ar nokrišņiem ir Vidzemes centrālajā augstienē – līdz 212 dienām gadā. Tajā pat laikā mazākais dienu skaits ar nokrišņiem atzīmēts Vidusgaujas ieplakas rajonā un Rīgas līča austrumu piekrastē – mazāk par 170 dienām. Tā kā nokrišņu sadalījums ir nevienmērīgs, arī notecei raksturīga samērā liela dažādība. Gaujas apgabalā vislielāko daļu no gada noteces procentuāli veido pavasara notece (42.1%).

Gaujas apgabala ģeoloģiskajā uzbūvē izšķir divas galvenās daļas – kristālisko pamatklintāju un nogulumiežu segu. Tāpat kā lielākajā daļā Latvijas teritorijas, Gaujas apgabala teritorijas virsmā dominē devona vecuma nogulumieži – dolomīts, kaļķakmens, smilšakmens, māls, ģipšakmens. Šajā apgabalā atrodas vairākas nozīmīgas būvniecības smilts un grants, kvarca smilts, devona māla un dolomīta atradnes. Sedas tīreļa apvidū sastopamas kvartāra māla

iegulas un kūdras atradnes. Piejūras zemienē pie Vitrupes, Pāles, Jesperiem un Tūjas izveidojušās devona māla iegulas.

Augsnes sega cieši saistīta ar ģeoloģiju un reljefu un ir viens no galvenajiem faktoriem, kas nosaka zemes lietojuma veidu diferenciāciju. Vidzemes reģionā galvenokārt sastopami paugurainēm un morēnu līdzenumiem raksturīgie augšņu kompleksi. Dominē smilts, bet reģiona Ziemeļu daļā mālsmilts un smilšmāla augsnes cilmiezis. Tur, kur uz smilts cilmieža veidojušās tipiskās podzolētās un podzolētās gleja augsnes, arī izplatīti lielākie mežu masīvi reģionā. Vidzemes un Alūksnes augstienēs uz morēnas mālsmilts un smilšmāla nogulumiem ir velēnu podzolaugsne un velēnu podzolētās glejaugsnes. Reljefa atšķirības bieži vien izraisījušas augsnes granulometriskā sastāva dažādību, jo pauguru virsotnēs vērojama pastiprināta augsnes erozija, bet nogāzēs - uzskalošanās jeb deluviālās augsnes. Piejūras zemenei raksturīgi smilts cilmieži ar visām jau minētajām augsnēm. Gaujas apgabala augsnes nav pašas auglīgākās Latvijā, Vidzemes centrālajā augstienē augsni ietekmē arī ūdens erozija. Salīdzinoši auglīgākās velēnu gleja un velēnu podzolētā glejaugsne sastopamas reģiona centrālajā un dienvidaustrumu daļā un sakrīt ar augstvērtīgāko lauksaimniecības teritoriju izvietojumu. Tomēr, lielākā daļa Gaujas apgabala (izņemot Piejūras un Viduslatvijas zemieni) atzīta par lauksaimniecībai mazāk labvēlīgiem apvidiem.

Meži klāj 52 % no apgabala teritorijas. Vairāk izplatīti ir egļu, bet apgabala vidusdaļā un lejasdaļā – priežu meži, vietām ar lapu koku piemaisījumu. Gaujas apgabalā dominē sausieņi jeb meži ar sausām minerālaugsnēm – 58.9 %. Lielākie mežu masīvi ir Igaunijas pierobežas rajonos. Meža platībām reģionā ir tendence palielināties, jo ir lielas neizmantoto lauksaimniecības zemju platības, kuras ne tikai aizaug ar mazvērtīgiem kokiem un krūmiem, bet tiek arī mērķtiecīgi apmežotas.

Gaujas apgabalā ir daudz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, sevišķi lielu platību aizņem Gaujas Nacionālais parks un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, tomēr tikai daļā šo teritoriju noteiktas īpašas prasības ūdeņu aizsardzībai.

1.2. Virszemes un pazemes ūdensobjekti

Lai sagrupētu ezerus, upes un jūras piekrastes ūdeņus, kuros ir vienādi vai ļoti līdzīgi dabiskie apstākļi, virszemes ūdeņus iedala tipos. Latvijas virszemes ūdeņu tipi noteikti Ministru kabineta 2004. gada 19. oktobra noteikumos Nr. 858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību". Visiem vienam tipam piederošiem ūdeņiem piemēro vienādas kvalitātes prasības. Tādējādi tipoloģija ir pamats gan virszemes ūdeņu iedalīšanai ūdensobjektos, gan to kvalitātes novērtēšanai. Gaujas apgabalā ir izdalīti 5 upju, 7 ezeru tipi un

1 piekrastes ūdeņu tips. Raksturīgākās ir ritrāla tipa (straujas) vidēji lielas upes (48% no upju ūdensobjektiem), kā arī sekli dzidrūdēns ezeri ar augstu ūdens cietību (46% no ezeru ūdensobjektiem).

Attiecīgi, lai novērtētu ūdeņu ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti, izvirzītu prasības to vēlamajam stāvoklim un izlemtu, kā tos racionāli aizsargāt un apsaimniekot, ir izdalīti virszemes ūdensobjekti (ņemot vērā tipu, platību, aizsargājamās teritorijas, slodzes u.c.). Virszemes ūdensobjekts ir visa ūdenstece (piemēram, upe, kanāls) vai ūdenstilpne (piemēram, ezers vai ūdenskrātuve) vai arī ūdenstece vai jūras piekrastes ūdeņu posms, kas pieder vienam tipam, kurā ir vienveidīgi dabiskie apstākļi un antropogēnā ietekme. Ja minētie faktori atšķiras (piemēram, upe augštecē ir strauja, bet lejtecē kļūst lēna), viena ūdenstece var būt iedalīta vairākos ūdensobjektos. Savukārt vairākas pēc rakstura līdzīgas upes vai ezeri var būt ietverti vienā ūdensobjektā. Atsevišķi izdala lielus mākslīgus (cilvēka veidotus) ūdensobjektus, piemēram, dīķus, kanālus, un stipri pārveidotus ūdensobjektus.

Gaujas apgabalā ir izdalīti 46 upju un 35 ezeru ūdensobjekti, kā arī pārejas ūdensobjekts Rīgas jūras līcī un 1 piekrastes ūdensobjekts (sk. 1.pielikumu). Par piekrastes ūdeņiem sauc jūras ūdeņus 1 jūras jūdzi no krasta līnijas uz jūras pusi. Gaujas apgabalā ir sastopams viens – Rīgas līča mēreni atklātais akmeņainais krasts (F). Savukārt par pārejas ūdeņiem dēvē ūdeņus upju grīvu tuvumā, kur notiek jūras sālsūdeņu un upju saldūdeņu sajaukšanās. Pamatojoties uz cilvēka veiktajām fizikālajām pārmaiņām (morfoloģiskiem pārveidojumiem) tiek izvērtēts, kuriem ūdensobjektiem piešķirams stipri pārveidota ūdensobjekta (SPŪO) statuss. SPŪO noteiktās prasības bioloģiskās kvalitātes rādītājiem ir zemākas nekā dabiskajiem ūdeņiem piemērotās. Gaujas apgabalā noteikti divi SPŪO. 2. pielikumā sniegts īss virszemes ūdensobjektu raksturojums, kā arī norādīts, kādas administratīvās teritorijas atrodas katra virszemes ūdensobjekta sateces baseinā.

Latvijā pazemes ūdensobjekti noteikti kā pazemes ūdeņu sistēmas – artēziskā baseina – atsevišķas daļas, kas ir hidrauliski izolētas viena no otras. Pazemes ūdensobjektu robežas horizontālā plaknē noteiktas pēc pazemes ūdensšķirtnēm, bet vertikālā plaknē – pēc ūdeni vāji caurlaidīgiem slāņiem (reģionālajiem sprostsāļiem). Ūdensobjekti ir daudzslāņaini – katrā no tiem ietilpst vairāki ūdens horizonti (pēc ūdenscaurlaidības un sastāva viendabīgi ar ūdeni piesātināti iežu slāņi), kurus vienu no otra atdala ūdeni vāji caurlaidīgi ieži. Aktīvās ūdens apmaiņas zona, kurā atrodas saldūdeņu horizonti, Gaujas apgabala ziemeļu daļā ir 115 – 180 m bieza, bet dienvidu un austrumu daļā tās biezums sasniedz 340 – 435 m. Dziļāk iegul palēninātas ūdens apmaiņas (sāļūdeņu) un lēnas ūdens apmaiņas (sālsūdeņu) zona. Gaujas apgabals ir bagāts ar pazemes ūdeņu resursiem. Visi saldūdeņu horizonti ir apvienoti 5 pazemes ūdensobjektos: Q, D4, D5, D6 un P (sk. 3.pielikumu). No tiem tikai viens (P) ir pilnīgi droši aizsargāts pret piesārņojumu, citu ūdensobjektu dabiskā

aizsargātība ir atšķirīga dažādās apgabala daļās. Kā visur Latvijā, gruntsūdeņu dabiskā aizsargātība ir vāja.

1.3. Aizsargājamās teritorijas

Lai nodrošinātu noteiktu upju un ezeru izmantošanu cilvēku vajadzībām vai piemērotus dzīves apstākļus retām un apdraudētām sugām un biotopiem, Gaujas apgabalā ir izdalīti daudzi ūdeņi, kurus nepieciešams īpaši aizsargāt pret nelabvēlīgu ietekmi (sk. 4.pielikumu). Apgabalam raksturīga cilvēka darbības salīdzinoši maz ietekmēta vide, tāpēc dabas daudzveidības saglabāšanai tajā atrodas liels skaits (72) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju. Īpaši lielu platību aizņem Gaujas Nacionālais parks un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts. Daļa reģiona upju (Amata, Rakšupe, Vellupe, Dzērdupe) bioloģisko vērtību ziņā uzskatāmas par Latvijas mēroga etalonupēm ar tīriem ūdeņiem, lielu bioloģisko daudzveidību un starptautiski aizsargājamiem biotopiem. Pavisam neliela daļa no apgabala (7 upju un 3 ezeru ūdensobjekti), ietilpst īpaši jutīgajā nitrātu teritorijā, kurā jāveic īpaši pasākumi, lai pasargātu ūdeņus no nitrātu piesārņojuma, kuru rada lauksaimnieciskās darbības. Gaujas apgabalā ietilpst arī 11 oficiālās peldvietas pie Rīgas jūras līča un 33 iekšzemes peldvietas¹. Lai nodrošinātu zivju sugas, kuru pastāvēšanai nepieciešama noteikta ūdens kvalitāte, Gaujas apgabalā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti 42 upes vai to posmi un 1 ezers ir noteikti kā zivju resursiem (karpveidīgo vai lašveidīgo zivju sugām) nozīmīgi ūdeņi. Jāatzīmē, ka tieši šajā apgabalā atrodas lašveidīgo zivju sugu nārstošanai nozīmīgākās upes. Gaujas baseina otra lielākā upe - Salaca ir nozīmīgākā dabisko lašu nārsta upe Latvijā un visā Austrumeiropas reģionā. Visās šajās teritorijās jāievēro specifiskas prasības, lai pasargātu ūdeņus no piesārņojuma un citas nelabvēlīgas ietekmes.

1.4. Sociāli – ekonomiskais raksturojums

Gaujas apgabalā dzīvo ap 11% Latvijas iedzīvotāju (2006. gada dati). Kopējais Gaujas apgabala pastāvīgo iedzīvotāju skaits ir ap 246 tūkst. cilvēku. Iedzīvotāju izvietojums apgabalā nav vienmērīgs. Pilsētās mīt ap 45% no visiem apgabala iedzīvotājiem, savukārt laukos – 55%. Vidējais iedzīvotāju blīvums apgabalā ir mazs – 18.8 cilv./km², tomēr atsevišķas teritorijas (īpaši Carnikavas – Saulkrastu virzienā) ir apdzīvotas ļoti blīvi - vairāk kā 50 cilv./km². Lielākās apgabala apdzīvotās vietas ir Valmiera, Sigulda, Cēsis, Limbaži, Valka, Smiltene.

---

¹ Šai skaitā ietilpst tikai tās „oficiālās” peldvietas, kurās 2007.- 2009. gadā ūdens kvalitātes monitorings veikts par valsts līdzekļiem

Situāciju būtiski ietekmē Rīgas tuvums, kurā dzīvo aptuveni 1/3 daļa Latvijas iedzīvotāju. Pierīgā notiek apdzīvoto vietu saplūšana, īpaši gar galvenajiem autoceļiem, kā arī izkaisītu apbūves rajonu veidošana jūras, ezeru un upju piekrastēs ārpus esošo apdzīvoto vietu robežām. Rīgas reģionā ir raksturīgs arī liels sezonas mājokļu īpatsvars, turklāt tajos pieaug pastāvīgo iedzīvotāju skaits.

Līdz ekonomiskajai krīzei vislielāko pievienotās vērtības daļu apgabalā nodrošināja pakalpojumu nozares (61%), kas raksturīgi visai Latvijai kopumā. Būtiskāko pievienotās vērtības daļu veidoja tirdzniecība, transports un sakari, komercpakalpojumi, valsts pārvalde. Nozīmīgu ieguldījumu apgabala pievienotajā vērtībā nodrošināja arī apstrādes rūpniecība – 19.2%. Savukārt lauksaimniecība kopā ar zvejniecību, ieguves rūpniecību un enerģētiku nodrošināja ap 14.4% no kopējās apgabala pievienotās vērtības. Spriežot pēc uzņēmumu un nodarbināto skaita, Gaujas apgabalā visvairāk ir attīstītas tādas apstrādes rūpniecības apakšnozares kā koksnes un koka izstrādājumu ražošana, pārtikas produktu un dzērienu ražošana, tekstila un apģērbu ražošana, kā arī mēbeļu ražošana.

Vislielākās platības Gaujas apgabalā aizņem meža zemes ar citām dabiskajām teritorijām un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Apgabalam ir raksturīgs ļoti augsts meža platību īpatsvars (sk. 1.7.2. sadaļu). Gaujas apgabalā lielāko daļu (86%) veido mazas lauku saimniecības. Saimniecības zemes vidējā kopplatība Gaujas apgabalā ir 27.8 ha, no kuriem aptuveni 15.4 ha (jeb 55.6%) veido lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Vairāk kā divas trešdaļas (68.4%) saimniecību lauksaimniecības produkciju ražo vienīgi pašu patēriņam, un tikai aptuveni 0.8% saimniecību apgabalā visu savu produkciju ražo pārdošanai.

Gaujas apgabalā atrodas 43 mazās hidroelektrostacijas (jauda līdz 1MW), kas sastāda aptuveni trešdaļu no visām Latvijas mazajām HES. 2005. gadā tās saražoja 21% no kopējā enerģijas daudzuma, kas Latvijā kopumā tiek saražots mazajās hidroelektrostacijās. Tomēr to ieguldījums valsts elektroenerģijas izstrādē ir visai nenožīmīgs - tikai 0.25%, tādējādi Gaujas apgabalā esošajām hidroelektrostacijām ir nozīme tikai lokālā mērogā.

Gaujas baseina apgabalā esošās 2 ostas – Skultes (ūdensobjektā G261 SP *Aģe*) un Salacgrīvas osta (ūdensobjektā G303 SP *Salaca*) – ir samērā nelielas. Tomēr tām piemīt svarīga loma vietējo reģionu ekonomiskajā attīstībā – tiek sakārtoti ceļi, nodrošinātas darbavietas, veicināta saimnieciskā darbība. Abu ostu darbība saistās galvenokārt ar komerciālo kravu pārkraušanu, lielākoties kokmateriālu eksportu, zvejniecību un tūrisma (jahtu) aktivitātēm.

1.5. Ūdensobjektu kvalitātes vērtēšanas principi

Novērtējot virszemes ūdensobjektu stāvokli, atsevišķi aplūko ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti. Ekoloģiskā kvalitāte raksturo ūdeņu ekosistēmu (dzīvo

organismu kopu un to dzīves vides) veselīgumu un funkcionēšanu. To novērtē, izmantojot kvalitātes rādītāju kompleksu, ko veido bioloģiskie (piemēram, sugu sastāvs, pret piesārņojumu jutīgo sugu skaits), hidroloģiskie (piemēram, straumes ātrums) un fizikāli ķīmiskie (piemēram, biogēno elementu koncentrācija, ūdens temperatūra) rādītāji. Saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK virszemes ūdensobjektu ķīmisko kvalitāti vērtē pēc tajos konstatētajām ūdens videi bīstamo un prioritāro vielu (noteiktas normatīvajos aktos) koncentrācijām.

Ekoloģiskās kvalitātes noteikšanas (klasifikācijas) sistēma ir vienota visā ES, lai dažādās dalībvalstīs veiktais novērtējums būtu savstarpēji salīdzināms. Direktīva 2000/60/EK nosaka piecas ekoloģiskās kvalitātes klases, sākot ar augstu un beidzot ar ļoti sliktu (sk. 1. attēlu).

1. attēls. Ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes klases

Kā mērauklu izmanto cilvēka darbības neietekmētus ūdeņus, kuros mājā attiecīgā tipa ezeram, upei vai jūras ūdeņiem raksturīgie augi un dzīvnieki, nav konstatētas cilvēka radītas (sintētiskas) vielas, dabā sastopamo piesārņojošo vielu (piemēram, slāpekļa un fosfora savienojumi, organiskās vielas) koncentrācija atbilst cilvēka darbības neskartiem apstākļiem. Šādiem ūdeņiem raksturīgos bioloģiskos, ķīmiskos u.c. kvalitātes rādītājus pieņem par etalonu (t.s. references apstākļi), uz kura pamata nosaka pārējām kvalitātes klasēm atbilstošās rādītāju vērtības. „Rādītāju vērtības” var nozīmēt gan vielu koncentrāciju (mg/l), gan ūdens augu vai zivju sugu skaitu un sastāvu. Jo lielāka atšķirība no etalona, jo sliktāka kvalitāte. Jāņem vērā, ka dabiskie apstākļi dažāda rakstura ūdeņos (lielās un mazās, straujās un lēnās upēs, seklos un dziļos ezeros utt.) atšķiras, tāpēc katram ūdeņu tipam jānosaka gan etalonam, gan pārējām kvalitātes klasēm atbilstošās vērtības. Konkrēta ūdensobjekta ekoloģisko kvalitāti novērtē, nosakot katras tā monitoringā konstatētās kvalitātes rādītāja vērtības atbilstību kādai no 5 kvalitātes klasēm un izdarot kopvērtējumu pēc sliktākā rādītāja (t.i., ja seši rādītāji atbilst labai, bet viens – vidējai kvalitātes klasei, tad ūdensobjekta kvalitāti atzīst par vidēju).

Tā kā stipri pārveidoti ūdensobjekti cilvēku darbības rezultātā ir būtiski izmainīti, tie vairs neatbilst dabiskās ūdensteces vai ūdenstilpes īpašībām. Piemēram, ūdenskrātuve pēc dažām iezīmēm būs tuvāka ezeram, nevis upei. Tāpēc atsevišķus dabisko ūdeņu labas kvalitātes rādītājus stipri pārveidotajos ūdensobjektos nav iespējams sasniegt. Atbilstoši Direktīvai 2000/60/EK šādiem ūdensobjektiem nosaka ekoloģisko potenciālu. Augsts ekoloģiskais potenciāls nozīmē, ka stipri pārveidotais ūdensobjekts funkcionē cik vien iespējams līdzīgi tāda paša tipa dabiskajiem ūdeņiem. Ekoloģiskajam potenciālam ir 4 klases

(labā un vēl labāka, vidēja, slikta, ļoti slikta). Tā kā Latvijā trūkst datu par stipri pārveidoto ūdensobjektu ekosistēmu atšķirībām no dabiskajiem ūdeņiem, šajā plānā ekoloģiskais potenciāls ir pilnībā pielīdzināts dabisko ūdeņu ekoloģiskajai kvalitātei, un kvalitātes klasēm atbilstošo rādītāju vērtības ir identiskas.

Ņemot vērā valstī veikto pētījumu rezultātus un monitoringa datus, šī plāna izstrādes laikā Latvijā vērtības bija noteiktas salīdzinoši nelielam virszemes ūdeņu kvalitātes rādītāju skaitam, galvenokārt fizikāli ķīmiskajiem kvalitātes rādītājiem (sk. 5. pielikumu). Bioloģisko rādītāju izstrāde ir jāturpina arī plāna darbības laikā, jo līdz 2009. gada beigām to nevar pabeigt divu galveno iemeslu dēļ. Pirmkārt, vēsturiski ūdeņu kvalitāte Latvijā (tāpat kā vairumā Eiropas valstu) vērtēta tikai pēc ķīmiskajiem vai fizikāli ķīmiskajiem rādītājiem. Tādejādi nepietiek datu, lai noteiktu pamatotas bioloģisko rādītāju vērtības visiem upju un ezeru tipiem visām kvalitātes klasēm. Otrkārt, lai nodrošinātu ekoloģiskās kvalitātes vērtējuma ticamību un savstarpēju salīdzināmību ES dalībvalstīs, Eiropas Komisijas vadībā notiek bioloģisko rādītāju vērtību savstarpējā salīdzināšana un saskaņošana (interkalibrācija). Latvijā noteiktās bioloģisko rādītāju vērtības jāsaņā ar tās rezultātiem. Šis process turpināsies vismaz līdz 2012. gadam.

Virszemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte tiek vērtēta pēc tā, vai ūdens videi bīstamo un prioritāro vielu koncentrācijas nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Ja robežvērtības nav pārsniegtas, tad ķīmisko kvalitāti uzskata par labu, ja ir pārsniegtas – par sliktu. Latvijā ūdens videi bīstamo un prioritāro vielu monitorings tiek veikts tikai tajos ūdensobjektos, kur šādas vielas nozīmīgos daudzumos tiek novadītas saskaņā ar reģionālo vides pārvažu izdotajās atļaujās noteiktajiem nosacījumiem (konkrētie ūdensobjekti nosaukti 1.6. sadaļā).

Pazemes ūdeņiem vērtē gan ķīmisko kvalitāti, gan kvantitatīvo stāvokli. Pazemes ūdensobjektu ķīmiskajai kvalitātei ir divas klases (labā vai slikta). Tā ir laba, ja ūdens ķīmiskais sastāvs atbilst šim ūdensobjektam raksturīgajam dabiskajam ūdens sastāvam, piesārņojošo vielu koncentrācija nepārsniedz vides kvalitātes normatīvus un nenotiek sālsūdeņu vai cita veida intrūzija. Pretējā gadījumā ķīmisko kvalitāti uzskata par sliktu. Pazemes ūdensobjektu kvantitatīvo stāvokli novērtē, pamatojoties uz pazemes ūdeņu līmeņa mērījumiem, nosakot to tipiskās sezonālās svārstības un analizējot pārmaiņu tendences. Tas var būt labs vai slikts. Pazemes ūdensobjekta kvantitatīvais stāvoklis ir labs, ja dati liecina, ka pazemes ūdeņu ieguves apjoms nepārsniedz pieejamos pazemes ūdens resursus, pazemes ūdeņu līmeņa maiņas netraucē sasniegt noteiktos vides kvalitātes mērķus saistītajos virszemes ūdensobjektos un nerada intrūziju vai pazemes ūdeņu plūsmas maiņas draudus.

1.6. Virszemes un pazemes ūdensobjektu stāvokļa raksturojums

Gaujas apgabalā ietilpst 46 upju ūdensobjekti (no tiem 2 ir noteikti kā stipri pārveidoti ūdensobjekti), 35 ezeru ūdensobjekti, kā arī 1 pārejas un 1 piekrastes ūdensobjekts - Rīgas līča mēreni atklātais akmeņainais krasts (ūdensobjekts F).

Gaujas apgabalā no 81 izdalītā virszemes (iekšzemes) ūdensobjekta lielākai daļai (apmēram 57 %) ir laba vai augsta ekoloģiskā kvalitāte/ potenciāls, tai skaitā 29 upju un 16 ezeru ūdensobjektiem, kā arī 1 stipri pārveidotam ūdensobjektam. Tomēr 13 (16.1 %) upju ūdensobjekti un 12 (14.8 %) ezeru ūdensobjekti neatbilst vismaz labai ekoloģiskai kvalitātei. Atšķirībā no citiem upju baseinu apgabaliem salīdzinoši nelielam skaitam ūdensobjektu kvalitāte novērtēta kā slikta vai ļoti slikta (kopā apmēram 12 %) – 2 upju, 7 ezeru ūdensobjektiem un 1 stipri pārveidotam ūdensobjektam (sk. 1.tabulu, 6. un 7. pielikumu).

1. tabula

Ūdensobjekti	Ekoloģiskās kvalitātes klase/potenciāls									
	augsta		laba		vidēja		slikta		ļoti slikta	
	skaits	%	skaits	%	skaits	%	skaits	%	skaits	%
Upju	4	4.9	25	30.9	13	16.1	2	2.5	-	-
Ezeru	1	1.2	15	18.5	12	14.8	5	6.2	2	2.5
Stipri pārveidoti	-		1	1.2	-	-	1	1.2	-	-
kopā	5	6.1	41	50.6	25	30.9	8	9.9	2	2.5

2006. - 2008. gadā bīstamo un īpaši bīstamo vielu mērījumi ir veikti četros Gaujas apgabala ūdensobjektos – uz Gaujas (G201 un G215), Tūlijas (G253) un Salacas (G303 SP). Papildus ūdens ķīmiskās kvalitātes vērtēšanai izmantoti 2003. - 2005. gada monitoringa dati. Visu četru minēto ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte ir novērtēta kā laba (sk. 6. pielikumu), jo kopš 2003. gada Gaujas apgabalā tikai vienu reizi konstatēts gada vidējās koncentrācijas robežlieluma pārsniegums dzīvsudrabam (2006. gadā, G215 *Gauja*). Laika periodā no 2003. - 2007. gadam dažos ūdensobjektos atsevišķu mērījumu rezultāti reizēm ir pārsnieguši svinam Pb, dzīvsudrabam Hg un varam Cu noteiktās robežkoncentrācijas, tomēr kopumā Gaujas baseina virszemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte novērtēta kā laba.

Pārejas ūdensobjekta ekoloģiskā kvalitāte ir vidēja, bet ķīmiskā kvalitāte – laba (sk. 6. pielikumu). Piekrastes ūdensobjekta F ekoloģiskā kvalitāte vērtējama kā slikta, bet ķīmiskā kvalitāte kā laba. Slikto ekoloģisko kvalitāti lielā mērā nosaka ūdensobjekta izvietojums, jo no dienvidu puses to ietekmē pārejas ūdensobjekta dienvidu daļā valdošās straumes, kas piekrastes ūdensobjektā F ienes pārejas ūdeņus ar būtiski lielākām hlorofila un biogēnu koncentrācijām, bet ziemeļu daļā - Pērnavas līča ūdeņi pārrobežu pārnesei veidā.

Pazemes ūdensobjektu kvantitatīvais stāvoklis (sk. 8. pielikumu) un ķīmiskā kvalitāte (sk. 9. pielikumu) ir novērtēta kā laba.

Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.- 2015. gadam

Ūdensobjektu – aizsargājamo teritoriju stāvoklis atainots 10. pielikumā. Dažos virszemes ūdensobjektos atsevišķos gadījumos ir tikuši pārsniegti prioritārajiem zivju ūdeņiem noteiktie normatīvi. Daļā Gaujas baseina peldvietu 2003.-2007. gada periodā ir novēroti mikrobioloģiskās kvalitātes rādītāju robežlielumu pārsniegumi, tomēr tikai dažos ūdensobjektos (G265 *Rīgas j.l.*, G201 *Gauja* un G205 *Gauja*) pārsniegumi novēroti vairākus gadus pēc kārtas. 2008. gada peldvietu ūdens monitoringa dati liecina, ka neatbilstoša ūdens kvalitāte Gaujas apgabalā ir 12 peldvietās (27% no kopskaita). Savukārt lielākais mikrobioloģiskais piesārņojums vērojams Gaujas apgabala upēs.

Īpaši jutīgajās nitrātu teritorijās noteiktais ūdens kvalitātes normatīvs (nitrātu NO_3 gada vidējā koncentrācija 50 mg/l, jeb nitrātu slāpekļa N/NO_3 gada vidējā koncentrācija 11.3 mg/l) Gaujas apgabalā nav pārsniegts nevienā ūdens objektā.

1.7. Slodzes un to radītā ietekme

Slodžu un to radītās ietekmes analīzes galvenais uzdevums ir konstatēt, kur un cik lielā mērā cilvēka darbība apgrūtina labas ūdens kvalitātes sasniegšanu un citus šī plāna mērķus. Ar jēdzienu „slodze” šai plānā apzīmētas cilvēka darbības tiešas sekas, piemēram, izmainīts ūdens ķīmiskais sastāvs vai upes dabiskais tecējums. „Ietekme” ir rezultāts slodzes iedarbībai uz vidi (piemēram, ūdenstilpju aizaugšana, pazemes ūdeņu līmeņa pazemināšanās).

1.7.1. Punktteida piesārņojums

Gaujas apgabalā punktteida piesārņojuma avoti neietekmē tikai 6 upju ūdensobjektus, kas sastāda 13% no kopējā upju ūdensobjektu skaita (G241 un G245, abi *Gaujas augštece*, G253 *Tūlija*, G257 *Daugavas – Gaujas kanāls*, G260 *Lilaste* un G267 *Rīgas jūras līcis*) un 28 ezeru ūdensobjektus (80% no kopējā ezeru ūdensobjektu skaita). Saskaņā ar valsts statistikas datiem 2006. gadā apgabalā bija 259 punktteida notekūdeņu izplūdes, no kurām 200 (77%) radīja komunālais sektors. Centralizētas kanalizācijas pakalpojumus izmantoja 56 % no Gaujas apgabalā dzīvojošajiem iedzīvotājiem. Valsts statistikas dati liecina, ka novadīto notekūdeņu apjoms kopš 1998. gada samazinās. Tomēr notekūdeņu sastāvā esošo piesārņojošo vielu (KSP, BSP, suspendētās vielas, N_{kop} un P_{kop}) daudzumi viļņveidīgi mainās. Kopā Gaujas apgabalā 2006. gadā tika novadīti 18.4 milj. m^3 notekūdeņu, no kuriem 4.3 milj. m^3 notekūdeņu jeb 23 % neatbilda likumdošanā noteiktajām attīrīšanas prasībām. Piesārņojošo vielu (t.sk. notekūdeņu) ievadīšana pazemes ūdeņos Latvijā ir aizliegta. Atsevišķos, normatīvajos aktos noteiktos gadījumos pazemē drīkst ievadīt iegūtos termālos ūdeņus vai noteiktas vielas izpētes vai uzglabāšanas nolūkos, Gaujas apgabalā AS „Latvijas Gāze” ekspluatācijas iecirknim „Inčukalna pazemes gāzes krātuve” 2006. gadā ir izdota B kategorijas atļauja dabas gāzes

iesūknēšanai pazemes gāzes krātuvē, uzglabāšanai un gāzes ieguvei no pazemes gāzes krātuves.

Notekūdeņu radītā slodze būtiski ietekmē apgabalā ziemeļdaļā un vidusdaļā esošos ūdensobjektus, kuru sateces baseinos atrodas lielākās pilsētas, jo pēc apjoma un piesārņojošo vielu koncentrācijas visvairāk piesārņojuma vidē nonāk no komunālajām attīrīšanas iekārtām, kuras parasti saņem arī dažādu ražotņu notekūdeņus. Ņemot vērā novadīto notekūdeņu apjomu un vidē nonākošo biogēno elementu daudzumu, novērtēts, ka centralizēti savāktie un attīrītie notekūdeņi būtiski ietekmē 2 virszemes ūdensobjektus (G209 *Gauja* un G215 *Gauja*) jeb Gaujas posmā no Valmieras līdz Siguldai (sk. 12. pielikumu). Centralizēti savākto un attīrīto notekūdeņu radītais piesārņojums Gaujas apgabalā ir būtisks, jo rada 34% no kopējās antropogēnās fosfora slodzes, bet tikai 15% no kopējās antropogēnās slāpekļa slodzes.

Pēc notekūdeņu izlaidēm nākamais nozīmīgākais punktveida piesārņojuma avots ir piesārņotās vietas. Piesārņotās vietas ir vietas, par kurām pieejamā informācija apliecina, ka augsne, ūdeņi vai saimnieciskās darbības objekti to teritorijā satur piesārņojošās vielas. Potenciāli piesārņotās vietas ir tādas, kuras pēc nepārbaudītas informācijas var saturēt piesārņojošās vielas. Gaujas apgabalā pēc datubāzē „Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas” iekļautās informācijas atrodas 18 piesārņotas un 558 potenciāli piesārņotas vietas. To skaitā ir 128 naftas produktu glabātuves un degvielas uzpildes stacijas, 72 sadzīves un rūpniecības atkritumu izgāztuves, 130 minerālmēsļu un lauksaimniecības ķīmikāliju noliktavas, 18 fermas, 7 bijušās armijas teritorijas un daudzi citi baseina teritorijā esoši dažādi saimnieciskās darbības objekti. Vēl 7 piesārņotas vietas ir iekļautas datubāzē „Naftas bāzes un degvielas uzpildes stacijas”. Visvairāk šādu vietu ir lielāko pilsētu - Valmieras (17 vietas) un Cēsu (11 vietas) - teritorijā un apkārtnē (pazemes ūdensobjekts D6) (sk. 11. pielikumu). Daudz piesārņoto vietu ir arī Rīgas un Saulkrastu apkārtnē. Potenciāli piesārņoto un piesārņoto vietu izpēte ir dārga un laikietilpīga, tāpēc Gaujas apgabalā dati ir pieejami tikai par 49 vietām. Lielākoties šajās vietās ir piesārņota grunts un gruntsūdeņi, vietām piesārņojums nonācis arī artēziskajos ūdeņos. Galvenās piesārņojošās vielas atkarīgas no objekta agrākā vai tagadējā izmantošanas veida, pārsvarā tie ir naftas produkti, smagie metāli, fosfora un slāpekļa savienojumi, fenoli u.c. specifiski organiski savienojumi.

Visbīstamākais piesārņojums ir izveidojies Inčukalna sērskābā gudrona dīķu apkārtnē (pazemes ūdensobjekts D4). Dienvidu dīķī līdz 1981. gadam, bet Ziemeļu dīķī līdz 1970. gadam tika izgāzti bijušās Rīgas naftas pārstrādes un smērēlļu rūpnīcas atkritumi, kuru galvenās sastāvdaļas bija eļļas, asfaltēni, sulfoskābes un sērskābe. Inčukalna gudrona dīķi atrodas artēzisko ūdeņu barošanās zonā un apdraud ne tikai Inčukalna pagasta dzeramā ūdens gūtnes, bet arī Rīgas pilsētas dzeramā ūdens ņemšanas vietu – Rembergus. Piesārņojums ir nonācis artēziskajos ūdeņos 70 – 90 m dziļumā un tālāk plūst uz ziemeļiem Gaujas virzienā. Piesārņojuma areāli paplašinās ar ātrumu 25 – 35 m/gadā,

Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.- 2015. gadam

samazinot augstas kvalitātes artēzisko ūdeņu resursus, kā arī apdraudot Gaujas upes ekosistēmu.

1.7.2. Izklīdētais piesārņojums

Izklīdētais piesārņojums vidē nonāk nevis vienā konkrētā punktā, bet no plašākas teritorijas. Tas rodas, lietus un sniega kušanas ūdeņiem notekot no apdzīvotām vietām, lauksaimniecības un mežu zemēm un ceļiem, uz zemes nonākot nokrišņu sastāvā esošām piesārņojošām vielām. Vides prasībām daudzviet neatbilst kūtsmēsļu uzglabāšana, tāpēc mēsļu sastāvā esošais slāpekļis un fosfors nokļūst apkārtējā vidē. Piesārņojumu rada arī neattīrīti piena māju notekūdeņi, kas satur piena un mazgāšanas līdzekļu atliekas. Tā kā centralizētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas izveidotas galvenokārt pilsētās un lielākajos ciemos, piesārņojums no viensētu un atsevišķu ēku sausajām tualetēm, krājbedrēm, septiķiem u.tml. pilnā apjomā vai daļēji nonāk vidē. Atsevišķu pilsētu un ciemu teritorijās (Cēsis, Limbaži, Saulkrasti, Liepa, Garciems un Tūja) konstatēti piesārņoti gruntsūdeņi. Šis gruntsūdeņu piesārņojums ir ļoti nevienmērīgs pēc intensitātes un daudzveidīgs pēc piesārņojošo vielu spektra. Piemēram, ar komunāliem notekūdeņiem gruntsūdeņos nonāk dažādi organiskie savienojumi, amoniji un hlorkāliji, no transporta objektiem – pārsvarā monoaromātiskie ogļūdeņraži, no rūpnieciskiem uzņēmumiem – specifiskas vielas, kas raksturīgas konkrētam ražošanas procesam. Lai arī biogēno elementu notece no mežiem ir dabīgs process, saimnieciskā darbība, piemēram, kailcirtes, mežu meliorēšana, noteces apjomu ievērojami palielina. Tāpēc arī cilvēka dabības ietekmētā notece no mežiem tiek pieskaitīta izklīdētajam piesārņojumam.

Vislielākās platības Gaujas apgabalā aizņem meža zemes ar citām dabiskajām teritorijām² (58%) un lauksaimnieciskās zemes (38%)³. Ūdeņi klāj 1%, bet purvi - 2 % teritorijas. Gandrīz viena trešdaļa (31 %) no lauksaimniecisko zemju kopplatības ir aramzemes, kurās tiek mēslota augsne un lietoti augu aizsardzības līdzekļi. Tomēr apgabala teritorijā kopumā mēslošanas līdzekļu radītā piesārņojuma slodze ir neliela.

Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem, nozīmīgākie izklīdētā piesārņojuma cēloņi Gaujas apgabalā ir lauksaimnieciskās darbības (56% no antropogēnās slāpekļa un 30% no antropogēnās fosfora slodzes) - pārsvarā lopkopība. Otrs būtiskākais izklīdētā piesārņojuma avots Gaujas apgabalā ir notece no mežiem. Tā rada 31% antropogēnās slāpekļa un 26 % antropogēnās fosfora slodzes. Centralizēti nesavāktie un neattīrītie notekūdeņi rada 2% no antropogēnās slāpekļa un 12 % no antropogēnās fosfora slodzes. Antropogēnās fosfora noteces dēļ izklīdētā piesārņojuma slodze Gaujas apgabalā ir būtiska 7 (8.6%)

² Iekļauti meži, dabiskās pļavas, tīreļi un virsāji, pārejoši mežu apgabali vai krūmāji

³ Iekļautas aramzemes, ganības, augļu koku un ogulāju stādījumi, neviendabīgas lauksaimnieciskās zemes

ūdensobjektos – Gaujas vidustecē un lejtecē, Abulā, Agē un Salacā (sk. 12. pielikumu).

1.7.3. Pārrobežu piesārņojums

Tikai pavisam neliela Gaujas apgabala daļa iestiepjas Igaunijas teritorijā – Vaidavas upe tek caur Igauniju, Gauja nelielā posmā ir robežupe. Igaunijas pusē minētajos upju posmos nav ievērojamu piesārņojuma objektu un tāpēc regulārais ūdens kvalitātes monitorings Igaunijas teritorijā netiek veikts. Pēc aplēsēm tikai 2 no 46 upju ūdensobjektiem (G307 *Ramata* un G312 *Rūja*) un 1 no 35 ezeru ūdensobjektiem (E205 *Muratu ezers*) nonāk pārrobežu piesārņojums no Igaunijas. Pārējos ūdensobjektos, kuri daļēji ietilpst Igaunijas teritorijā, pārrobežu piesārņojuma slodze tiek vērtēta kā nenozīmīga. Pārrobežu piesārņojums var ietekmēt arī piekrastes un pārejas ūdensobjektus, tomēr pēc oficiālas informācijas pēdējo 10 gadu laikā Gaujas apgabalā nav konstatēta neviena pārrobežu piesārņojuma izraisīta avārija. Kopumā pārrobežu piesārņojuma slodze Gaujas apgabala ūdensobjektos ir nebūtiska (skat. 12. pielikumu).

1.7.4. Ūdens ieguve

Pēc statistikas datiem 2006. gadā visā Gaujas apgabalā ieguva ap 20 miljoniem m³ ūdens, vidēji 52% no šī daudzuma veido pazemes ūdens. Salīdzinot datus par ūdens ieguvī un par Gaujas apgabalā pieejamajiem ūdens resursiem, var secināt, ka tiek izmantota neliela daļa no pieejamajiem virszemes un pazemes ūdeņu resursiem (sk. 2. tabulu).

2. tabula

Avots	Aprēķinātie resursi (milj. m ³ gadā)	Iegūtais daudzums (milj. m ³ gadā)	% no aprēķinātajiem resursiem
Virszemes ūdeņi ⁴	2 199	9.8	0.5
Pazemes ūdeņi ⁵	142.496	12.8	8.9

Pēdējos 10 gados kopējais ūdens patēriņš ir samazinājies par vairāk nekā 20% (pazemes ūdeņu patēriņš – par 24%, virszemes ūdeņu patēriņš – par 28%), turklāt no virszemes avotiem iegūtā ūdens apjoms turpina samazināties, bet no pazemes avotiem – stabilizējas. Lielākā daļa – vidēji 64 % – iegūtā ūdens tiek izmantota ražošanas vajadzībām. Virszemes ūdeņus pārsvarā izmanto kā tehnisko ūdeni dažādos ražošanas procesos, savukārt, pazemes ūdeņus (98% pazemes ūdeņu no 2006. gadā iegūtajiem) – dzeramā ūdens sagatavošanai.

⁴ Aprēķinātā virszemes ūdeņu notece

⁵ Aprēķinātie izmantojamie dzeramo pazemes ūdeņu resursi (t.i., resursi, kas dabiski atjaunojas, neietekmējot kopējos pazemes ūdeņu krājumus)

Vērtējot pēc ieguves apjomiem, 2006. gadā Gaujas apgabalā lielākie virszemes ūdeņu izmantotāji bija zivju audzētavas „Brasla” un „Kārļi”, kā arī lielākie ražošanas uzņēmumi - AS „Brīvais Vilnis”, SIA „Lodes Ķieģelis” un AS „Valpro Corp”. Savukārt pazemes ūdeņu lielākie ieguvēji bija lielāko pilsētu pašvaldību uzņēmumi, kas izmanto pazemes ūdeņus centralizētajai ūdens apgādei – Valmiera, Cēsis, Sigulda, Valka, Carnikava u.c., kā arī ražošanas uzņēmumi - AS „Valmieras Piens”, AS „Valmieras Stikla Šķiedra”, AS „Limbažu Piens”, AS „Cēsu Alus” u.c.

1.7.5. Morfoloģiskie pārveidojumi (aizsprosti, polderi, upju taisnošana u.c.)

Ūdeņu stāvokli, ar tiem saistītās ekosistēmas un izmantošanu cilvēku vajadzībām ietekmē arī tādas darbības, kas nerada piesārņojumu, tomēr maina ūdens plūsmas tecējumu, ūdensobjekta hidroloģisko režīmu, gultnes un krastus. Aizsprostu ietekme var izpausties kā krastu izskalošanās, upei raksturīgo biotopu un sugu maiņa vai izzušana. Ja nav izveidoti zivju ceļi, nav iespējama zivju migrācija. Izbūvējot polderus, tiek norobežota daļa no upes palienes, tādējādi pārveidojas dabiskie piekrastes biotopi un mainās hidroloģiskais režīms. Ūdensteču taisnošanas un padziļināšanas ietekmē mainās gultne, reizēm arī upes platums, palielinās straumes ātrums un krastu struktūra, izzūd upei un tās krastiem pirms regulēšanas raksturīgās sugas un biotopi. Ostas darbībai nepieciešamie padziļināšanas darbi, kā arī hidrotehnisko būvju būvniecība izmaina ūdens un sanešu plūsmu, gultnes un krastu struktūru, biotopus.

Gaujas apgabalā atrodas 43 mazās HES, 2 ostas, 7 polderi, 20 ūdensobjektos ir regulētas mazās upes (sk. 13. pielikumu). Būtiska morfoloģiskā slodze Gaujas apgabalā pastāv 12 upju ūdensobjektos (26 %), no tiem 2 upju ūdensobjekti ir novērtēti kā stipri pārveidoti.

Sešos ūdensobjektos būtisku ietekmi rada mazās hidroelektrostacijas (piem., G251 *Gauja* ir uzbūvētas pat 8 mazās HES), kas būtiski ietekmē hidroloģisko režīmu un bioloģisko daudzveidību, kā arī kavē zivju migrāciju. Vienā ūdensobjektā (G201 *Gauja*) atrodas 5 polderi, kas aizņem 6% no kopējās ūdensobjekta platības un rada būtisku slodzi. Gaujas apgabalā liela daļa upju ir regulētas lauksaimnieciskās darbības nodrošināšanai padomju gados, lai iegūtu piemērotākas – sausākas – platības. Pie nozīmīgu morfoloģisku izmaiņu ietekmētiem ūdensobjektiem jāmin arī E225 *Burtnieku ezers*, kam 1929. gadā ūdens līmenis tika pazemināts par 1 m, lai tādējādi pazeminātu ūdens līmeni arī ezera sateces baseinā un iegūtu vairāk lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Divos ūdensobjektos būtiskas morfoloģiskās izmaiņas ir radījuši ostu darbība, ūdensobjektā G261 SP *Aģe* atrodas Skultes osta un ūdensobjektā G303 SP *Salaca* atrodas Salacgrīvas osta.

Var secināt, ka nozīmīgāko slodzi uz virszemes un pazemes ūdeņiem Gaujas apgabalā rada notekūdeņu novadīšana (gan centralizēti savākto, gan no viensētām un atsevišķām ēkām). Pēc notekūdeņu izlaidēm nākamais

nozīmīgākais punktveida piesārņojuma avots ir piesārņotās vietas. Lielākoties šajās vietās ir piesārņota grunts un gruntsūdeņi, vietām piesārņojums nonācis arī artēziskajos ūdeņos. Ūdens ņemšana no virszemes un pazemes ūdensobjektiem ūdeņu stāvokli kopumā būtiski neietekmē, jo Gaujas apgabals ir pietiekami apgādāts ar labas kvalitātes dzerama ūdens resursiem. Gaujas apgabalā ir plūdu apdraudētās teritorijas, kas atsevišķos apgabalos var palielināt piesārņojuma risku (sk. 12. pielikumu). Piemēram, Rīgas jūras līča uzplūdu rezultātā paaugstinās ūdens līmenis tajā ietekošo upju grīvās, izraisot tām piegulošo platību applūšanu (ūdensobjekti G201, G257, G262, G263). Gaujas upes lejtece Rīgas jūras līča uzplūdu ietekme var sniegties līdz pat Gaujas - Daugavas kanālam. Cilvēka darbības visvairāk ietekmētie ūdeņi ir Gaujas upes posmā no Valmieras līdz pat Gaujas lejtecei.

1.8. Plāna darbības laikā prognozētās izmaiņas slodzēs

Šajā sadaļā ietvertas prognozes par to, kā laikā līdz 2015. gadam var mainīties slodzes uz ūdeņiem, kas 1.7. sadaļā atzītas par būtiskām. Prognozes sagatavotas, pamatojoties uz dažādu nozaru attīstības prognozēm un plāniem, un ņemot vērā Ekonomikas ministrijas sagatavoto Informatīvo ziņojumu par priekšlikumiem ekonomikas atveseļošanai vidēja termiņa periodā, kas izskatīts Ministru kabineta sēdē 2009. gada 4. augustā.

Lai varētu izvērtēt varbūtējās slodžu izmaiņas, jāņem vērā dažādu tautsaimniecības nozaru iespējamā attīstība. Jau 2008. gadā sākās straujš ekonomisko aktivitāšu samazinājums, ekonomikā ir iestājusies recesija. Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi trīs tautsaimniecības attīstības prognožu variantus: bāzes, kā arī straujākas un vājas izaugsmes variantu periodam līdz 2014. gadam. Bāzes scenārija pamatā ir pieņēmums, ka izeja no recesijas var sākties ne ātrāk kā 2010. gada otrajā pusē. Pesimistiskā attīstības scenārija gadījumā ekonomikas atveseļošanās atsāksies vēlāk un garāks būs stagnācijas periods. Savukārt straujākas attīstības variants iespējams gadījumā, ja ekonomiskā lejupslīde nepadziļināsies un ātrāk atsāksies atveseļošanās ar īsu stagnācijas periodu. Pašreizējā situācijā par visiespējamāko tiek uzskatīts bāzes scenārija variants, lai gan pastāv risks, ka var realizēties vājākas attīstības scenārijs. Ekonomikas ministrijas sagatavotajā ziņojumā prognozēts, ka visbūtiskāk samazināsies būvniecības izlaide, liels samazinājums paredzams arī tirdzniecības pakalpojumiem un apstrādes rūpniecībai. Vismazāk lejupslīde skars elektroenerģijas, gāzes un ūdensapgādes nozari, kā arī transporta un sakaru pakalpojumus. Tāpat ziņojumā norādīts, ka iespējamā izaugsme 2011. - 2015. gadā nespēs kompensēt iepriekšējo gadu lielo lejupslīdi un, ka turpmākās izaugsmes tempi nebūs tik strauji kā 2005. - 2007. gadā. Par galveno izaugsmes stimulu jāklūst eksportam, kā arī spējai aizstāt daļu no importa ar pašmāju ražojumiem. Ziņojumā norādīts uz nepieciešamību ievērojami palielināt apstrādes rūpniecības ražošanas apjomus. Vienlaikus norādīts, ka rūpniecības

struktūru īsā laikā nav iespējams kardināli mainīt, tāpēc izaugsmes periodā no 2011. - 2015. gadam apstrādes rūpniecībā galvenās būs nozares, kas balstās uz dabiskajām priekšrocībām un tradicionālajiem eksporta tirgiem. Ekonomikas ministrijas noteiktas prioritārās apstrādes rūpniecības nozares, kuras dos vislielāko ieguldījumu izaugsmē līdz 2015. gadam, ir pārtikas rūpniecība, kokapstrāde, ķīmiskā rūpniecība un tās sakarnozares, elektrisko un optisko iekārtu ražošana.

Tālāk aprakstītas izmaiņu prognozes jomās, kas visvairāk ietekmē ūdeņu stāvokli. Komunālās saimniecības un mājsaimniecību radītā slodze ir atkarīga galvenokārt no kopējā iedzīvotāju skaita, centralizētās kanalizācijas pakalpojumu lietotāju daudzuma, notekūdeņu attīrīšanas pakāpes, kā arī investīcijām ūdenssaimniecībā. Prognozēts, ka iedzīvotāju skaits Gaujas apgabalā turpinās samazināties - vidēji par 4 – 7%. Gaujas apgabalā ir 19 apdzīvotas vietas, kur līdz 2015. gadam paredzēts izmantot ES fondu finansējumu, lai uzlabotu notekūdeņu attīrīšanu un paplašinātu kanalizācijas tīklus (sk. 16. pielikumu). Šādu projektu realizācija būs atkarīga no finanšu resursu pieejamības, pašvaldību spējas tos līdzfinansēt un tā, vai ūdenssaimniecības infrastruktūras uzlabošana būs valstiska prioritāte. Tomēr kopumā pieņemts, ka komunālā sektora un mājsaimniecību radītā piesārņojuma slodze samazināsies, sarūkot iedzīvotāju skaitam un uzlabojoties notekūdeņu attīrīšanai. Lauksaimniecību ietekmē gan nozares, gan vides politika, kas noteiktas darbības vai nu veicina (piemēram, ar subsīdijām) vai ierobežo (piemēram, ar piesārņojuma samazināšanas prasībām). Šīs nozares radītā slodze ir atkarīga no dažādu lauksaimniecisko zemju īpatsvara apgabalā, mēslošanas līdzekļu lietošanas un apsaimniekošanas, mājlopu skaita. Prognozēts, ka līdz 2015. gadam kopējā lauksaimniecībā izmantojamo zemju platība Gaujas apgabalā īpaši nemainīsies, nav sagaidāma arī ievērojama „zaļo platību” (lauksaimniecībā izmantojamā zeme ar minimālu veģetāciju rudens un ziemas periodā) palielināšanās. Netiek prognozētas arī mēslošanas līdzekļu lietošanas un mājlopu skaita būtiskas izmaiņas. Normatīvie akti uzdod pret nitrātu piesārņojumu īpaši jutīgajā teritorijā līdz 2014. gadam sakārtot vai ierīkot kūtsmēsļu krātuves, lai novērstu noplūdes vidē. Tomēr tam nepieciešamas ievērojamas investīcijas, turklāt ES atbalsts iespējams tikai 40 – 45% apmērā. Tādēļ šo prasību izpilde būs atkarīga no finanšu resursu pieejamības un ekonomiskās situācijas kopumā. Turklāt īpaši jutīgajā teritorijā ietilpst vien neliela Gaujas apgabala daļa – 10 ūdensobjekti (G201, G205, G257, G260, G262, G263, G264, E195, E213, E214). Ja, piepildīsies Ekonomikas ministrijas prognoze par pārtikas rūpniecību kā vienu no nozarēm, kam būtu vislielākais ieguldījums tautsaimniecības attīstībā līdz 2015. gadam, tā varētu stimulēt arī lauksaimniecisko ražošanu. Mežsaimniecības radīto slodzi visvairāk nosaka meža zemes, kailciršu un meliorēto mežu platības. Pēdējos gados Latvijā bija vērojama mežu platību palielināšanās gan lauksaimniecībā neizmantoto zemju mērķtiecīgas apmežošanas, gan šādu zemju dabiskās aizaugšanas dēļ.

Mežsaimniecības nozarei piemīt svarīga loma gan Gaujas apgabala, gan visas Latvijas tautsaimniecības ilgspējīgā attīstībā – tā nodrošina izejvielas atjaunojamiem energoresursiem un videi draudzīgiem produktiem. Ar ES fondu atbalstāmo apmežošanas pasākumu un plānoto valsts mežu platību nemainīgumu var paredzēt, ka laika posmā līdz 2015. gadam ir iespējams neliels meža platības pieaugums Alūksnes rajonā (~0.5%), pārējā apgabala teritorijā meža platība visdrīzāk paliks esošajā līmenī. Ņemot vērā valsts mežu apsaimniekošanas plānos paredzēto kailciršu platību palielinājumu un Ekonomikas ministrijas prognozi, ka kokapstrādei 2011. - 2015. gadā sagaidāms otrs lielākais ieguldījums apstrādes rūpniecības kopējās pievienotās vērtības pieaugumā, var paredzēt, ka kopēja kailciršu platība laika posmā līdz 2015. gadam pieaugs. Saskaņā ar A/S „Latvijas Valsts meži” mežsaimniecību apsaimniekošanas plāniem, meža meliorācijas prioritāte ir esošo sistēmu atjaunošana un uzturēšana. Minēto faktoru rezultātā var pieaugt gan mežu nosusināšanas intensitāte, gan biogēno vielu notece no mežiem.

Hidroloģiskā un morfoloģiskā ietekme uz ūdensobjektiem visvairāk atkarīga no jaunu HES būvniecības vai esošo HES ekspluatācijas izmaiņām, ostu infrastruktūras attīstības, pretplūdu aizsardzības pasākumiem un meliorācijas sistēmu būvniecības, rekonstrukcijas vai renovācijas. Statistikas dati liecina, ka šogad iekšējam tirgum piegādātās elektroenerģijas apjoms ir mazāks nekā iepriekšējos trīs gados. Ekonomiskās ministrijas 2009. gada 10. novembrī valdībā izskatītajā informatīvajā ziņojumā norādīts, ka nākamgad elektroenerģijas gada patēriņš varētu samazināties par 9.16%, un prognozēts, ka 2008. gada apmērus tas varētu sasniegt tikai 2015. gadā. Vienlaikus ziņojumā norādīts, ka Latvijā saražotā elektroenerģija nespēj segt patēriņu un elektrisko jaudu pašnodrošinājums 2009. gadā esot tikai 54%. Tāpat Ekonomikas ministrija norāda, ka, ņemot vērā likumprojekta par atjaunojamiem energoresursiem nozīmi ilgspējīgas enerģētikas politikas veidošanā un nolūkā palielināt elektrisko jaudu pašnodrošinājumu, un samazināt importētās elektroenerģijas apjomu, ir nepieciešams pārskatīt ieviestās atbalsta shēmas elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem. Lai arī atsevišķos plānošanas dokumentos paredzēts esošo mazo HES izstrādes palielinājums, arī to lielā mērā noteiks finanšu resursu pieejamība šādu darbu īstenošanai. Turklāt normatīvie akti izvirza stingras prasības attiecībā uz HES vietas izvēli un zivju resursu aizsardzību.

Kopumā var secināt, ka būtiskas izmaiņas galvenajās ietekmējošajās slodzēs nav sagaidāmas un, ka tās ļoti lielā mērā būs atkarīgas no ekonomiskās situācijas valstī.

2. Sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem

2.1. Politikas un attīstības plānošanas dokumenti

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu izstrādi un īstenošanu nosaka vairāki dažāda līmeņa politikas un attīstības plānošanas dokumenti.

2009. gada 11. martā pieņemtajā deklarācijā par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību, sadaļā „17. Vides aizsardzība” rakstīts: „17.6. izstrādāsim un apstiprināsim upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānus, nodrošināsim to sabiedrisko apspriešanu un uzsāksim plānu īstenošanu.”.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013. gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2006. gada 4. jūlija noteikumiem Nr. 564) paredz attīstīt sabiedriskos pakalpojumus, to skaitā, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus. Tajā iekļauti vairāki risināmie uzdevumi, kuru izpildi sekmē upju baseinu apsaimniekošanas plāni. Sadaļā 2.5. „Dabas un enerģētisko resursu ilgtspējīga un efektīva izmantošana” paredzēts samazināt vidē novadīto piesārņojumu, kā arī veicināt resursu atkārtotu vai otrreizēju izmantošanu. Sadaļā 5.2. „Moderna infrastruktūra un pakalpojumi” viens no risināmajiem uzdevumiem ir sakārtot ūdenssaimniecības infrastruktūru atbilstoši vides aizsardzības prasībām. Sadaļā 6.3. „Pieejams mājoklis un sakopta dzīves telpa” iekļauti uzdevumi sekmēt iedzīvotāju informētību par ūdens un energoresursu taupīgu izmantošanu, kā arī sekmēt degradēto (t.sk. piesārņoto) teritoriju sanāciju un revitalizāciju. Var secināt, ka saistībā ar ūdeņu aizsardzību un apsaimniekošanu Nacionālajā attīstības plānā lielākais uzsvars likts uz ūdenssaimniecības sistēmu sakārtošanu, taču arī citi tajā noteiktie uzdevumi nav pretrunā ar upju baseinu apsaimniekošanas plānu mērķiem un pasākumiem vai pat sekmē to īstenošanu.

Aktualizētajā Vides ministrijas darbības stratēģijā 2007. – 2009. gadam (apstiprināta ar Ministru kabineta 2007. gada 15. augusta rīkojumu Nr. 514) izstrādātie upju baseinu apsaimniekošanas plāni un to vajadzībām izveidotā informācijas sistēma noteikti kā darbības rezultāti.

Apsaimniekošanas plānu izstrāde atbilst Vides politikas pamatnostādņu 2009. – 2015. gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2009. gada 31. jūlija rīkojumu Nr. 517) 2.3. sadaļā noteiktajam politikas mērķim „Nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu ūdens kvalitāti, samazināt iekšējo ūdeņu eitrofikāciju un nodrošināt ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāti”. Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu izstrāde pamatnostādnēs paredzēta kā viens no pasākumiem minētā politikas mērķa sasniegšanai.

Apsaimniekošanas plānos paredzētie pasākumi nav pretrunā ar plānošanas reģionu attīstības programmām. Lai arī vides aizsardzība nav galvenā attīstības

programmu prioritāte, tīri ūdeņi ir nepieciešami daudzu tajās paredzēto pasākumu īstenošanai. Visu plānošanas reģionu attīstības programmās tīra vide un vides resursu pieejamība minēta kā stiprā puse vai iespēja. Turklāt atsevišķos plānošanas reģionos ir paredzēti arī konkrēti vides aizsardzības pasākumi. Saistībā ar ūdeņu aizsardzību visās attīstības programmās kā konkrēts pasākums parādās vienīgi ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana – kanalizācijas sistēmu ierīkošana un paplašināšana, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būve un dzeramā ūdens apgādes uzlabošana. Protams, saimnieciskā darbība, ko paredz stimulēt attīstības programmas, var arī negatīvi ietekmēt ūdeņu stāvokli. Tomēr attīstības programmas paredz tikai vispārēju atbalstu, turklāt neviena par īpaši atbalstāmām nemin intensīvu lauksaimniecisko ražošanu vai citas vidi būtiski piesārņojošas nozares. Savukārt upju baseinu apsaimniekošanas plānos paredzētie pasākumi nav pretrunā, neaizliedz un ievērojami neierobežo attīstības programmās paredzēto. Tieši pretēji – plāni sniedz precīzākas ziņas par ūdens kvalitāti un tā resursu pieejamību konkrētajā plānošanas reģionā, ļaujot saprast, vai esošais ūdeņu stāvoklis ļauj attīstīt iecerēto, vai arī nepieciešami papildu pasākumi, lai ūdeņi būtu izmantojami iecerētajā veidā.

Rīgas reģiona attīstības programma 2005. – 2011. gadam ir apstiprināta Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē 2005. gada 7. janvārī un 2009. gadā uzsākta tās aktualizācija. Programmā pie reģiona stiprajām pusēm minēta relatīvi tīra vide, pie draudiem – vides piesārņojums, tai skaitā, ūdeņu un pārrobežu piesārņojums. Trešais mērķis – „Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība”, ar to saistītie rīcības virzieni paredz uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšanu un tūrisma attīstību. Savukārt ceturtais mērķis ir „Augstas kvalitātes dzīves vide”. Saistībā ar to paredzēts sekmēt efektīvas ūdenssaimniecības sistēmas attīstību reģionā. Tāpēc arī rīcības paredz atbalstu ūdenssaimniecības infrastruktūras būvniecības un rekonstrukcijas projektiem. Programmā paredzētajai meliorācijas un polderu sistēmu sakārtošanai, kā arī atbalstam zivsaimniecības uzņēmumiem var būt arī negatīva ietekme uz ūdeņiem, tomēr tā atkarīga no minēto darbību izpildījuma. Tā varētu piešķirt papildu aktualitāti apsaimniekošanas plānos paredzētajam pasākumam – izstrādāt tehniskos noteikumus meliorācijas sistēmu renovācijai un polderu uzturēšanai videi draudzīgā veidā.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2007. –2013. gadam apstiprināta 2007. gada 19. septembra Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē (protokols Nr.10). Programmas autori ir norādījuši, ar kuru upju baseinu apgabalu sakrīt Vidzemes plānošanas reģiona teritorija. Vidējā termiņa mērķis 2.1. skan: „Samazināts vides piesārņojums, attīstītas tehnoloģijas vides piesārņojuma mazināšanai”. Tam pakārtota pirmā prioritāte „Infrastruktūras un pakalpojumu attīstība” un tās otrais pasākums „Vides infrastruktūra.” Aktivitātes un pasākumi atbilst upju baseinu apsaimniekošanas plānos noteiktajiem vides kvalitātes mērķiem un to sasniegšanai īstenojamiem pasākumiem. Aktivitāte 2.1.1. - „novērst vai samazināt vides piesārņojuma

risku”, tai pakārtoti uzdevumi nodrošināt pazemes un virszemes ūdeņu aizsardzību no piesārņojuma un sekmēt piesārņoto vietu izpēti un sanāciju. Aktivitāte 2.1.2. - „veicināt ūdensapgādes un kanalizāciju sistēmas attīstību un kvalitātes uzlabošanu,” ar to saistīti uzdevumi paaugstināt dzeramā ūdens kvalitāti, sekmēt notekūdeņu attīrīšanas sistēmu rekonstrukciju un renovāciju, sekmēt jaunu alternatīvu notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģiju ieviešanu, sekmēt lietus ūdeņu savākšanas sistēmas izveidi un attīstību, veicināt ūdenssaimniecības uzņēmumu infrastruktūras attīstību. Programma paredz veicināt arī uzņēmējdarbību, piemēram, atbalstīt pārtikas rūpniecības uzņēmumu specializāciju un attīstību. Taču konkrētāki atbalsta pasākumi nav minēti.

Gaujas apgabala apsaimniekošanas plānā netiek dublētas rīcības, kas noteiktas šādos politikas plānošanas dokumentos, lai arī to mērķi sakrīt un minētajos dokumentos paredzētie pasākumi sekmē upju baseinu apsaimniekošanas plānu izstrādi un/vai mērķu sasniegšanu:

- Vides monitoringa programmas pamatnostādnes 2009. – 2012. gadam, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2009. gada 11. marta rīkojumu Nr. 187.
  - Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālā programma 2008.–2015. gadam, kas apstiprināta ar Ministru kabineta 2007. gada 20. decembra rīkojumu Nr. 830.
  - Rīcības programma īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem, kas apstiprināta ar Ministru kabineta 2004. gada 18. marta rīkojumu Nr. 163 un grozīta ar Ministru kabineta 2007. gada 10. oktobra rīkojumu Nr. 647.
  - Aktualizētais Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plāns 2007.–2013. gadam, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2009. gada 17. jūlija rīkojumu Nr. 479.
  - Latvijas Lauku attīstības programma 2007. – 2013. gadam, ko ar veiktajiem grozījumiem Eiropas Komisija apstiprināja 2008. gada 24. novembrī.
  - Noturīgo organisko piesārņotāju samazināšanas nacionālais plāns 2005. – 2020. gadam, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2005. gada 31. marta rīkojumu Nr. 206.
  - Nacionālais gatavības plāns naftas piesārņojuma gadījumiem jūrā, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2004. gada 31. marta rīkojumu Nr. 190.
  - Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes, kas apstiprinātas ar Ministru kabineta 2002. gada 15. augusta rīkojumu Nr. 436.
- Apsaimniekošanas plānos ir iekļautas atsauces uz šādiem politikas dokumentiem, jo no tiem izriet tā saucamie „pamata pasākumi.”.
- ES direktīvas 91/271/EEC "Par pilsētu notekūdeņu attīrīšanu" specifiskais ieviešanas un finansēšanas plāns (2001. gads).

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni nodrošinās vienas starptautiskas konvencijas, vairāku ES tiesību aktu un tiem atbilstošo Latvijas likumu un Ministru kabineta noteikumu izpildi.

2.2. Starptautiskās konvencijas

Apsaimniekošanas plāni var kalpot kā viens no instrumentiem EEK Helsinku 1992. gada konvencijas “Par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu” prasību izpildei, kuru Latvija ratificēja 1995. gadā.

2.3. Eiropas Savienības direktīvas

Padomes un Parlamenta 2000. gada 23. oktobra direktīva 2000/60/EK, kas nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdeņu aizsardzības politikas jomā uzdod sasniegt visu virszemes un pazemes ūdeņu labu stāvokli, kā instrumentu šā uzdevuma izpildei nosakot upju baseinu apsaimniekošanas plānus. Arī plānu izstrādes kārtību un tajos iekļaujamo informāciju nosaka minētā direktīva.

Plānā iekļauti pasākumi (darbības, rīcības), ko nosaka vai kas izriet no vairākām citām Eiropas Savienības direktīvām.

- Padomes 1986. gada 12. jūnija direktīva par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas;
- Padomes 1991. gada 21. maija direktīva par komunālo notekūdeņu attīrīšanu;
- Padomes 1991. gada 12. decembra direktīva attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīva 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK;
- Padomes 1998. gada 3. novembra Direktīva 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti.

Plāna īstenošana sekmēs vēl vairāku citu direktīvu mērķu sasniegšanu, savukārt minēto direktīvu prasību izpilde sekmēs apsaimniekošanas plānu mērķu sasniegšanu.

- Padomes 1979. gada 2. aprīļa direktīva par savvaļas putnu aizsardzību;
- Padomes 1985. gada 27. jūnija direktīva par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu;
- Padomes 1991. gada 15. jūlija direktīva par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū;

- Padomes 1992. gada 21. maijs Direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību;
- Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīva 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli;
- Padomes 1996. gada 9. decembra Direktīva 96/82/EK par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. februāra Direktīva 2006/7/EK par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu.

2.4. Latvijas tiesību akti

Izstrādāt upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānus uzdod Ūdens apsaimniekošanas likuma 19. pants un pārejas noteikumu 7. punkts (likums Saeimā pieņemts 2002. gada 12. septembrī).

Likums „Par piesārņojumu” (likums Saeimā pieņemts 2001. gada 15. martā) uzdod A un B kategorijas atļauju nosacījumos ietvert vides kvalitātes mērķus konkrētajai teritorijai vai arī saskaņā ar upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu veicamos pasākumus un to īstenošanas termiņus.

Ministru kabineta 2009. gada 25. jūnija noteikumi Nr. 646 „Noteikumi par upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem un pasākumu programmām” nosaka plānos iekļaujamo informāciju un kartes, kā arī papildus ziņas, kas iekļaujamās plānu atjaunotajās versijās.

Ministru kabineta 2003. gada 23. decembra noteikumi Nr. 736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” nosaka, ka atļaujā ietverami nosacījumi, kas nodrošina noteikto vides kvalitātes mērķu sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā.

3. Plāna mērķi

3.1. Mērķi Gaujas apgabalam kopumā

No Direktīvas 2000/60/EK, Ūdens apsaimniekošanas likuma un Vides politikas pamatnostādņēm izriet šādi plāna mērķi.

Virszemes ūdeņiem:

- nepasliktināt virszemes ūdensobjektu stāvokli,
- censties līdz 2015. gadam sasniegt labu ekoloģisko un ķīmisko kvalitāti visos virszemes ūdensobjektos,

- izpildīt aizsargājamajām teritorijām izvirzītos mērķus un piemērojamus normatīvus,
- samazināt piesārņojumu ar prioritārajām vielām un pakāpeniski novērst īpaši bīstamo vielu noplūdi virszemes ūdeņos.

Pazemes ūdeņiem:

- nepieļaut pazemes ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos,
- censties līdz 2015. gadam saglabāt labu ķīmisko kvalitāti un kvantitatīvo stāvokli visos ūdensobjektos,
- izpildīt aizsargājamajām teritorijām izvirzītos mērķus un piemērojamus normatīvus,
- novērst vai samazināt piesārņojuma nonākšanu pazemes ūdeņos.

Vienlaikus šī plāna kā politikas dokumenta uzdevums ir iezīmēt prioritātes laikam no 2010. līdz 2015. gadam, lai izpēti, rīcību un resursus novirzītu tiem ūdensobjektiem, kuru stāvokli visvairāk nepieciešams uzlabot vai nepasliktināt, kuros vissvarīgāk noskaidrot pašreizējā (neapmierinošā) stāvokļa cēloņus.

3.2. Mērķi atsevišķiem Gaujas apgabala ūdensobjektiem

Nemot vērā katra ūdensobjekta esošās kvalitātes novērtējumu, objektu ietekmējošās slodzes un to iespējamās izmaiņas plāna darbības laikā, katram ūdensobjektam ir noteikts vides kvalitātes mērķis, kas tajā ir jāsasniedz. Mērķi var atšķirties atkarībā no tā, vai ūdensobjekta patreizēja kvalitāte ir augsta, laba vai sliktāka par labu, vai ūdensobjektā ir īpaši aizsargājamas teritorijas. Gaujas apgabalā noteiktie mērķi atsevišķiem ūdensobjektiem paredz līdz 2015. gadam:

- 1) saglabāt augstu ekoloģisko kvalitāti 4 upju ūdensobjektos (9% no kopskaita) un vienā ezera ūdensobjektā (3% no kopskaita);
- 2) sasniegt vai saglabāt labu ekoloģisko kvalitāti vai labu ekoloģisko potenciālu 38 upju ūdensobjektos (82% no kopskaita) un 29 ezeru ūdensobjektos (85% no kopskaita);
- 3) saglabāt labu ķīmisko kvalitāti visos virszemes ūdensobjektos;
- 4) saglabāt labu kvantitatīvo stāvokli un labu ķīmisko kvalitāti visos pazemes ūdensobjektos.

Katram konkrētam ūdensobjektam noteiktie mērķi atspoguļoti 7., 14. un 15. pielikumā. 4 upju ūdensobjektiem, 5 ezeru ūdensobjektiem, vienam piekrastes un vienam pārejas ūdensobjektam ir piemērots mērķa sasniegšanas termiņa pagarinājums. Tā iemesli un ilgums sīkāk aprakstīti 3.3. sadaļā.

3.3. Riska izvērtējums un izņēmumi mērķu sasniegšanai

Riska izvērtējums veikts, lai noteiktu, vai līdz 2015. gadam visos ūdensobjektos varēs sasniegt labu stāvokli. Tā gaitā ņemta vērā ne vien pašreizējā ūdeņu kvalitāte un to ietekmējošās slodzes, bet arī prognozes par sociāli ekonomiskajām izmaiņām un tautsaimniecības iespējamo attīstību laikā līdz 2015. gadam. Ja izvērtējums liecina, ka konkrētā ūdensobjektā labu stāvokli nevarēs sasniegt, īstenojot normatīvajos aktos jau paredzētos (pamata) pasākumus (sīkāk raksturoti 4. sadaļā), šo ūdensobjektu iedala riska grupā. Tālāk tiek vērtēts, vai ar papildu pasākumu palīdzību ūdensobjektā līdz 2015. gadam tomēr varēs sasniegt izvirzīto kvalitātes mērķi. Ja vēlamo stāvokli vienalga nav reāli sasniegt, ūdensobjektam piemēro izņēmumu kvalitātes mērķa sasniegšanai. Direktīva 2000/60/EK un Ūdens apsaimniekošanas likums pieļauj divus mērķu izņēmumu veidus:

- noteikt ilgāku termiņu iepriekšnoteiktā kvalitātes mērķa sasniegšanai (mērķi nav nepieciešams sasniegt līdz 2015. gadam);
- noteikt mazāk stingru (zemāku) kvalitātes mērķi.

3. tabulā noteikts to riska ūdensobjektu saraksts, kuros pašlaik tiek plānots sasniegt labu stāvokli jau 2015. gadā, tomēr pastāv risks, ka tas varētu neizdoties (piemēram, ja nebūs finansējuma papildu pasākumiem). Kā redzams no 3. tabulas, Gaujas apgabalā risku nerasniegt labu ūdens kvalitāti rada galvenokārt piesārņojums, kā arī morfoloģiskie pārveidojumi. Gaujas apgabala pazemes ūdeņos nepastāv risks nerasniegt labu kvantitatīvo stāvokli. Izvērtējot pazemes ūdeņu iespējas līdz 2015. gadam sasniegt labu stāvokli, secināts, ka Gaujas apgabalā nepastāv risks nerasniegt labu pazemes ūdeņu kvalitāti, jo pazemes ūdeņu kvalitātes monitorings neuzrāda novēroto rādītāju izmaiņu tendences.

3. tabula

Riska ūdensobjekti, kuros labu stāvokli plānots sasniegt vai saglabāt līdz 2015. gadam

N. p. k.	Ūdensobjekta kods/nosaukums	Pašreizējā ekoloģiskā kvalitāte	Riska cēlonis - slodze			
			punkt-veida	izklie-dētā	morfolo-ģiskā	cita
1.	G206 Brasla	labā		*	*	
2.	G209 Gauja	vidēja		*		
3.	G229 Vija	vidēja		*	*	
4.	G242 Vizla (Jaunpalsa)	vidēja			*	
5.	G264 Aģe	vidēja			*	

6.	G268 Svētupe	slikta	*		*	
7.	G306 Salaca	labā	*		*	
8.	G312 Rūja	vidēja	*			*
9.	E199 Katvaru ezers	vidēja	*	*		
10.	E217 Riebezers	vidēja		*		
11.	E219 Lādes ezers	vidēja	*			

4. tabulā noteikts to riska ūdensobjektu saraksts, kuros labu stāvokli plānots sasniegt pēc 2015. gada. Gaujas apgabalā 4 upju ūdensobjektiem (8%) un vienam ezeru ūdensobjektam (3%) ir piemēroti mērķu sasniegšanas termiņa izņēmumi līdz 2021. gadam un vēl 4 ezeru ūdensobjektiem (12%) - līdz 2027. gadam. Arī piekrastes un pārejas ūdensobjektam noteikts termiņa pagarinājums līdz 2021. gadam, tā kā tas ir tieši atkarīgs no virszemes ūdeņu pienestās slodzes, tai skaitā, no citām valstīm ienestā piesārņojuma. Pamatojums izņēmumu noteikšanai aprakstīts 14. pielikumā.

4. tabula

Riska ūdensobjekti, kuriem piemērots mērķa sasniegšanas termiņa pagarinājums

N. p. k.	Ūdensobjekta kods/nosaukums	Pašreizējā ekoloģiskā kvalitāte	Riska cēlonis - slodze				Izņēmums
			punktveida	izklīdētā	morfoloģiskā	cita	līdz
1.	G205 Gauja	vidēja		*			2021.
2.	G220 Abuls	slikta	*	*	*		2021.
3.	G261 SP Aģe	slikta	*				2021.
4.	G262 Pēterupe	vidēja	*		*		2021.
5.	E197 Sārumezers	ļoti slikta				*	2027.
6.	E202 Vaidavas ezers	slikta	*				2021.
7.	E215 Aijažu ezers	slikta		*			2027.
8.	E222 Dūņezers	ļoti slikta	*				2027.

9.	E225 Burtnieku ezers	slikta		*			2027.
10.	Piekrastes ūdensobjekts F	slikta				*	2021.
11.	Pārejas ūdensobjekts	vidēja				*	2021.

Jau patlaban, vērtējot projektu iesniegumus ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībai mazās apdzīvotās vietās (ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000), viens no vērtēšanas kritērijiem ir projekta pozitīvā ietekme uz riska ūdens objektiem.

4. Pasākumi izvirzīto mērķu sasniegšanai un uzdevumu izpildei

Pasākumu programma paredzēta 3. sadaļā un 7. pielikumā izvirzīto mērķu sasniegšanai. Atbilstoši Direktīvai 2000/60/EK un Ūdens apsaimniekošanas likumam tajā iekļauti divu veidu pasākumi. Pirmkārt, pamata (obligātie) pasākumi, kas nosaka prasību minimumu un izriet no 2.3. sadaļā minētajām ES direktīvām, spēkā esošajiem Latvijas likumiem un saistošajiem noteikumiem. Šie pasākumi ir saistoši Latvijai kā ES dalībvalstij un to īstenošanai ir pieejams ES fondu vai valsts finansējums. Pamata pasākumu piemēri ir atļaujas piesārņojuma emisijai un ūdens ieguvei, saimnieciskās darbības aprobežojumi dažādās aizsargjoslās, ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība, tai skaitā, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu renovācija vai celtniecība. Pamata pasākumiem jānodrošina gan ūdensobjektu stāvokļa nepasliktināšanās, gan tā uzlabojumi. Lai izpildītu Direktīvas 2000/60/EK prasību obligāti iekļaut plānā pamata pasākumus un vienkopus sniegtu informāciju par veicamo plānā noteikto mērķu sasniegšanu, 16.pielikumā uzskaitīti pamata pasākumi, norādot attiecīgo normatīvo aktu, kurā tie paredzēti. Informācija par 2007. – 2013. gada ES finanšu plānošanas periodā pieejamo un papildus nepieciešamo finansējumu pamata pasākumu īstenošanai plānā netiek dublēta, jo ir sniegta Vides politikas pamatnostādņēs un Latvijas lauku attīstības programmā 2007. -2013. gadam.

Otrkārt, programmā ietverti arī papildu pasākumi. Tie jāparedz, ja ūdensobjektiem izvirzītos mērķus nav iespējams sasniegt, īstenojot tikai pamata pasākumus. Ja kāda ūdensobjekta stāvoklis jau patlaban ir labs un cilvēka darbība to ietekmē samērā maz, papildu pasākumi nav nepieciešami. Savukārt var gadīties, ka ietekme uz labā stāvoklī esošu ūdensobjektu ir tik liela, ka bez papildu pasākumiem tā kvalitāte pasliktināsies. Plānojot pasākumus, jāņem vērā arī ūdeņu savstarpējā saistība to sateces baseinos. Tā kā augštecē esošo ūdensobjektu piesārņojuma slodze ietekmē lejtecē esošo ūdensobjektu kvalitāti,

Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.- 2015. gadam

tad bieži vien pasākumi jāveic augšteces ūdensobjektos, nevis lejtecē. Gaujas apgabalā 25 ūdensobjektos (40%) jāievieš gan pamata, gan papildus pasākumi. Konkrētie pasākumi noteikti, pamatojoties uz līdzšinējo pieredzi un zināšanām, projektu rezultātiem, kā arī ekspertu un sabiedriskās apspriešanas dalībnieku ieteikumiem. 17. pielikuma 1. tabulā nosaukti papildu pasākumi, ko nepieciešams īstenot valsts mērogā, bet 2. tabulā – papildu pasākumi ūdensobjektu mērogā.

Konkrētā ūdensobjektā īstenojamie pasākumi ir atkarīgi gan no tā stāvokļa, gan no ietekmējošajām slodzēm. 1.7. sadaļā izklāstītais slodžu un to ietekmes izvērtējums liecina, ka nozīmīgāko slodzi uz virszemes un pazemes ūdeņiem Gaujas apgabalā rada notekūdeņu novadīšana. Līdz ar to arī 16. un 17. pielikumā iekļautajā pasākumu programmā visvairāk ir rīcību notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas uzlabošanai. Lai arī 11 ūdensobjektiem piemērots mērķa sasniegšanas termiņa pagarinājums un labu kvalitāti plānots sasniegt pēc 2015. gada, rīkoties jāsāk jau šā plāna aptvertajā laikā, lai līdz minētajam termiņam tajos izdotos sasniegt labu kvalitāti. Ūdensobjektiem, kuru sliktā stāvokļa cēlonis nav zināms, šī plāna darbības laikā jānodrošina vismaz detalizēta izpēte vai monitorings. Ja problēmas cēlonis ir zināms, jāsāk darbi pie tās risināšanas. Pasākumiem jābūt vēršoties uz tā cēloņa vai cēloņu novēršanu, kuru dēļ ūdensobjekts iekļauts riska objektu sarakstā vai kura dēļ piemērots izņēmums.

Saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likumu un Direktīvu 2000/60/EK visi pasākumu programmā iekļautie pasākumi jāsāk īstenot līdz 2012. gada 22. decembrim. Provizoriski ir novērtēts, ka papildus pasākumu programmas realizēšanai Gaujas apgabalā līdz 2015. gadam būs nepieciešamas sākotnējās investīcijas 14 miljonu latu apmērā, bez tam pamata un papildus pasākumu uzturēšanai aptuveni 2 miljoni latu gadā.

Šobrīd nevar prognozēt ekonomiskās krīzes ietekmi uz pasākumu īstenošanas termiņiem un darbu apjomu. Tāpēc 2012. gada laikā pasākumu programma jāpārskata un pēc nepieciešamības jāpapildina, lai nodrošinātu visu programmā paredzēto pasākumu uzsākšanu Direktīvā 2000/60/EK un Ūdens apsaimniekošanas likumā noteiktajā termiņā.

5. Sabiedrības līdzdalība plāna izstrādes procesā

Būtiska nozīme plāna izstrādes procesā ir sabiedrības līdzdalībai. Plāna sagatavošanas un pilnveidošanas gaitā notika regulāras konsultatīvās padomes sanāksmes un īpaši organizēts sabiedriskās apspriešanas process pusgada garumā.

Gaujas apgabala konsultatīvā padome izveidota 2006. gadā. Tajā ir 15 locekļi, kas pārstāv apgabala teritorijā darbojošās valsts iestādes, pašvaldības (plānošanas reģionu attīstības padomes) un nevalstiskās organizācijas. Šāds

sastāvs izvēlēts, lai saskaņotu dažādu sabiedrības grupu intereses jautājumos, kas saistīti ar Gaujas apgabala ūdeņu aizsardzību un apsaimniekošanu.

Gaujas apgabalā kopā notikušas 5 konsultatīvās padomes sēdes, kurās LVĢMA iepazīstināja ar upju baseinu apsaimniekošanas plāna izstrādes gaitu. Pirmajā sēdē, kas notika Valmierā 2006. gada 14. novembrī, konsultatīvo padomi iepazīstināja ar upju baseinu apgabalu vispārīgo raksturojumu. 2007. gada 29. maijā notika otrā Gaujas baseina apgabala konsultatīvā padomes sēde Salacgrīvā. Trešā sēde notika 2007. gada 8. novembrī Valmierā, tajā apsprieda Gaujas apgabala apsaimniekošanas plāna izstrādi un sabiedrības līdzdalības pasākumus. Ceturtā sēde notika 2008. gada 11. decembrī Valmierā un tajā tika apspriesti jautājumi par plāna projekta versiju. Pēdējā 2009. gada 16. jūnija sēdē Cēsīs padomes locekļi sniedza atzinumu par plāna redakciju un rīcību programmai.

Gaujas apgabala apsaimniekošanas plāna Sabiedriskā apspriešana notika no 2008. gada 22. decembra līdz 2009. gada 22. jūnijam. Kopš tās sākuma plāna projekts bija pieejams sabiedrības komentāriem; papildus to izsūtīja visiem konsultatīvās padomes locekļiem, kā arī organizēja īpašas sanāksmes dažādu mērķgrupu pārstāvjiem. 2009. gada 20. martā Rīgā notika diskusija ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem (25 dalībnieki), bet 2. aprīlī - diskusija, kurā piedalījās pārstāvji no pagastiem, rajonu padomēm, valsts iestādēm, nevalstiskajām organizācijām (35 dalībnieki). Abu diskusiju laikā dalībnieki vispirms tika iepazīstināti ar plāna un pasākumu programmas projektu, varēja uzdot jautājumus un izteikt komentārus. Pēc tam visi klātesošie dalījās darba grupās, lai apspriestu gan līdzšinējo pieredzi pasākumu realizācijā, gan novērtētu piedāvātos papildu pasākumus un komentētu to ieviešanas gaitu. 22. maijā notika diskusija ar klimata pārmaiņu pētniekiem par šo izmaiņu iespējamo ietekmi uz upju baseinu apsaimniekošanu. Tajā piedalījās pārstāvji no Latvijas Universitātes, Latvijas Lauksaimniecības Universitātes, Daugavpils Universitātes, Latvijas Hidroekoloģijas institūta, Vides ministrijas un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas.

2009. gada 4. jūnijā Salacgrīvā tikās Latvijas un Igaunijas par plānu izstrādi atbildīgie speciālisti, kā arī šai darbā iesaistītie eksperti. Sanāksmē abas puses apmainījās ar informāciju par plānu izstrādes gaitu, atšķirībām tipoloģijā un klasificēšanā, kā arī apsprieda atsevišķu jautājumu saskaņošanu pārrobežu upju baseinos. Tika secināts, ka nav būtisku pārrobežu piesārņojuma draudu un ietekmes uz Latvijas ūdensobjektiem, līdz ar to nav nepieciešams paredzēt īpašus pasākumus Koivas baseina ūdensobjektos Igaunijā.

Pielikumu saraksts

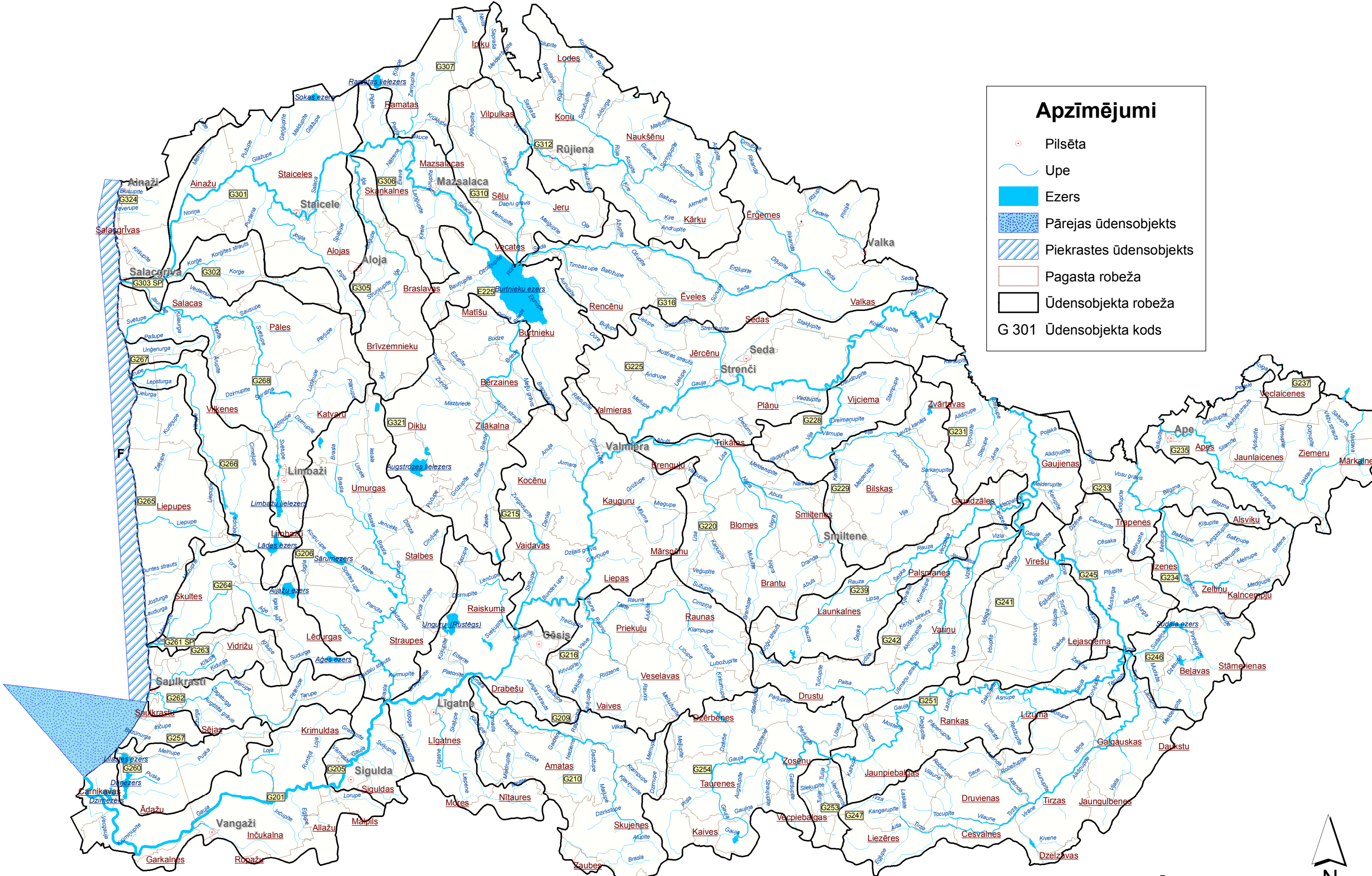
1. pielikums **Virszemes ūdensobjektu robežas Gaujas baseina apgabalā**
2. pielikums **Virszemes ūdensobjekti un administratīvās teritorijas**
3. pielikums **Pazemes ūdensobjektu robežas**
4. pielikums **Aizsargājamās teritorijas Gaujas baseina apgabalā**
5. pielikums **Virszemes ūdeņu kvalitātes klašu rādītāji**
6. pielikums **Virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte**
7. pielikums **Ūdensobjektu esošā stāvokļa raksturojums un izvirzītie vides kvalitātes mērķi**
8. pielikums **Pazemes ūdensobjektu kvantitatīvais stāvoklis**
9. pielikums **Pazemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte**
10. pielikums **Aizsargājamās teritorijās izvietoto ūdensobjektu stāvoklis**
11. pielikums **Punktveida piesārņojuma avoti Gaujas baseina apgabalā**
12. pielikums **Slodzes Gaujas baseina apgabalā**
13. pielikums **Hidromorfoloģiskā ietekme Gaujas baseinu apgabalā**
14. pielikums **Riska objekti un izņēmumi**

15. pielikums **Vides kvalitātes mērķi un izņēmumi Gaujas baseina apgabalā (karte)**

16. pielikums **Pamata pasākumu programma**

17. pielikums **Papildus pasākumu programma**

Gaujas baseina apgabals

Apzīmējumi

- Pilsēta
- Upe
- Ezers
- Pārejas ūdensobjekts
- Piekastes ūdensobjekts
- Pagasta robeža
- Ūdensobjekta robeža
- G 301 Ūdensobjekta kods

MĒROGS 1:460000

Virszemes ūdensobjekti un administratīvi teritoriālais iedalījums

1. Upju ūdensobjekti, piekrastes ūdensobjekts un pārejas ūdensobjekts

1. tabula

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
1.	G201	Gauja	6	K/L, Nit, ĪADT, P	Laba	Ādažu pagasts 72.073 Allažu pagasts 36.070 Carnikavas pagasts 35.555 Garkalnes pagasts 16.309 Inčukalna pagasts 101.324 Krimuldas pagasts 96.117 Mālpils pagasts 0.083 Ropažu pagasts 0.859 Sējas pagasts 40.551 Sigulda 0.986 Siguldas pagasts 18.968 Vangaži 3.674
2.	G205	Gauja	6	L, Nit, ĪADT, P	Vidēja	Krimuldas pagasts 30.153 Līgatnes pagasts 6.206 Sigulda 17.629 Siguldas pagasts 51.456
3.	G206	Brasla	3	L, ĪADT, P	Laba	Brīvzemnieku pagasts 1.651 Dikļu pagasts 14.620 Katvaru pagasts 41.058 Krimuldas pagasts 18.624 Lēdurgas pagasts 62.071 Limbaži 0.012 Limbažu pagasts 57.541

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Raiskuma pagasts 2.094 Stalbes pagasts 109.103 Straupes pagasts 113.644 Umurgas pagasts 136.632
4.	G209	Gauja	6	L, ĪADT, P	Vidēja	Amatas pagasts 1.404 Cēsis 18.018 Drabešu pagasts 66.554 Līgatne 7.130 Līgatnes pagasts 120.247 Mores pagasts 0.238 Nītaures pagasts 35.465 Priekuļu pagasts 5.188 Raiskuma pagasts 122.748 Siguldas pagasts 0.521 Stalbes pagasts 19.270 Straupes pagasts 38.748 Vaives pagasts 3.724
5.	G210	Amata	3	L, ĪADT	Laba	Amatas pagasts 106.952 Drabešu pagasts 53.218 Dzērbenes pagasts 0.002 Kaives pagasts 1.360 Līgatnes pagasts 18.701 Nītaures pagasts 18.036 Skujenes pagasts 126.389 Tauresnes pagasts 1.226 Vaives pagasts 55.752 Zaubes pagasts 7.071
6.	G215	Gauja	6	K/L, ĪADT, P	Laba	Bērzaines pagasts 0.976 Brenguļu pagasts 27.814 Burtnieku pagasts 5.378 Cēsis 0.647

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Kauguru pagasts 88.925 Kocēnu pagasts 146.562 Liepas pagasts 49.367 Mārsnēnu pagasts 30.747 Priekuļu pagasts 29.437 Raiskuma pagasts 47.395 Trikātas pagasts 2.352 Vaidavas pagasts 59.676 Valmiera 18.072 Valmieras pagasts 35.596
7.	G216	Rauna	3	L, ĪADT	Laba	Cēsis 0.486 Drabešu pagasts 0.263 Drustu pagasts 0.328 Dzērbenes pagasts 40.397 Launkalnes pagasts 4.732 Liepas pagasts 25.564 Mārsnēnu pagasts 10.833 Priekuļu pagasts 64.095 Raunas pagasts 112.948 Vaives pagasts 89.842 Veselavas pagasts 59.460
8.	G220	Abuls	3	L, P	Slikta	Blomes pagasts 75.962 Brantu pagasts 74.384 Brenguļu pagasts 42.342 Launkalnes pagasts 27.676 Mārsnēnu pagasts 27.544 Plāņu pagasts 18.301 Raunas pagasts 38.40 Smiltene 7.127 Smiltenes pagasts 55.358 Trikātas pagasts 59.954

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
9.	G225	Gauja	6	K/L, ĪADT, P	Laba	Brenguļu pagasts 29.516 Burtnieku pagasts 2.667 Ēveles pagasts 30.413 Jērcēnu pagasts 67.677 Plāņu pagasts 139.366 Rencēnu pagasts 44.999 Seda 1.957 Sedas lauku teritorija 35.728 Strenči 5.710 Trikātas pagasts 45.833 Valkas pagasts 91.720 Valmieras pagasts 63.377 Vijciema pagasts 29.038 Zvārtavas pagasts 24.778
10.	G228	Vija	4	K, ĪADT	Vidēja	Bilskas pagasts 0.107 Plāņu pagasts 54.704 Smiltenes pagasts 0.029 Trikātas pagasts 5.043 Vijciema pagasts 100.453 Zvārtavas pagasts 3.504
11.	G229	Vija	3	K, ĪADT	Vidēja	Bilskas pagasts 157.836 Grundzāles pagasts 36.055 Launkalnes pagasts 25.912 Palsmanes pagasts 0.387 Plāņu pagasts 6.216 Smiltenes pagasts 13.510 Vijciema pagasts 12.604 Zvārtavas pagasts 40.381
12.	G231	Gauja	6	L, ĪADT	Laba	Gaujienas pagasts 94.626 Grundzāles pagasts 29.269 Trāpenes pagasts 0.018

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Virešu pagasts 16.207 Zvārtavas pagasts 98.928
13.	G233	Melnupe	4	K, ĪADT	Vidēja	Alsviķu pagasts 33.676 Apes lauku teritorija 49.063 Gaujienas pagasts 17.036 Ilzenes pagasts 4.408 Trapenes pagasts 72.272
14.	G234	Melnupe	3	K, ĪADT, P	Laba	Alsviķu pagasts 80.995 Ilzenes pagasts 42.848 Kalncempju pagasts 14.092 Trapenes pagasts 17.609 Zeltiņu pagasts 49.065
15.	G235	Vaidava	3	L, ĪADT	Laba	Alsviķu pagasts 58.743 Alūksne 1.897 Ape 2.001 Apes lauku teritorija 75.913 Jaunlaicenes pagasts 51.849 Mārkalnes pagasts 24.535 Veclaicenes pagasts 28.133 Ziemera pagasts 113.210
16.	G237	Mustigi (Pērļupīte)	6	ĪADT, P	Laba	Veclaicenes pagasts 44.078
17.	G239	Vecpalsa	3	L, ĪADT	Laba	Bilskas pagasts 3.233 Brantu pagasts 7.833 Drustu pagasts 3.264 Gaujienas pagasts 12.569 Grundzāles pagasts 37.982 Launkalnes pagasts 140.403 Palsmanes pagasts 42.743 Raunas pagasts 0.534 Variņu pagasts 5.780 Virešu pagasts 6.155

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Zvārtavas pagasts 0.743
18.	G241	Gauja	5	L, ĪADT	Augsta	Grundzāles pagasts 3.060 Lejasciema pagasts 121.376 Lizuma pagasts 12.390 Palsmanes pagasts 11.991 Rankas pagasts 7.255 Variņu pagasts 14.174 Virešu pagasts 111.979
19.	G242	Vizla (Jaunpalsa)	3	L, ĪADT	Vidēja	Drustu pagasts 91.230 Dzērbenes pagasts 1.312 Grundzāles pagasts 22.716 Launkalnes pagasts 23.186 Palsmanes pagasts 44.059 Rankas pagasts 38.072 Variņu pagasts 80.635 Virešu pagasts 8.020
20.	G245	Gauja	6	L, ĪADT	Laba	Gaujienas pagasts 2.940 Ilzenes pagasts 15.252 Lejasciema pagasts 99.511 Trapenes pagasts 47.376 Virešu pagasts 12.114 Zeltiņu pagasts 0.921
21.	G246	Sudaliņa	3	P	Vidēja	Beļavas pagasts 100.161 Kalncempju pagasts 2.567 Lejasciema pagasts 42.080 Stāmerienas pagasts 0.259 Zeltiņu pagasts 12.599
22.	G247	Tirza	3	L, ĪADT	Laba	Beļavas pagasts 17.813 Cesvaines lauku teritorija 32.222 Daukstu pagasts 0.015 Druvienas pagasts 67.714

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Dzelzavas pagasts 6.306 Galgauskas pagasts 87.526 Jaungulbenes pagasts 28.656 Jaunpiebalgas pagasts 64.070 Lejasciema pagasts 31.332 Liezēres pagasts 65.828 Lizuma pagasts 35.215 Rankas pagasts 32.786 Tirzas pagasts 128.761
23.	G251	Gauja	4	L, P	Augsta	Drustu pagasts 2.233 Galgauskas pagasts 3.840 Jaunpiebalgas pagasts 93.658 Lejasciema pagasts 43.90 Lizuma pagasts 59.910 Rankas pagasts 105.652 Zosēnu pagasts 0.548
24.	G253	Tūlija	1	ĪADT	Vidēja	Jaunpiebalgas pagasts 18.105 Liezēres pagasts 7.125 Vecpiebalgas pagasts 11.947 Zosēnu pagasts 19.752
25.	G254	Gauja	4	K, ĪADT	Laba	Drustu pagasts 58.915 Dzērbenes pagasts 83.681 Jaunpiebalgas pagasts 8.202 Kaives pagasts 17.311 Skujenes pagasts 36.586 Taurenas pagasts 100.331 Vaives pagasts 3.771 Vecpiebalgas pagasts 46.032 Zosēnu pagasts 47.443
26.	G257	Rīgas j.l. (Daugava-Gauja)	4	Nit, ĪADT, P	Laba	Carnikavas pagasts 0.007 Saulkrasti 1.338

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Saulkrastu lauku teritorija 26.761 Sējas pagasts 11.625
27.	G260	Lilaste	3	Nit, ĪADT, P	Laba	Ādažu pagasts 62.009 Carnikavas pagasts 2.152 Krimuldas pagasts 4.084 Saulkrastu lauku teritorija 3.033 Sējas pagasts 72.124
28.	G261SP	Aģe	3	L	Slikta	Saulkrastu lauku teritorija 0.873 Skultes pagasts 4.379
29.	G262	Pēterupe	3	L, Nit, ĪADT, P	Vidēja	Krimuldas pagasts 28.435 Lēdurgas pagasts 24.655 Saulkrasti 2.176 Saulkrastu lauku teritorija 14.579 Sējas pagasts 60.413 Vidrižu pagasts 25.921
30.	G263	Ķīšupe	3	Nit, ĪADT, P	Laba	Lēdurgas pagasts 12.915 Saulkrasti 2.304 Saulkrastu lauku teritorija 9.079 Sējas pagasts 30.375 Skultes pagasts 11.412 Vidrižu pagasts 40.406
31.	G264	Aģe	3	L, Nit	Vidēja	Krimuldas pagasts 1.262 Lēdurgas pagasts 62.413 Liepupes pagasts 1.654 Limbažu pagasts 17.472 Skultes pagasts 91.079 Vidrižu pagasts 35.512
32.	G265	Rīgas j.l.	3	ĪADT, P	Laba	Liepupes pagasts 155.167 Limbažu pagasts 7.245 Salacgrīvas lauku teritorija 29.281 Saulkrastu lauku teritorija 2.751

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Skultes pagasts 39.457 Viļķenes pagasts 38.074
33.	G266	Vitrupe	3	L, ĪADT	Laba	Liepupes pagasts 1.132 Limbaži 0.039 Limbažu pagasts 111.113 Salacgrīvas lauku teritorija 9.998 Vidrižu pagasts 1.237 Viļķenes pagasts 74.734
34.	G267	Rīgas j.l.	1		Vidēja	Salacgrīvas lauku teritorija 24.017 Viļķenes pagasts 3.677
35.	G268	Svētupe	3	L, ĪADT, P	Slikta	Alojas lauku teritorija 1.108 Brīvēznieku pagasts 11.469 Katvaru pagasts 81.948 Limbaži 7.987 Limbažu pagasts 33.656 Pāles pagasts 140.985 Salacgrīva 4.872 Salacgrīvas lauku teritorija 97.933 Umurgas pagasts 7.663 Viļķenes pagasts 107.429
36.	G301	Salaca	6	L, ĪADT	Laba	Ainažu lauku teritorija 77.989 Aloja 1.759 Alojas lauku teritorija 92.471 Brīvēznieku pagasts 4.264 Pāles pagasts 0.03 Ramatas pagasts 22.191 Salacgrīvas lauku teritorija 35.423 Staicele 4.052 Staiceles lauku teritorija 246.323
37.	G302	Korģe	3	L, ĪADT	Vidēja	Alojas lauku teritorija 33.433 Pāles pagasts 5.483

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Salacgrīvas lauku teritorija 66.458 Staiceles lauku teritorija 3.539
38.	G303 SP	Salaca	6	L, ĪADT	Laba	Salacgrīva 1.813 Salacgrīvas lauku teritorija 13.085
39.	G305	Iģe	4	ĪADT	Augsta	Aloja 0.872 Alojas lauku teritorija 52.438 Braslavas pagasts 51.697 Brīvzemnieku pagasts 74.936 Dikļu pagasts 5.789 Katvaru pagasts 0.617 Ramatas pagasts 0.001 Skaņkalnes pagasts 22.246 Staiceles lauku teritorija 3.498
40.	G306	Salaca	6	K, ĪADT, P	Laba	Alojas lauku teritorija 0.001 Braslavas pagasts 10.295 Mazsalaca 2.778 Mazsalacas lauku teritorija 39.941 Ramatas pagasts 36.351 Skaņkalnes pagasts 88.306 Vecates pagasts 25.137
41.	G307	Ramata	3	ĪADT	Laba	Ipiķu pagasts 37.633 Mazsalacas lauku teritorija 11.150 Ramatas pagasts 100.595 Vilpulkas pagasts 0.838
42.	G310	Rūja	4	K, ĪADT	Laba	Ipiķu pagasts 2.553 Jeru pagasts 82.169 Ķoņu pagasts 0.003 Mazsalacas lauku teritorija 18.966 Naukšēnu pagasts 5.135 Ramatas pagasts 12.161 Sēļu pagasts 61.724

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Vecates pagasts 20.986 Vilpulkas pagasts 57.296
43.	G312	Rūja	3	ĪADT, P	Vidēja	Ērgemes pagasts 27.183 Ipiķu pagasts 27.099 Jeru pagasts 23.003 Kārķu pagasts 101.077 Ķoņu pagasts 88.169 Lodes pagasts 63.885 Naukšēnu pagasts 170.587 Rūjiena 7.674 Vilpulkas pagasts 30.173
44.	G316	Seda	4	K, ĪADT, P	Laba	Burtnieku pagasts 13.147 Ērgemes pagasts 151.773 Ēveles pagasts 61.906 Jērcēnu pagasts 8.919 Jeru pagasts 19.849 Kārķu pagasts 22.778 Naukšēnu pagasts 16.517 Rencēnu pagasts 103.182 Sedas lauku teritorija 36.108 Valka 13.045 Valkas pagasts 187.166 Vecates pagasts 0.784
45.	G321	Briede	4	K, ĪADT, P	Laba	Bērzaines pagasts 54.354 Braslavas pagasts 5.287 Brīvzemnieku pagasts 12.751 Burtnieku pagasts 28.223 Dikļu pagasts 136.313 Kocēnu pagasts 37.969 Matīšu pagasts 46.768 Raiskuma pagasts 2.564

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti un ūdensobjekta platība katrā no tiem (km ²)
						Stalbes pagasts 31.557 Umurgas pagasts 46.470 Vaidavas pagasts 13.013 Zilākalna pagasts 29.299
46.	G324	Rīgas j.l. (Salaca - Igaunijas rob.)	4	P	Augsta	Ainaži 4.940 Ainažu lauku teritorija 70.935 Salacgrīva 6.158 Salacgrīvas lauku teritorija 36.184 Staiceles lauku teritorija 3.418
47.	Piekraste F	Rīgas līča mēreni atklātais smilšainais krasts		ĪADT, P	Slikta	Saulkrastu lauku teritorija Skultes pagasts Liepupes pagasts Salacgrīvas lauku teritorija Ainažu lauku teritorija
48.	pārejas ūdensobjekts	Rīgas līča pārejas ūdeņi		ĪADT, P	Vidēja	Carnikavas pagasts Saulkrastu lauku teritorija

2. Ezeru ūdensobjekti

2. tabula

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti
1.	E195	Dzirnezers	1	Nit	Slikta	Carnikavas pagasts
2.	E196	Riebiņu ez.	5		Laba	Straupes pagasts
3.	E197	Sārumezers	5		Ļoti slikta	Straupes pagasts
4.	E198	Rāķa ez.	5		Laba	Dikļu pagasts
5.	E199	Katvaru ez.	5		Vidēja	Katvaru pagasts

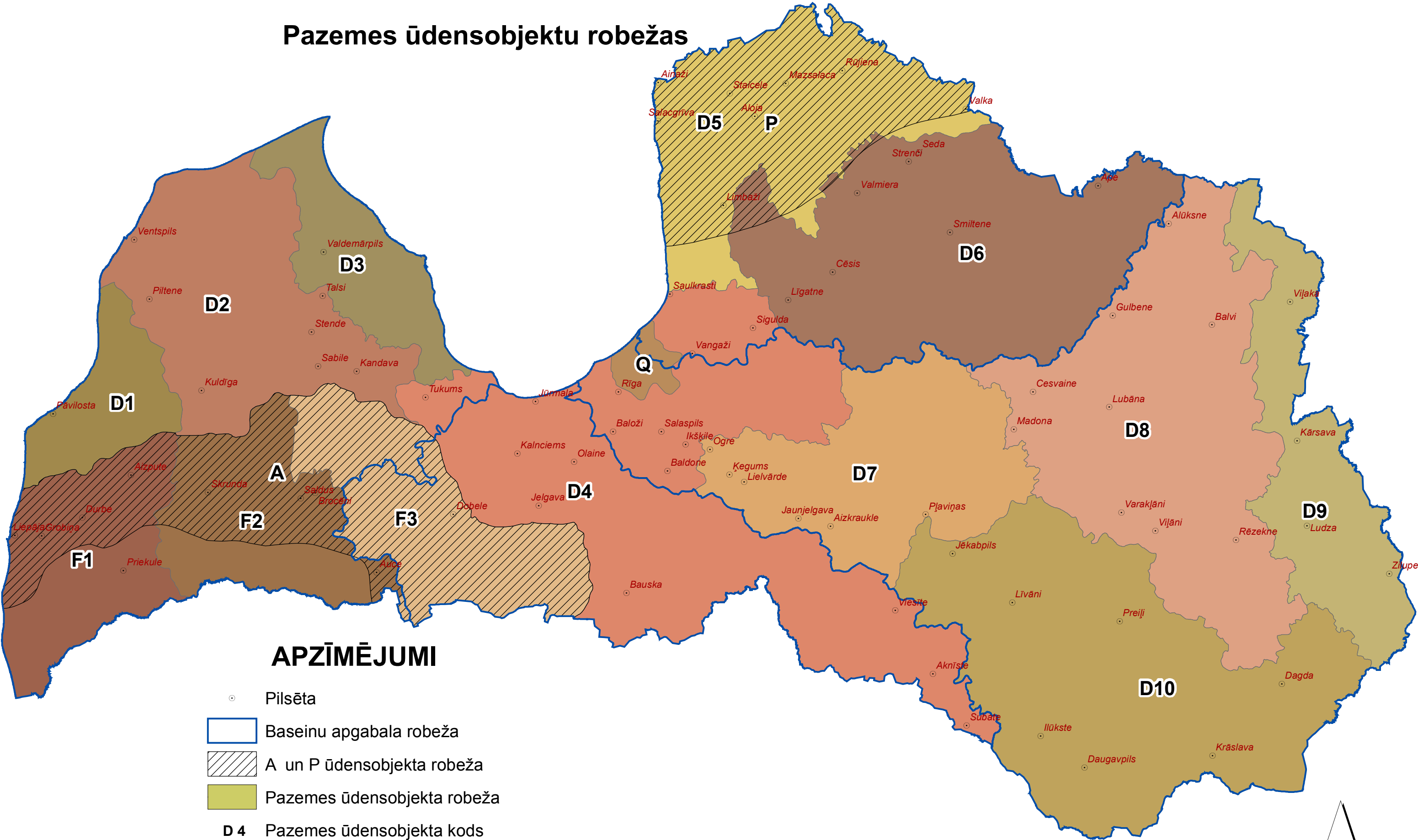
N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti
6.	E200	Raiskuma ez.	5	ĪADT	Vidēja	Raiskuma pagasts
7.	E201	Ungurs (Rustēgs)	8	ĪADT	Laba	Raiskuma pagasts
8.	E202	Vaidavas ez.	5	ĪADT	Slikta	Ziemera pagasts
9.	E203	Salainis	5		Vidēja	Zvārtavas pagasts
10.	E204	Lūkumītis	1		Laba	Mārkalnes pagasts
11.	E205	Muratu ez.	6	ĪADT	Laba	Ziemera pagasts
12.	E206	Lizdoles ez.	6		Laba	Launkalnes pagasts
13.	E207	Augulienas ez	5		Vidēja	Beļavas pagasts
14.	E208	Pintelis	5		Vidēja	Beļavas pagasts
15.	E209	Sudala ez.	6		Vidēja	Lejasciema pagasts
16.	E210	L.Virānes ez.	2		Laba	Tirzas pagasts
17.	E211	Juveris	5		Laba	Dzērbenes pagasts
18.	E212	Zobols	2		Laba	Vecpiebalgas pagasts
19.	E213	Dūņezers	1	Nit	Laba	Ādažu pagasts
20.	E214	Lilastes ez.	5	Nit	Laba	Ādažu pagasts
21.	E215	Aijažu ez.	3		Slikta	Lēdurgas pagasts
22.	E216	Aģes ez.	2		Vidēja	Lēdurgas pagasts
23.	E217	Riebezers	6	ĪADT	Vidēja	Limbažu pagasts
24.	E218	Aužiņu ez.	5		Vidēja	Limbažu pagasts
25.	E219	Lādes ez.	5		Vidēja	Limbažu pagasts
26.	E220	Āsteres ez.	5		Vidēja	Viļķenes pagasts
27.	E221	Limbažu lielezers	5		Slikta	Limbažu pagasts
28.	E222	Dūņezers	1	ĪADT	Ļoti slikta	Limbažu pagasts
29.	E223	Ramatas lielezers	8	ĪADT	Laba	Vecates pagasts
30.	E224	Ķiruma ez.	2		Vidēja	Vecates pagasts
31.	E225	Burtnieku ez.	6	K, ĪADT, P	Slikta	Braslavas pagasts Burtnieku pagasts Matīšu pagasts Rencēnu pagasts Skaņkalnes pagasts

N.p. k.	Ūdensobjekta kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips ¹	Aizsargājamā teritorija ²	Kvalitāte ³	Pilsētas vai pagasti
						Valmieras pagasts Vecates pagasts
32.	E226	Dauguļu mazeders	8	ĪADT	Laba	Dikļu pagasts
33.	E227	Augstrozes lielezers	8	ĪADT	Laba	Umurgas pagasts
34.	E228	L. Bauzis	5		Laba	Vaidavas pagasts
35.	E229	Sokas ez.	4	ĪADT	Augsta	Staiceles lauku teritorija

Piezīmes

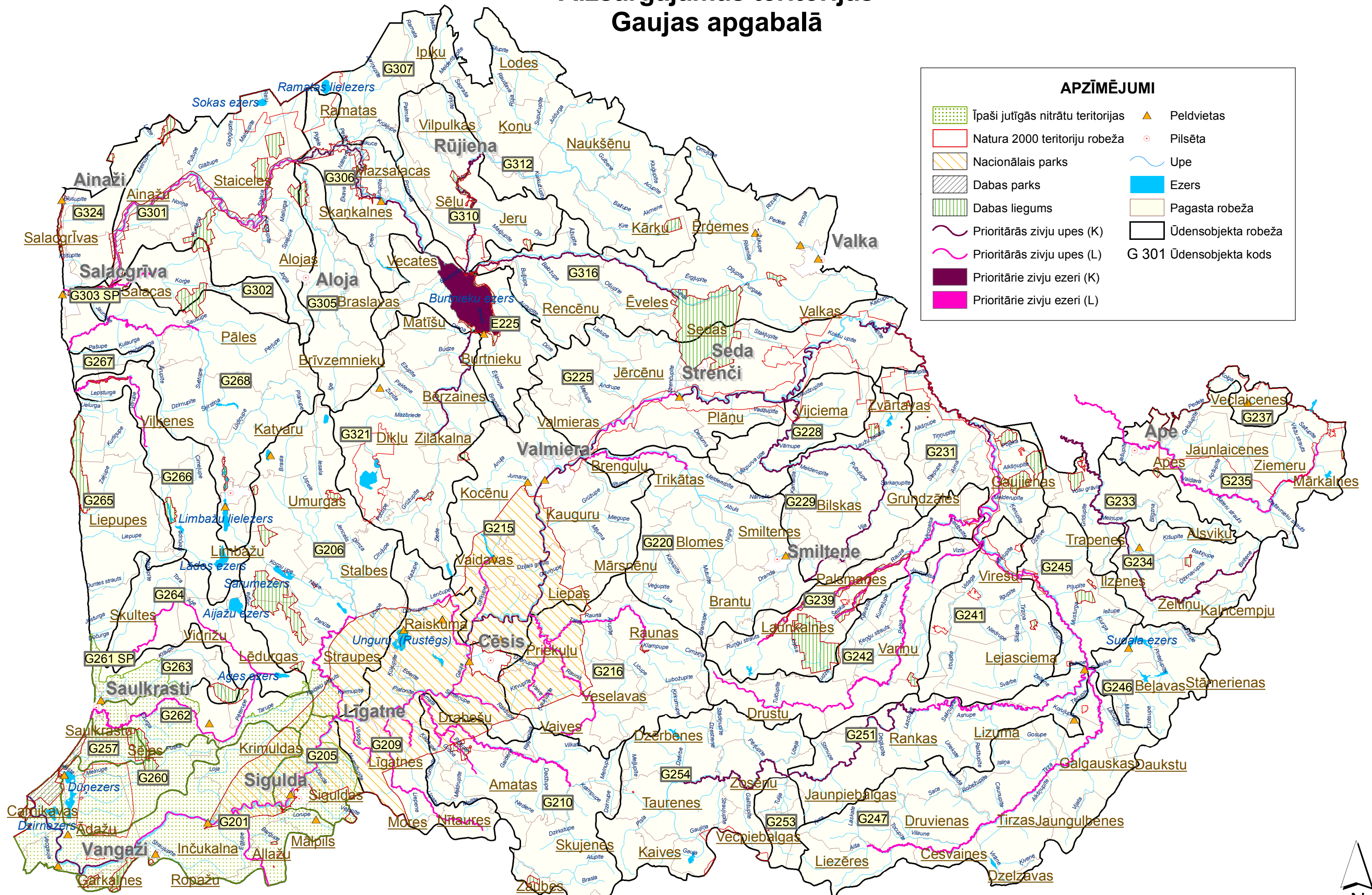
- (1) Ūdensobjektu tipi noteikti Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumos Nr. 858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību". Tipu nosaukumi un tiem atbilstošās ūdens kvalitātes rādītāju vērtības atrodami šā plāna 5. pielikumā.
- (2) Ūdens apsaimniekošanas likuma 1. panta pirmajā daļā noteikto aizsargājamo teritoriju veidu apzīmējumi: L - lašveidīgo zivju ūdeņi, K - karpveidīgo zivju ūdeņi, P - peldvieta, ĪADT - īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Nit. - īpaši jutīgā teritorija, uzskuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem.
- (3) Ekoloģiskā kvalitāte vai (stipri pārveidotiem ūdensobjektiem) ekoloģiskais potenciāls; vērtējums izdarīts šā plāna izstrādes laikā.

Pazemes ūdensobjektu robežas

Aizsargājamās teritorijas Gaujas apgabalā

MĒROGS 1:450000

Virszemes ūdeņu kvalitātes rādītāji upju ūdensobjektiem un stipri pārveidotiem upju ūdensobjektiem

1. tips Ritrāla tipa (strauja) maza upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>8	6,0 - 8,0	4,0 - 6,0	2,0 - 4,0	<2
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 2,5	2,5 - 3,0	3,0 - 3,5	> 3,5
N/NH ₄ (mg/l)	0,09	0,09 - 0,12	0,12 - 0,15	0,15 - 0,18	> 0,18
N _{kop.} (mg/l)	< 1,5	1,5 - 2,0	2,0 - 2,5	2,5 - 3,0	>3,0
P _{kop.} (mg/l)	<0,04	0,04 - 0,065	0,065 - 0,090	0,090 - 0,115	> 0,115
Saprobītātes indekss	<1,8	1,8-2,0	2,0-2,3	2,3-2,7	>2,7

2. tips Potamāla tipa (lēna) maza upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>7	5,0 - 7,0	3,0 - 5,0	1,0 - 3,0	<1
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 3,0	3,0 - 4,0	4,0 - 5,0	> 5,0
N/NH ₄ (mg/l)	<0,1	0,1 - 0,16	0,16 - 0,24	0,24 - 0,32	> 0,32
N _{kop.} (mg/l)	< 1,5	1,5 - 2,5	2,5 - 3,5	3,5 - 4,5	>4,5
P _{kop.} (mg/l)	<0,045	0,045 - 0,090	0,090 - 0,135	0,135 - 0,180	> 0,180
Saprobītātes indekss	<2,0	2,0-2,3	2,3-2,7	2,7-3,0	>3,0

3. tips Ritrāla tipa (strauja) vidēja upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>8	6,0 - 8,0	4,0 - 6,0	2,0 - 4,0	<2
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 2,5	2,5 - 3,0	3,0 - 3,5	> 3,5
N/NH ₄ (mg/l)	<0,09	0,09 - 0,12	0,12 - 0,15	0,15 - 0,18	> 0,18
N _{kop.} (mg/l)	< 1,8	1,8 - 2,3	2,3 - 2,8	2,8 - 3,3	>3,3
P _{kop.} (mg/l)	<0,05	0,05 - 0,075	0,075 - 0,100	0,100 - 0,125	> 0,125
Saprobītātes indekss	<1,8	1,8-2,0	2,0-2,3	2,3-2,7	>2,7

4. tips Potamāla tipa (lēna) vidēja upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>7	7,0 - 5,0	3,0 - 5,0	3,0 - 1,0	<1
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 3,0	3,0 - 4,0	4,0 - 5,0	> 5,0
N/NH ₄ (mg/l)	<0,16	0,16 - 0,24	0,24 - 0,32	0,32-0,40	>0,40
N _{kop.} (mg/l)	< 2	2,0 - 3,0	3,0 - 4,0	4,0 - 5,0	>5,0
P _{kop.} (mg/l)	<0,06	0,06 - 0,090	0,090 - 0,135	0,135 - 0,180	> 0,180
Saprobītātes indekss	<2,0	2,0-2,3	2,3-2,7	2,7-3,0	>3,0

5. tips Ritrāla tipa (strauja) liela upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>8	6,0 - 8,0	4,0 - 6,0	2,0 - 4,0	<2
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 2,5	2,5 - 3,0	3,0 - 3,5	> 3,5
N/NH ₄ (mg/l)	0,09	0,09 - 0,12	0,12 - 0,15	0,15 - 0,18	> 0,18
N _{kop.} (mg/l)	1,8	1,8 - 2,8	2,8 - 3,8	3,8 - 4,8	>4,8
P _{kop.} (mg/l)	<0,04	0,04 - 0,065	0,065 - 0,090	0,090 - 0,115	> 0,115
Saprobītātes indekss	<2,0	2,0-2,3	2,3-2,7	2,7-3,0	>3,0

6. tips Potamāla tipa (lēna) liela upe

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slikta
O ₂ (mg/l)	>7	5,0 - 7,0	3,0 - 5,0	1,0 - 3,0	<1
BSP ₅ (mg/l)	<2,0	2,0 - 3,0	3,0 - 4,0	4,0 - 5,0	> 5,0
N/NH ₄ (mg/l)	< 0,1	0,1 - 0,16	0,16 - 0,24	0,24 - 0,32	> 0,32
N _{kop.} (mg/l)	< 1,8	1,8 - 2,8	2,8 - 3,8	3,8 - 4,8	>4,8

P _{kop} . (mg/l)	<0,045	0,045 – 0,090	0,090 – 0,135	0,135 – 0,180	> 0,180
Saprobietātes indekss	<2,25	2,25-2,5	2,5-2,75	2,75-3,0	>3

Virszemes ūdeņu kvalitātes rādītāji ezeru ūdensobjektiem un stipri pārveidotiem ezeru ūdensobjektiem

1. tips Ļoti sekls dzidrūdēns ezers ar augstu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,025	0,025-0,050	0,05-0,075	0,075-0,100	>0,100
N _{kop} (mg/l)	<1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	>2,5
Hlorofils a (µg/l)	<9.9	9.9-21.0	21-40	40-60	>60
Seki caurredzamība (m)	gr.>vid.dz.	1,5-2,2>vid.dz.	1-1,5	0,5-1	<0,5
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-2,5	2,5-5,0	5,0-10,0	>10

2. tips Ļoti sekls brūnūdens ezers ar augstu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,025	0,025-0,050	0,05-0,075	0,075-0,100	>0,100
N _{kop} (mg/l)	<1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	>2,5
Hlorofils a (µg/l)	<9.9	9.9-21.0	21-40	40-60	>60
Seki caurredzamība (m)	Neder, jo liela krāsainība				
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-2,5	2,5-5,0	5,0-10,0	>10

3. tips Ļoti sekls dzidrūdēns ezers ar zemu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,025	0,025-0,050	0,05-0,075	0,075-0,100	>0,100
N _{kop} (mg/l)	<1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	>2,5
Hlorofils a (µg/l)	<7	7-20	20-40	40-60	>60
Seki caurredzamība (m)	gr.>vid.dz.	1,5-2,2>vid.dz.	1-1,5	0,5-1	<0,5
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-2,5	2,5-5,0	5,0-10,0	>10

4. tips Ļoti sekls brūnūdens ezers ar zemu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,025	0,025-0,050	0,05-0,075	0,075-0,100	>0,100
N _{kop} (mg/l)	<1	1-1,5	1,5-2	2-2,5	>2,5
Hlorofils a (µg/l)	<7	7-20	20-40	40-60	>60
Seki caurredzamība (m)	Neder, jo liela krāsainība				
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-2,5	2,5-5,0	5,0-10,0	>10

5. tips Sekls dzidrūdēns ezers ar augstu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,02	0,02-0,045	0,045-0,07	0,07-0,095	>0,095
N _{kop} (mg/l)	<0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	>2
Hlorofils a (µg/l)	<7	7-12	12-30	30-50	>50
Seki caurredzamība (m)	>4	4,0-2,0	2,0-1,0	1,0-0,5	<0,5
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-1,5	1,5-5	5,0-10,0	>10

6. tips Sekls brūnūdens ezers ar augstu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,03	0,03-0,055	0,055-0,08	0,08-0,105	>0,105
N _{kop} (mg/l)	<0,8	0,8-1,3	1,3-1,8	1,8-2,3	>2,3
Hlorofils a (µg/l)	<7	7-12	12-40	40-60	>60
Seki caurredzamība (m)	Neder, jo liela krāsainība				
Fitoplanktons (mg/l)	<1	1-2,5	2,5-5,0	5,0-10,0	>10

7. tips Sekls dzidrūdens ezers ar zemu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,015	0,015-0,035	0,035-0,055	0,055-0,075	>0,075
N _{kop} (mg/l)	<0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	>2
Hlorofīls a (µg/l)	<5	5-10	10-20	20-40	>40
Seki caurredzamība (m)	>4,5	4,5-2,5	2,5-1,5	1,5-1	<1
Fitoplanktons (mg/l)	<0,3	0,3-1	1,0-3,0	3,0-5,0	>5

8. tips Sekls brūnūdens ezers ar zemu ūdens cietību

	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,0225	0,0225-0,045	0,045-0,0675	0,0675-0,09	>0,09
N _{kop} (mg/l)	<0,65	0,65-1,15	1,15-1,65	1,65-2,15	>2,15
Hlorofīls a (µg/l)	<5	5-12,0	12,0-22,5	22,5-37,5	>37,5
Seki caurredzamība (m)	Neder, jo liela krāsainība				
Fitoplanktons (mg/l)	<0,64	0,64-1,75	1,75-4,0	4,0-7,5	>7,5

9. tips Dziļš dzidrūdens ezers ar augstu ūdens cietību

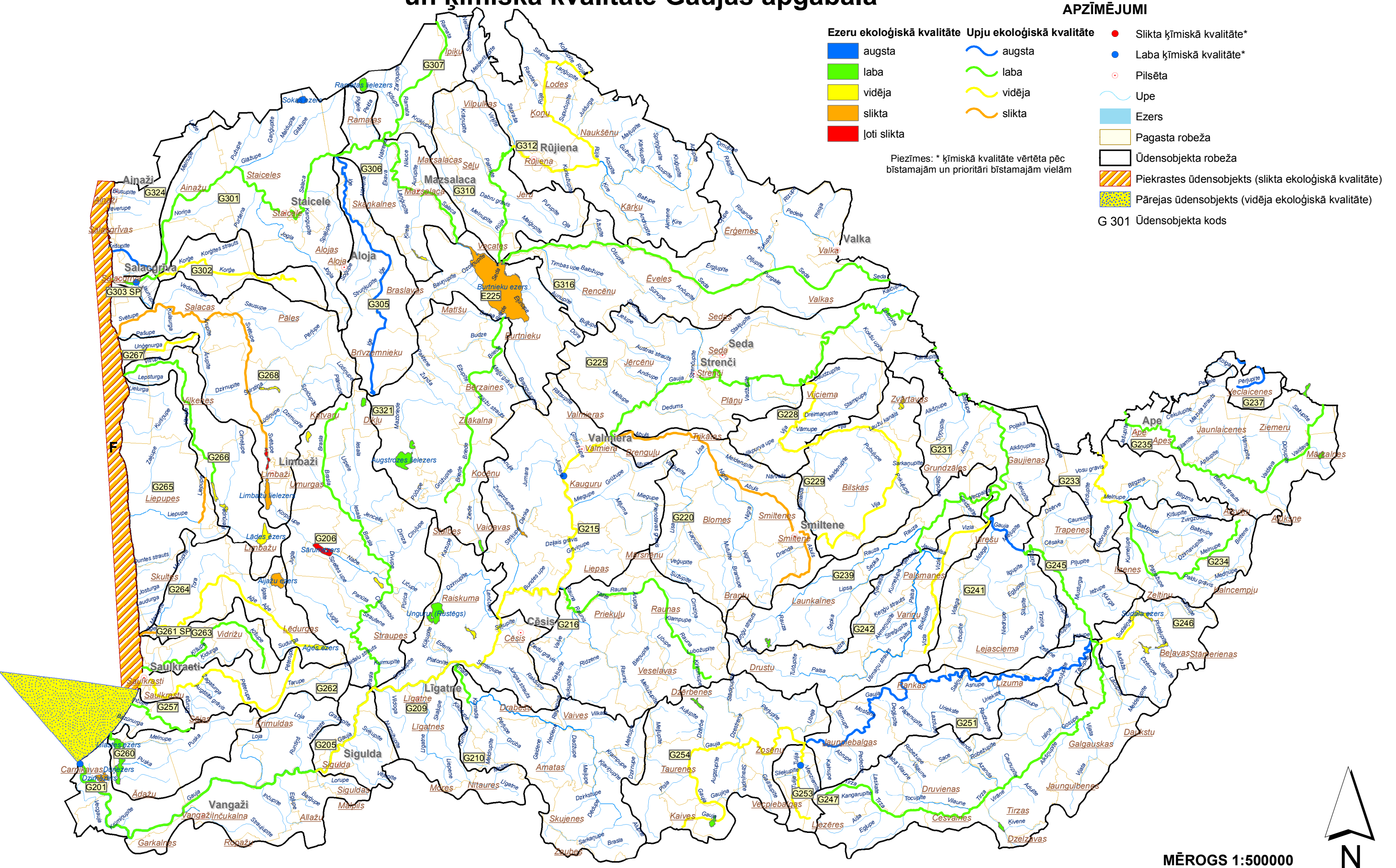
	Augsta	Laba	Vidēja	Slikta	Ļoti slihta
P _{kop} (mg/l)	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	0,06-0,08	>0,08
N _{kop} (mg/l)	<0,5	0,5-1	1-1,5	1,5-2	>2
Hlorofīls a (µg/l)	<5	5-12,0	12,0-25	25-35	>35
Seki caurredzamība (m)	>4,5	4,5-3	3-1,5	1,5-0,7	<0,7
Fitoplanktons (mg/l)	<0,5	0,5-1,5	1,5-5	5-7,5	>7,5

10. tips Dziļš dzidrūdens ezers ar zemu ūdens cietību

Šim tipam atbilstoši ezeri Latvijā nav konstatēti.

**Virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā
un ķīmiskā kvalitāte,
SPŪO ekoloģiskais potenciāls
un ķīmiskā kvalitāte Gaujas apgabalā**

Ūdensobjekti, kuros mērķis uz 2015. gadu ir sasniegt labu stāvokli vai nepasliktināt esošo labo vai augsto stāvokli

1. Virszemes ūdensobjekti

1.1. Upju ūdensobjekti

1. tabula

N.p.k.	Ūdensobjekta kods un nosaukums	Ūdensobjekta ekoloģiskā kvalitāte 2009.g.	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte
1	G201, Gauja	laba	laba
2	G206, Brasla	laba	laba
3	G209, Gauja	vidēja	laba
4	G210, Amata	laba	laba
5	G215, Gauja	laba	laba
6	G216, Rauna	laba	laba
7	G225, Gauja	laba	laba
8	G228, Vija	vidēja	laba
9	G229, Vija	vidēja	laba
10	G231, Gauja	laba	laba
11	G233, Melnupe	vidēja	laba
12	G234, Melnupe	laba	laba
13	G235, Vaidava	laba	laba
14	G237, Mustigi (Pērļupīte)	laba	laba
15	G239, Vecpalsa	laba	laba
16	G241, Gauja	augsta	augsta
17	G242, Vizla (Jaunpalsa)	vidēja	laba
18	G245, Gauja	laba	laba
19	G246, Sudaliņa	vidēja	laba
20	G247, Tirza	laba	laba
21	G251, Gauja	augsta	augsta
22	G253, Tūlija	vidēja	laba
23	G254, Gauja	laba	laba
24	G257, Rīgas j.l. (Daugava-Gauja)	laba	laba
25	G260, Lilaste	laba	laba
26	G263, Ķīšupe	laba	laba
27	G264, Aģe	vidēja	laba
28	G265, Rīgas j.l.	laba	laba
29	G266, Vitrupe	laba	laba
30	G267, Rīgas j.l.	vidēja	laba
31	G268, Svētupe	slikta	laba
32	G301, Salaca	laba	laba
33	G302, Korģe	vidēja	laba
34	G303 SP, Salaca	labs	labs
35	G305, Iģe	augsta	augsta
36	G306, Salaca	laba	laba

N.p.k.	Ūdensobjekta kods un nosaukums	Ūdensobjekta ekoloģiskā kvalitāte 2009.g.	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte
37	G307, Ramata	laba	laba
38	G310, Rūja	laba	laba
39	G312, Rūja	vidēja	laba
40	G316, Seda	laba	laba
41	G321, Briede	laba	laba
42	G324, Rīgas j.l. (Salaca - Igaunijas rob.)	augsta	augsta

1.2. Ezeru ūdensobjekti

2. tabula

N.p.k.	Ūdensobjekta kods un nosaukums	Ūdensobjekta ekoloģiskā kvalitāte 2009.g.	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte
1	E195, Dzirnezers	slikta	laba
2	E196, Riebiņu ez.	laba	laba
3	E198, Rāķa ez.	laba	laba
4	E199, Katvaru ez.	vidēja	laba
5	E200, Raiskuma ez.	vidēja	laba
6	E201, Unguru (Rustēgs)	laba	laba
7	E203, Salainis	vidēja	laba
8	E204, Lūķumītis	laba	laba
9	E205, Muratu ez.	laba	laba
10	E206, Lizdoles ez.	laba	laba
11	E207, Augulienas ez	vidēja	laba
12	E208, Pintelis	vidēja	laba
13	E209, Sudala ez.	vidēja	laba
14	E210, L. Virānes ez.	laba	laba
15	E211, Juveris	laba	laba
16	E212, Zobols	laba	laba
17	E213, Dūņezers	laba	laba
18	E214, Lilastes ez.	laba	laba
19	E216, Aģes ez.	vidēja	laba
20	E217, Riebezers	vidēja	laba
21	E218, Auziņu ez.	vidēja	laba
22	E219, Lādes ez.	vidēja	laba
23	E220, Āsteres ez.	vidēja	laba
24	E221, Limbažu lielezers	slikta	laba
25	E223, Ramatas lielezers	laba	laba
26	E224, Ķiruma ez.	vidēja	laba
27	E226, Dauguļu maezers	laba	laba
28	E227, Augstrozes lielezers	laba	laba
29	E228, L. Bauzis	laba	laba
30	E229, Sokas ez.	augsta	augsta

2. Pazemes ūdensobjekti

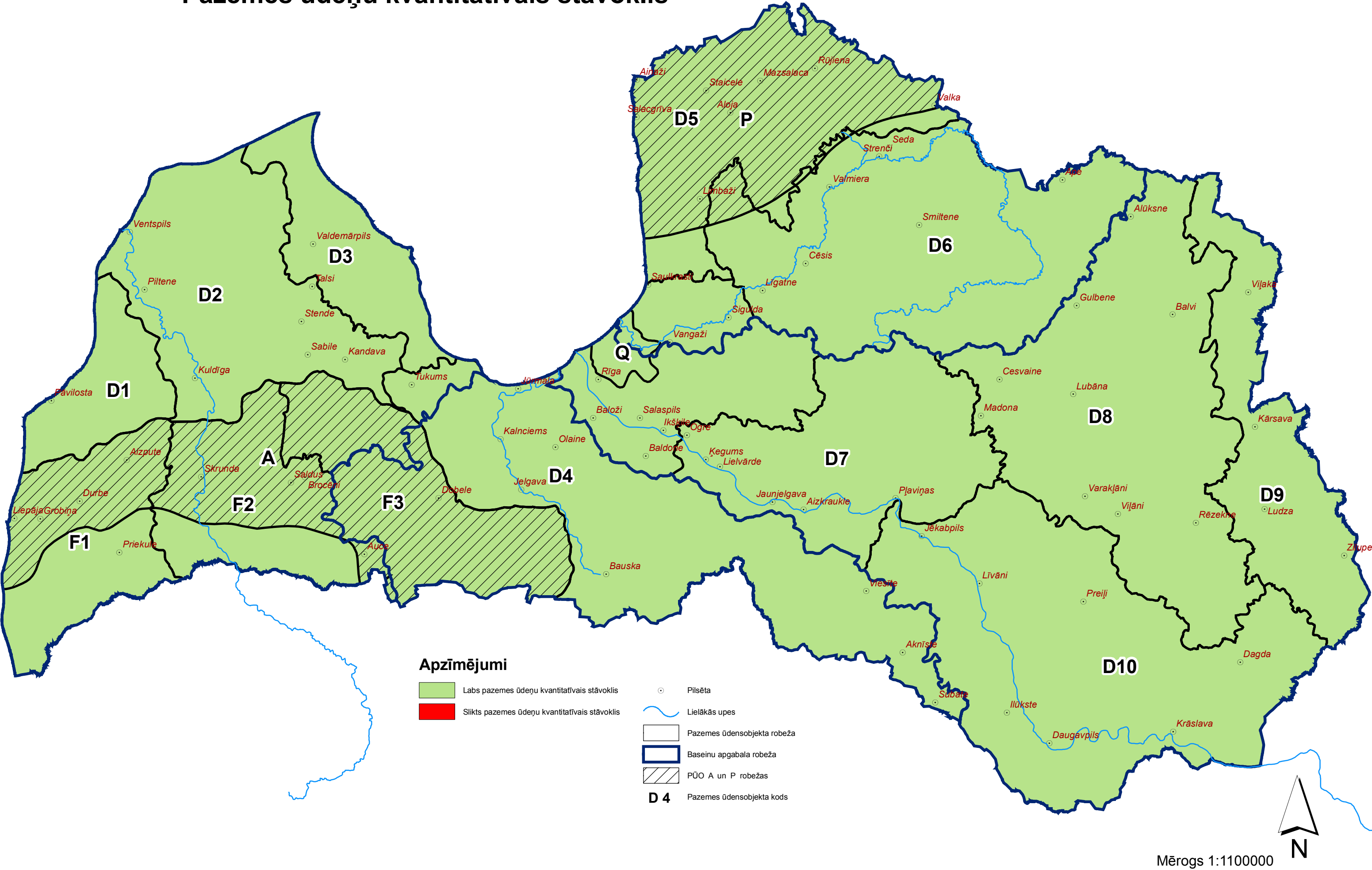
3. tabula

N.p. k.	Ūdensobjekta kods un nosaukums	Ūdensobjekta stāvokļa vērtējums 2009.g.		2015.g. sasniedzamā	
		ķīmiskā kvalitāte	kvantitatīvais stāvoklis	ķīmiskā kvalitāte	kvantitatīvais stāvoklis
1	Pazemes ŪO D4	laba ⁽¹⁾	labs	laba	labs
2	Pazemes ŪO D5	laba	labs	laba	labs
3	Pazemes ŪO D6	laba	labs	laba	labs
4	Pazemes ŪO P	laba	labs	laba	labs
5	Pazemes ŪO Q	laba	labs	laba	labs

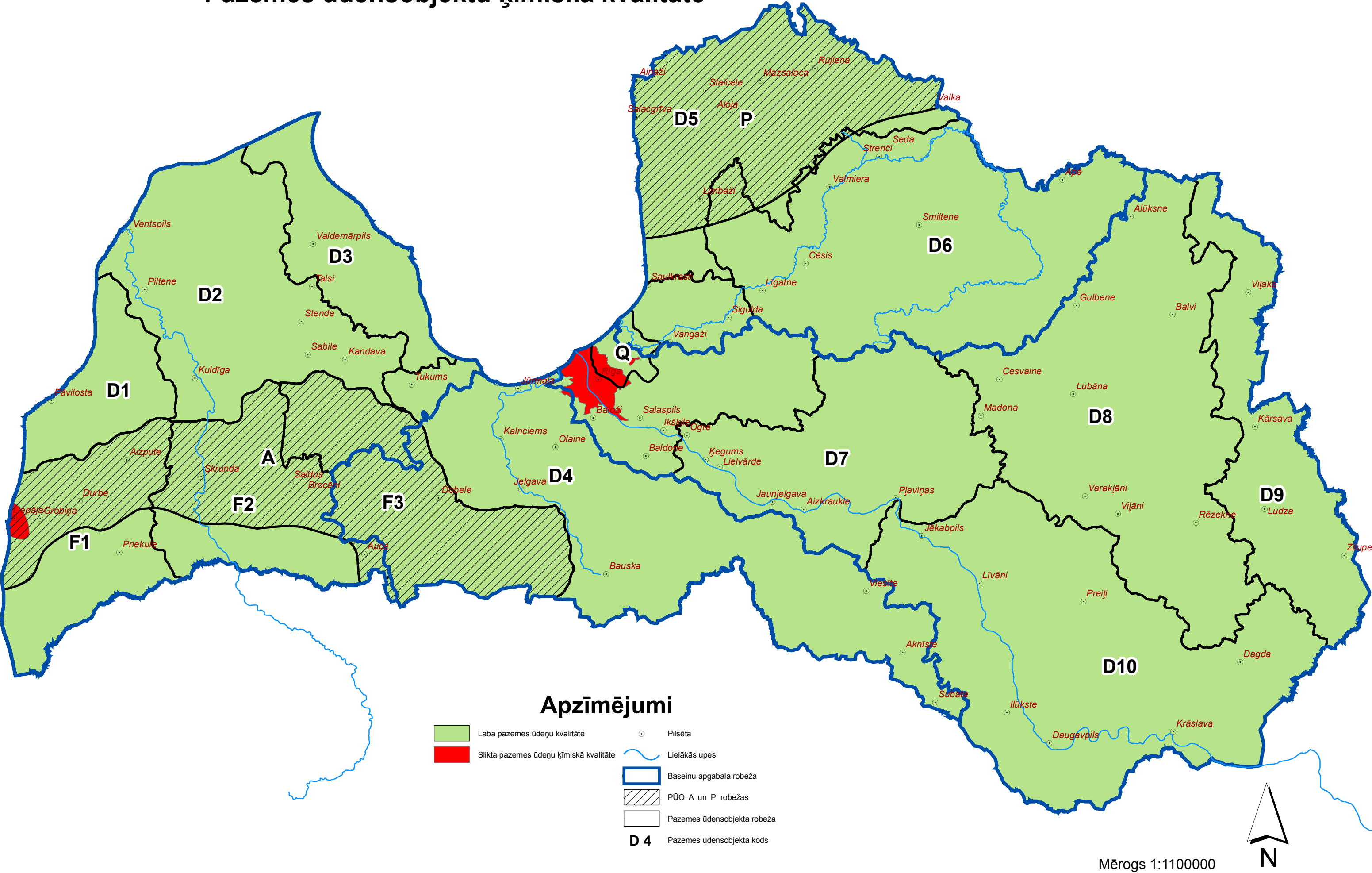
Piezīme:

- (1) Rīgas pilsētas apkārtnē Gaujas horizontā paaugstināta sulfātu un hlorīdu koncentrācija jūras ūdeņu intrūzijas rezultātā

Pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis

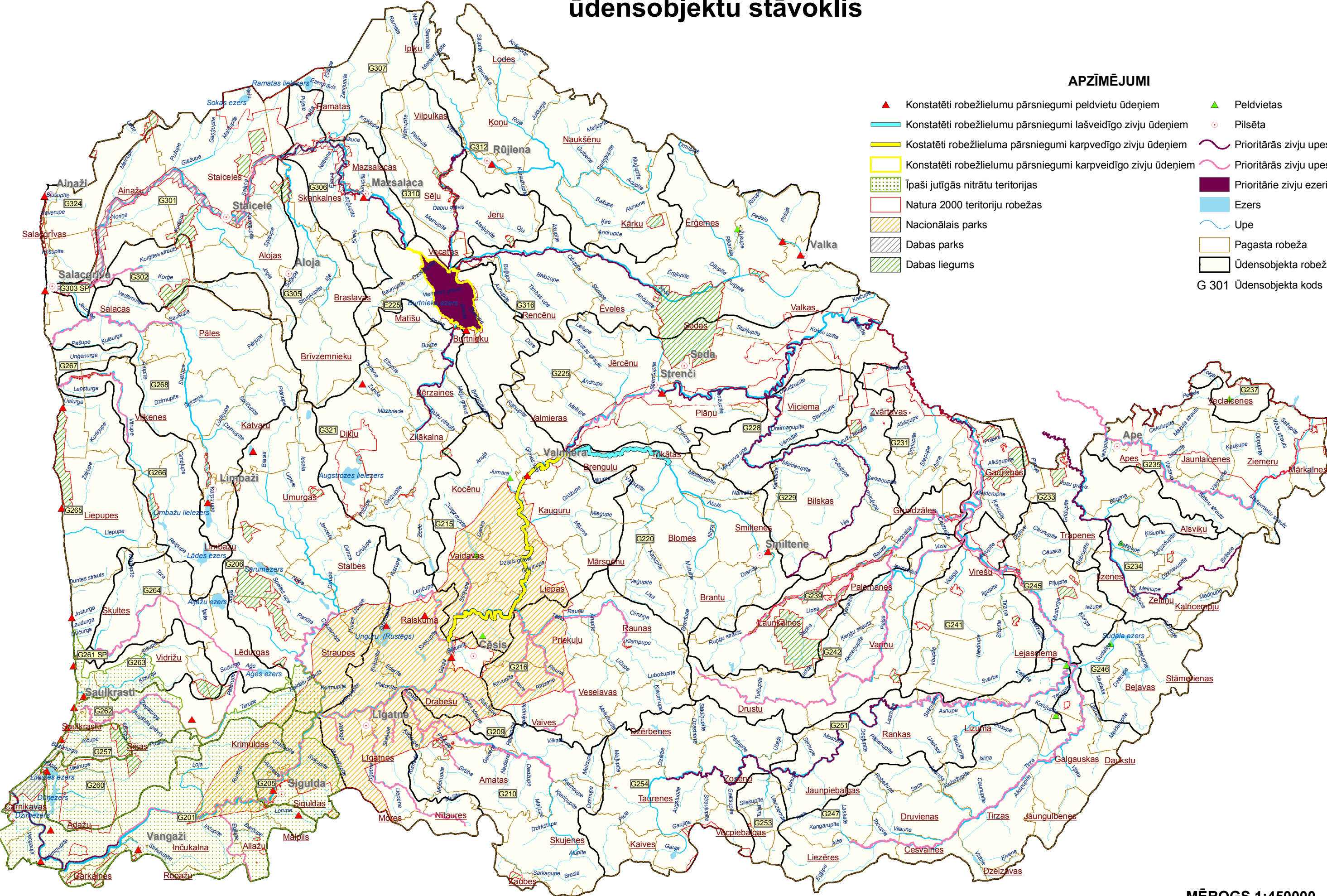

Pazemes ūdensobjektu ķīmiskā kvalitāte

Aizsargājamās teritorijās izvietoto ūdensobjektu stāvoklis

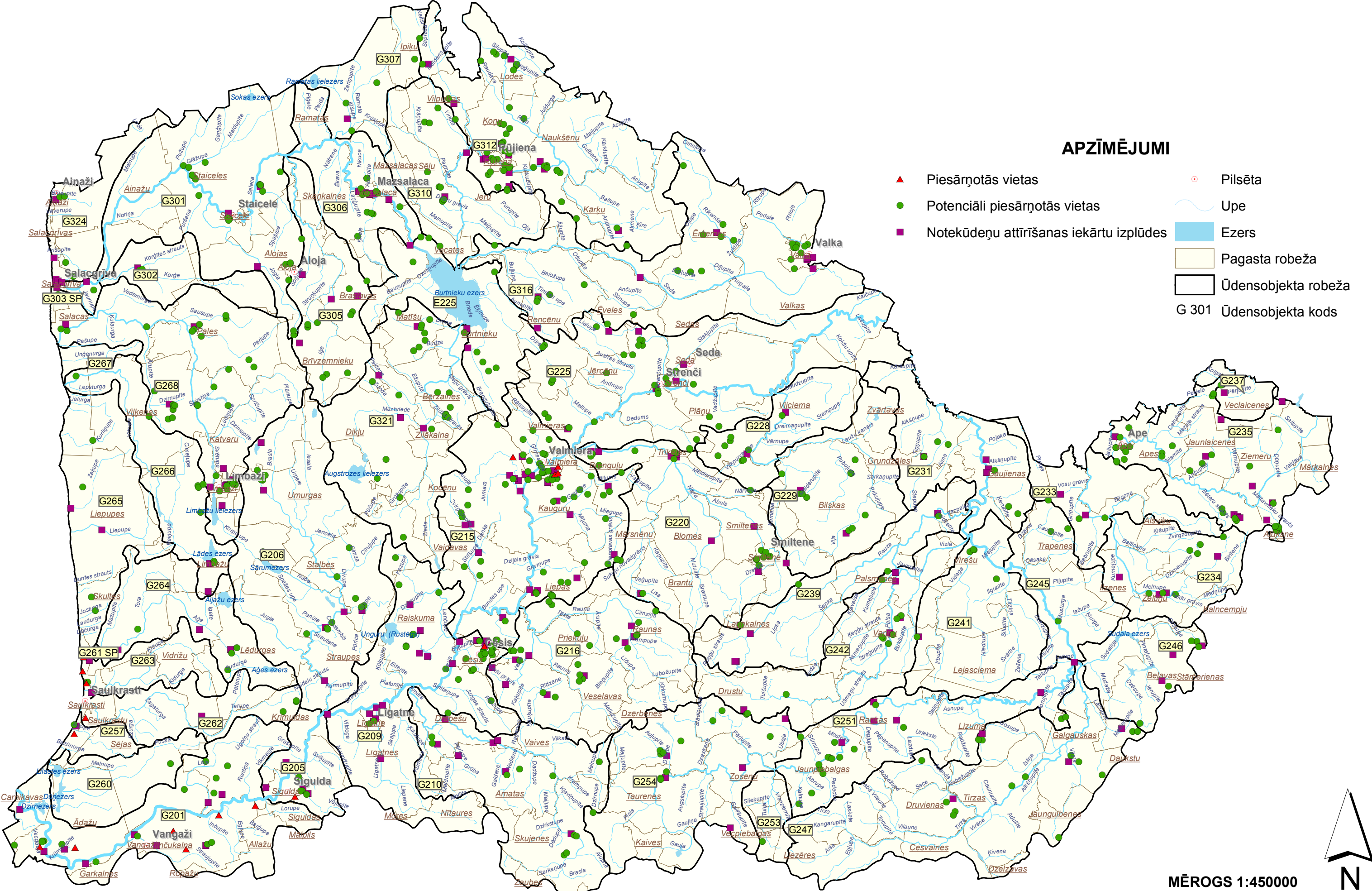

MĒROGS 1:450000

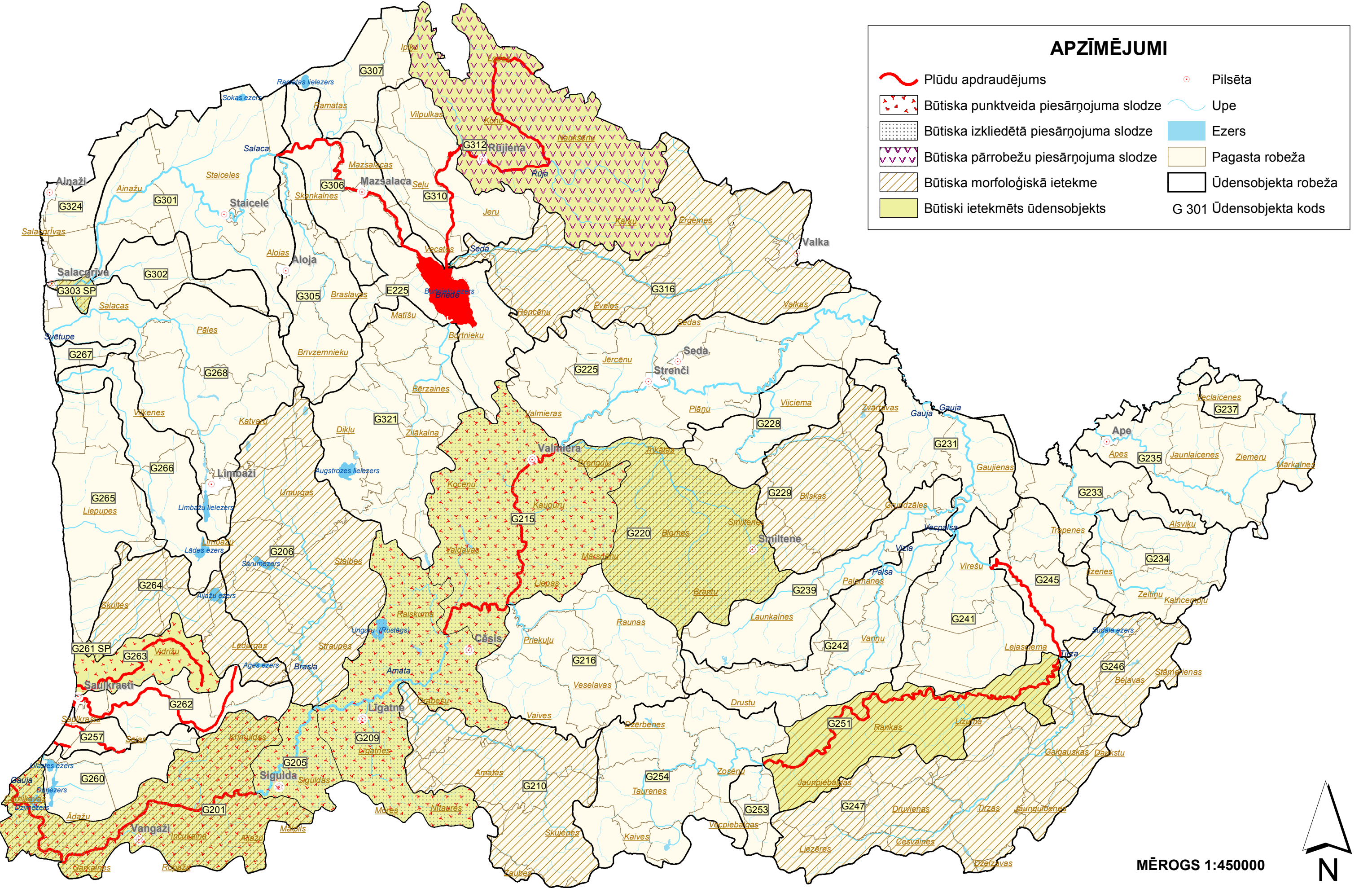

Punktveida piesārņojuma slodze Gaujas apgabalā

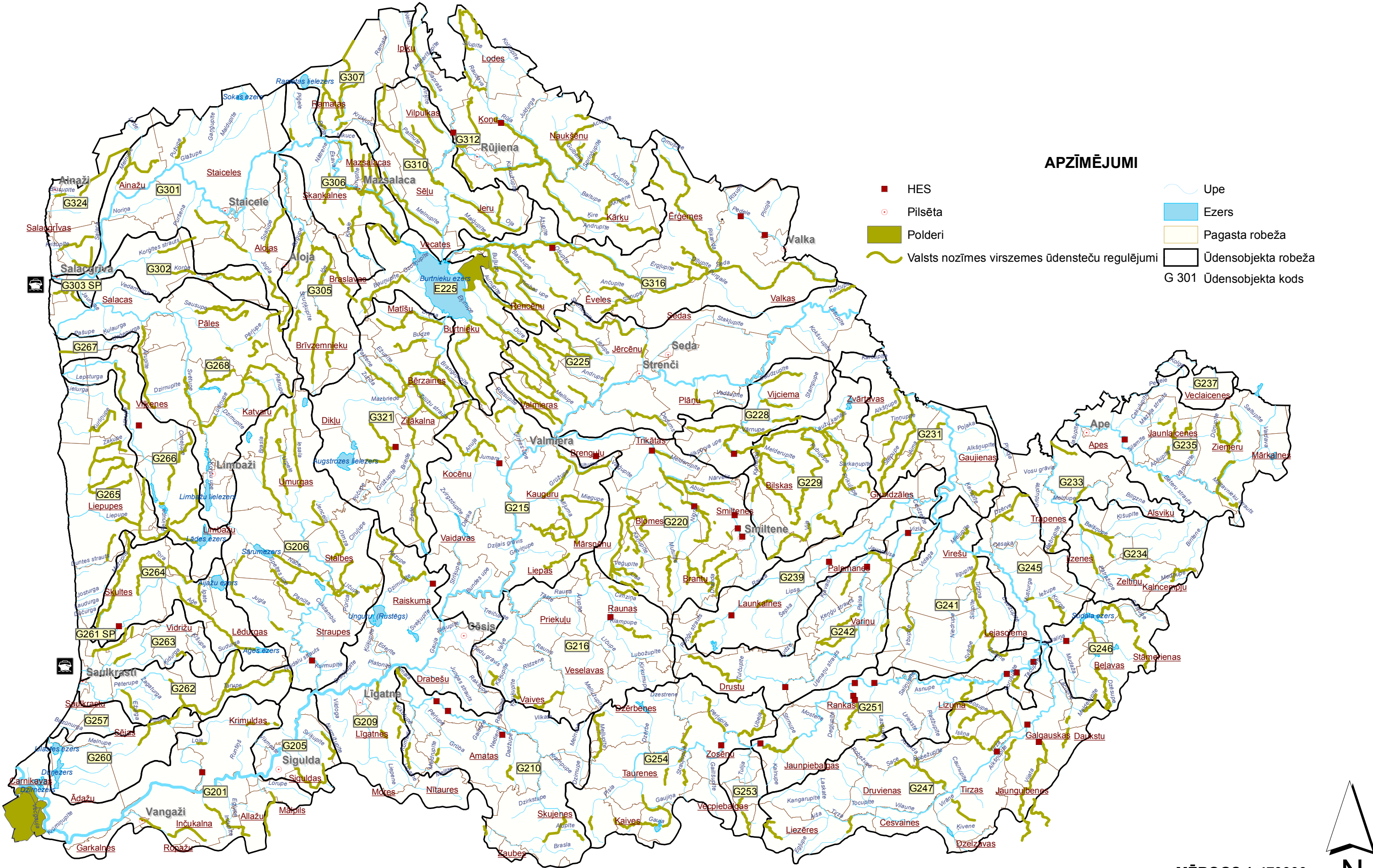

Slodzes Gaujas apgabalā

Hidromorfoloģiskā ietekme Gaujas apgabalā

Riska izvērtējums un vides kvalitātes mērķu izņēmumi

Riska izvērtējums ir procedūra, lai izvērtētu iespējamību, vai līdz 2015. gadam visos ūdeņos tiks sasniegta laba ūdens kvalitāte. Riska izvērtējumā tiek ņemta vērā ne vien pašreizējā ūdeņu kvalitāte un to ietekmējošās slodzes, bet arī prognozētas stāvokļa (sociāli ekonomiskā, tautsaimniecības attīstības) izmaiņas turpmākajos 7 gados. Risks pastāv, ja laba kvalitāte netiks sasniegta, īstenojot pamata jeb obligātos pasākumus.

Īstenojot papildus vēl citus pasākumus, laba kvalitāte var tikt sasniegta, un tādā gadījumā netiek piemēroti izņēmuma gadījumi. Izņēmumi nozīmē to, ka pastāv kāds ierobežojošs faktors, lai sasniegtu labu ūdens kvalitāti noteiktajā periodā – līdz 2015. gadam. Tiek pieļauti divi mērķu izņēmumu veidi:

- noteikt ilgāku termiņu iepriekšnoteiktā kvalitātes mērķa sasniegšanai (mērķi nav nepieciešams sasniegt līdz 2015. gadam, bet ilgākā laikā);
- noteikt mazāk stingru (zemāku) kvalitātes mērķi.

Galvenokārt ir piemērots pirmais izņēmumu veids – termiņa izņēmums labas kvalitātes sasniegšanai. Šo izņēmumu pamatojumā izmantotie iemesli ir tehniskie iemesli, nenoteiktība un ierobežotie finanšu resursi.

Ja ūdensobjekts tabulā ir atzīmēts kā riska ūdensobjekts, bet tam nav piemērots izņēmums, tad šajā ūdensobjektā ir iespējams ieviest papildus pasākumus un ar tiem ir pietiekami labas kvalitātes sasniegšanai.

1. Riska ūdensobjekti, kuros labu stāvokli plānots sasniegt līdz 2015. gadam

1.tabula

Nr.p.k.	Riska ūdensobjekta kods/ nosaukums	Slodze (slodzes) - riska cēlonis	2009. g. ekoloģiskās kvalitātes/ potenciāla vērtējums	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte/ potenciāls
1.	G206 Brasla	Izkliedētā/morfoloģiskā slodze	laba	laba
2.	G209 Gauja	Izkliedētā slodze	vidēja	laba
3.	G229 Vija	Izkliedētā/morfoloģiskā slodze	vidēja	laba
4.	G242 Vizla (Jaunpalsa)	Morfoloģiskā slodze	vidēja	laba
5.	G264 Aģe	Morfoloģiskā slodze	vidēja	laba
6.	G268 Svētupe	Punktveida/morfoloģiskā slodze	slikta	laba
7.	G306 Salaca	Punktveida/morfoloģiskā slodze	laba	laba
8.	G312 Rūja	Punktveida slodze/ plūdu risks	vidēja	laba
9.	E199 Katvaru ezers	Punktveida/izkliedētā slodze	vidēja	laba
10.	E217 Riebezers	Morfoloģiskā slodze	vidēja	laba
11.	E219 Lādes ezers	Punktveida slodze	vidēja	laba

2. Virszemes ūdensobjekti, kam piemērots termiņa izņēmums

2.tabula

Nr. p. k.	Ūdensobjekta nosaukums/kods	Riska cēlonis	Termiņa pagarinājums	Izņēmuma pamatojums	2009. g. ekoloģiskās kvalitātes/potenciāla vērtējums	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte/potenciāls
1.	G205 Gauja	Izkliedētā slodze	Pēc 2015. gada	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Augštecē divi ūdensobjekti, kuros ūdens kvalitāte nav laba, un kuros līdz 2015. gadam ir paredzēts īstenot vairākus pasākumus. Tos realizējot, arī ūdensobjektā G205 uzlabosies kvalitāte. Risks piemērot nekorektu pasākumu programmu.	vidēja	vidēja
2.	G220 Abuls	Punktveida/izkliedētā/morfoloģiskā slodze	Termiņa izņēmums līdz 2021.g.	Būtiska daudzveidīga slodžu kombinācija, grūti izvērtēt iespējamo pasākumu ietekmi, t.sk., efekta iestāšanās laiku. Pastāv arī privātā sektora nespēja realizēt papildus pasākumus pirmajā plānošanas ciklā finansiālu iemeslu dēļ (trešējās NAI, kūtsmēsļu krātuves).	slikta	vidēja
3.	G261 SP Aģe	Punktveida slodze	Termiņa izņēmums līdz 2021.g.	Tehniskais iemesls. Uzlabojums ūdensobjektā lielā mērā atkarīgs arī no pasākumu īstenošanas augšteces ūdensobjektos.	slikta	vidēja
4.	G262 Pēterupe	Punktveida/morfoloģiskā slodze	Pēc 2015. gada	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Jāturpina monitorings un jāpārvērtē 2012. gadā pirms uzsākta pasākumu programmas realizācija.	vidēja	vidēja
5.	E197 Sārumezers	Nav skaidrs	Termiņa izņēmums līdz 2027.g.	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Risks piemērot nekorektu pasākumu programmu. Jāīsteno visi pasākumu programmā paredzētie pasākumi.	ļoti slikta	slikta
6.	E202 Vaidavas ezers	Punktveida slodze	Termiņa izņēmums līdz 2021.g.	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Risks piemērot nekorektu pasākumu programmu. Jāīsteno visi pasākumu programmā paredzētie	slikta	vidēja

Nr. p. k.	Ūdensobjekta nosaukums/kods	Riska cēlonis	Termiņa pagarinājums	Izņēmuma pamatojums	2009. g. ekoloģiskās kvalitātes/potenciāla vērtējums	2015.g. sasniedzamā ekoloģiskā kvalitāte/potenciāls
				pasākumi.		
7.	E215 Aijažu ezers	Izkliedētā slodze	Termiņa izņēmums līdz 2027.g.	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Nepieciešams pētījums par purvu ietekmi. Risks piemērot nekorektu pasākumu programmu. Jāīsteno visi pasākumu programmā paredzētie pasākumi.	slikta	vidēja
8.	E222 Dūņezers	Punktveida slodze	Termiņa izņēmums līdz 2027.g.	Nenoteiktība problēmas cēlonī. Risks piemērot nekorektu pasākumu programmu. Jāīsteno visi pasākumu programmā paredzētie pasākumi.	ļoti slikta	slikta
9.	E225 Burtnieku ezers	Izkliedētā slodze	Termiņa izņēmums līdz 2027.g.	Tehniskais iemesls (vēsturiskais piesārņojums). Jāīsteno visi pasākumu programmā paredzētie pasākumi.	slikta	vidēja
10.	piekrastes ŪO F	Pārrobežu piesārņojums/upju ienestais piesārņojums	Termiņa izņēmums līdz 2021.g.	Tehniskais iemesls. Uzlabojums galvenokārt atkarīgs no pasākumu, kas veikti ienākošajos ūdeņos no iekšzemes un arī Igaunijas piekrastes ūdensobjektā, efekta, kā arī no pārejas ūdensobjekta kvalitātes.	slikta	vidēja
11.	pārejas ŪO	Pārrobežu piesārņojums/upju ienestais piesārņojums	Termiņa izņēmums līdz 2021.g.	Tehniskais iemesls. Uzlabojums galvenokārt atkarīgs no pasākumu, kas veikti ienākošajos ūdeņos no iekšzemes, efekta, t.sk. kaimiņvalstīs.	vidēja	vidēja

Vides kvalitātes mērķi un izņēmumi Gaujas apgabalā

APZĪMĒJUMI

- Mērķis - augsta kvalitāte 2015.gadā (upe)

Mērķis - laba kvalitāte 2015.gadā (upe)

Mērķis pēc izņēmuma piemērošanas - vidēja kvalitāte 2015.gadā (upe)

Mērķis - augsta kvalitāte 2015.gadā (ezers)

Mērķis - laba kvalitāte 2015.gadā (ezers)

Mērķis pēc izņēmuma piemērošanas - vidēja kvalitāte 2015.gadā (ezers)

Mērķis pēc izņēmuma piemērošanas - slikta kvalitāte 2015.gadā (ezers)
- Pilsēta

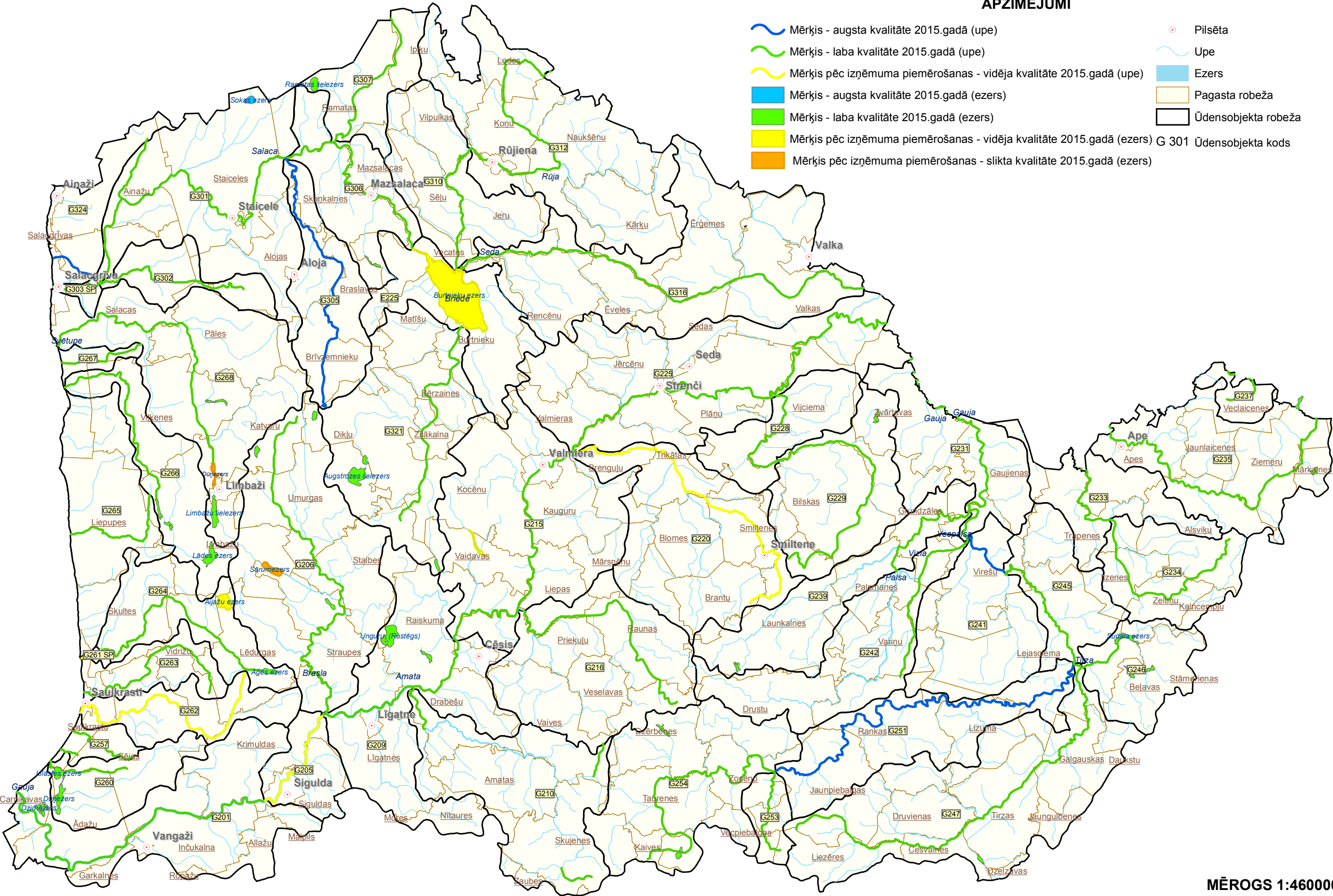
Upe

Ezers

Pagasta robeža

Ūdensobjekta robeža

G 301 Ūdensobjekta kods

MĒROGS 1:460000

Pamata pasākumi

Pasākuma nosaukums	Pasākuma mērogs	Pasākuma īstenotājs	Atbilstoši LR normatīvie akti
1. Rīcības virziens - samazināt punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli, t.sk., novērst virszemes ūdeņu piesārņošanu ar prioritārajām vielām un vielām, kas kavē noteikto vides kvalitātes mērķu sasniegšanu, novērst jūras ūdeņu piesārņojuma palielināšanos			
1.1. Paplašināt notekūdeņu savākšanas sistēmas un nodrošināt attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām apdzīvotās vietās ar CE>100 000.	Rīga	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	Nacionālā programma Kohēzijas fonda apguvei "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000" (15.12.2006.) MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.2. Nodrošināt notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām apdzīvotās vietās ar CE 10 000 -100 000 līdz 2011.g. 31.decembrim.	Cēsis, Limbaži, Alūksne, Salacgrīva, Sigulda un Valmiera.	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	MK noteikumi Nr. 836 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.1.aktivitāti "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu, lielāku par 2000"" (04.12.2007.) MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.3. Nodrošināt notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām apdzīvotās vietās ar CE 2000-10 000 līdz 2015.g. 31.decembrim.	Valka, Ādaži, Carnikava, Saulkrasti, Vangaži, Aloja, Jaunpiebalga, Liepa, Mazsalaca, Rūjiena, Priekule, Līgatne un Smiltene.	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	MK noteikumi Nr. 836 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.1.aktivitāti "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu, lielāku par 2000"" (04.12.2007.) MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.4. Saņemt A vai B kategorijas atļauju vai apliecinājumu piesārņojošas darbības veikšanai, pildīt atļaujas vai apliecinājuma nosacījumus (t.sk. ievērot emisijas limitus, ieviest labākās pieejamās tehnoloģijas u.c.).	Visa Latvija	A, B, C kategorijas piesārņojošās darbības operators	Likums "Par piesārņojumu" (15.03.2001.); MK noteikumi Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (09.07.2002.)
1.5. Saņemt 1) B kategorijas atļauju vai 2) C kategorijas apliecinājumu NAI darbības uzsākšanai vai turpināšanai, ievērot atļaujā vai apliecinājumā noteiktās prasības.	Visa Latvija	Operators (1) NAI jauda ≥ 20 m ³ /diennaktī, 2) 5 - 20 m ³ /diennaktī))	Likums „Par piesārņojumu” (15.03.2001.) MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.) MK noteikumi Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (09.07.2002.)

1.6. Aizliegts novadīt vidē neattīrītus ražošanas notekūdeņus un ievadīt piesārņojošas vielas pazemes ūdeņos (izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus).	Visa Latvija	VIDM, Operators	MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.7. Nodrošināt decentralizētās kanalizācijas sistēmās savākto notekūdeņu un ar tiem saistīto atkritumu savākšanu un utilizēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	Visa Latvija	Pašvaldība	MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.8. Slēgt līgumu ar kanalizācijas sistēmas īpašnieku vai attīrīšanas iekārtu pārvaldītāju, veikt notekūdeņu priekšattīrīšanu atbilstoši līgumam - ja ražošanas notekūdeņus ievada centralizētā kanalizācijas sistēmā.	Visa Latvija	Operators	MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
1.9. Ieprojektēt iekšējo ūdensvadu un kanalizāciju visās ēkās, kuras būvē rajonā, kur ir izveidots ārējais kanalizācijas tīkls. Ja ēku būvē rajonā, kur nav ārējā kanalizācijas tīkla, iekšējās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmās ir nepieciešamas vietējās kanalizācijas attīrīšanas ietaises.	Visa Latvija	Projektētājs	MK noteikumi Nr.256 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 221-98 "Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija”” (21.07.1998.)
1.10. Apdzīvotajās vietās, kur nav ārējā kanalizācijas tīkla, sausās tualetes vai izvedamas notekūdeņu krājtvertnes drīkst izbūvēt dzīvojamās ēkās, kuras izmanto tikai vasarā, individuālajās dzīvojamās ēkās, ēdnīcās, ja tajās ir ne vairāk kā 10 sēdvietu, ražošanas uzņēmumu pārvaldes un sadzīves ēkās, kā arī ražošanas ēkās, ja maiņā strādā ne vairāk kā 15 cilvēku.	Visa Latvija	Projektētājs	MK noteikumi Nr.256 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 221-98 "Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija”” (21.07.1998.)
1.11. Projektējot kanalizācijas ārējo tīklu un būvju izbūvi vai rekonstrukciju, izvērtēt to kooperēšanas lietderību un ietekmi uz vidi. Pirms izlaides ūdenstecēs un ūdenstilpēs vai citās kanalizācijas sistēmās paredzēt visu notekūdeņu attīrīšanu, lai nodrošinātu to atbilstību normatīvo aktu prasībām.	Visa Latvija	Projektētājs	MK noteikumi Nr.214 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 "Kanalizācijas ārējie tīkli un būves" (15.06.1999.)
1.12. Ja kādu iekārtu pārstāj darbināt, notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte nedrīkst būt zemāka par VVD noteikto. Saskaņot ar VVD notekūdeņu attīrīšanas parametrus ietaišu remonta vai rekonstrukcijas laikā.	Visa Latvija	Operators	MK noteikumi Nr.214 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 "Kanalizācijas ārējie tīkli un būves" (15.06.1999.)
1.13. Veikt sanācijas darbus, panākot augsnes, grunts, pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanu.	Inčukalns	VIDM	MK noteikumi Nr.817 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.4.1.4.aktivitāti "Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija”” (30.09.2008.)
1.14. Apsaimniekot atkritumu poligonu vai izgāztuvi tā, lai nepieļautu virszemes ūdens un pazemes ūdens piesārņošanu, ievērojot atļaujā iekļautos nosacījumus.	Atkritumu izgāztuves / poligoni	Izgāztuves / poligona apsaimniekotājs	MK noteikumi Nr.474 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi" (13.06.2006.)

2. Rīcības virziens: kontrolēt emisiju no izkliedētā piesārņojuma avotiem, novērst virszemes ūdeņu piesārņošanu ar prioritārajām vielām, t.sk. augu aizsardzības līdzekļiem, novērst jūras ūdeņu piesārņojuma palielināšanos			
2.1. Ievērot Zemkopības ministra apstiprinātos labas lauksaimniecības prakses nosacījumus.	Īpaši jutīgā teritorija ¹	Personas, kuras veic lauksaimniecisko darbību	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.)
2.2. Ievērot nosacījumus par kūstmēslu krātuvju tilpumu un uzbūvi, kā arī prasības, kas jāievēro, lai novērstu piesārņojuma noplūdi no kūstmēslu krātuvēm uz virszemes vai pazemes ūdeņiem.	1) Īpaši jutīgā teritorija 2) Visa Latvija	1) Personas, kuru valdījumā ir vairāk nekā 5 DV 2) A un C kategorijas darbību operators	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.) MK noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (27.07.2004.)
2.3. Ievērot normatīvajos aktos noteiktās prasības kūstmēslu uzglabāšanai un izmantošanai un minerālmēslu lietošanai (t.sk. par kūstmēslu krātuvju tilpumu, pagaidu uzglabāšanu, izkliedēšanas un lietošanas laiku).	Īpaši jutīgā teritorija	Personas, kuru valdījumā ir vairāk nekā 5 DV	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.)
2.4. Aizņemt ar minimālu veģetāciju vismaz 50 % no saimniecības lauksaimniecībā izmantojamās zemes rudens un ziemas periodā.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.);
2.5. Izstrādāt kultūraugu mēslošanas plānus saimniecībās, kurās mēslošanas līdzekļus lieto 20 ha un lielākā platībā, kā arī audzē dārzeņus, augļu kokus vai ogulājus 3 ha un lielākā platībā.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.);
2.6. Ievērot prasības jebkuru mēslošanas līdzekļu izkliedēšanai (neizkliedēt uz sasalušas, pārmitras, sniegainas augsnes, palienēs, plūdu apdraudētās teritorijās, aizsargjoslās, tuvāk nekā 50m no ūdenstilpes/ūdensteces, u.c.).	Īpaši jutīgā teritorija	Personas, kuru valdījumā ir vairāk nekā 5 DV	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.); MK rīkojums Nr.163 „Par rīcības programmu īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.03.2004.)

¹ Īpaši jutīgā teritorija, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.) īpaši jutīgo teritoriju robežas ir Dobeles, Auces, Tērvetes, Jelgavas, Ozolnieku, Bauskas, Vecumnieku, Iecavas, Rundāles, Babītes, Mārupes, Olaines, Ķekavas, Baldones, Salaspils, Stopiņu, Ropažu, Garkalnes, Carnikavas, Saulkrastu, Sējas, Ādažu, Inčukalna, Siguldas, Krimuldas un Mālpils novada administratīvās teritorijas robežas, izņemot Vecumnieku novada Valles pagastu un Kurmenes pagastu, Krimuldas novada Lēdurgas pagastu, kā arī Rīgas un Jūrmalas pilsētas administratīvās teritorijas robežu.

2.7. Nodrošināt, ka ar kūtsmēsliem iestrādātais slāpekļa daudzums vienā lauksaimniecībā izmantojamās zemes ha gadā nepārsniegtu 170 kg.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.) MK rīkojums Nr.163 „Par rīcības programmu īpaši jutīgām teritorijām, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.03.2004.)
2.8. Ievērot maksimāli pieļaujamās slāpekļa minerālmēsļu normas kultūraugiem.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.);
2.9. Uzskaitīt un dokumentēt visus iegādātos un izlietos minerālmēslus, glabājot uzskaites dokumentus vismaz 3 gadus, saimniecībās, kurās mēslošanas līdzekļus lieto 20 ha un lielākā platībā, kā arī audzē dārzeņus, augļu kokus vai ogulājus 3 ha un lielākā platībā.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.)
2.10. Ierīkot kūtsmēsļu uzskaites žurnālu, norādot izkliedēšanas vai nodošanas datumu, izkliedēto vai nodoto kūtsmēsļu vai skābbarības sulas daudzumu u.c.	Visa Latvija	A un C kategorijas darbību operators (ja novietnē > 10 DV (>5DV īpaši jutīgajā teritorijā))	MK noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (27.07.2004.)
2.11. Ne retāk kā reizi piecos gados veikt augšņu agroķīmisko izpēti (kartēšanu), kartēšanas lietu glabāt vismaz 5 gadus.	Īpaši jutīgā teritorija	Lauksaimnieki	MK noteikumi Nr.531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” (18.12.2001.)
2.12. Ievērot normatīvajos aktos noteiktās prasības kūtsmēsļu un skābbarības sulas novadīšanai, uzglabāšanai un izkliedēšanai.	Visa Latvija	A un C kategorijas darbību operators (ja novietnē > 10 DV (>5DV īpaši jutīgajā teritorijā))	MK noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (27.07.2004.)
2.13. Izbūvēt kūtsmēsļu krātuves. Projektējot jaunas dzīvnieku novietnes, projektā paredzēt izbūvēt kūtsmēsļu krātuves.	Visa Latvija	A un C kategorijas darbību operators (ja novietnē > 10 DV (>5DV īpaši jutīgajā teritorijā))	MK noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” (27.07.2004.)

2.14. Apglabāt vai nodot atpakaļ ražotājam nekvalitatīvus, cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi bīstamus mēslošanas līdzekļus, kas nav padarāmi nekaitīgi un derīgi lietošanai.	Visa Latvija	Ražotājs vai ievēdējs	Mēslošanas līdzekļu aprites likums (26.01.2006.)
2.15. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās 10m platā joslā aizliegts lietot mēslošanas līdzekļus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus.	Visa Latvija	Darbības veicējs	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)
2.16. Izplatīt un lietot tikai reģistrētus augu aizsardzības līdzekļus, ievērojot reģistrācijas klasi un lietošanas instrukciju.	Visa Latvija	AAL izplatītāji, lietotāji	Augu aizsardzības likums (17.12.1998.)
2.17. Saskaņot augu aizsardzības līdzekļu lietošanu no lidaparātiem pirms plānotās darbības ar VAAD un VVD.	Visa Latvija	AAL lietotāji	Augu aizsardzības likums (17.12.1998.)
2.18. Aizliegts izplatīt un lietot tādus augu aizsardzības līdzekļus, kuru sastāvā normatīvajos aktos aizliegtās darbīgās vielas un vielu grupas.	Visa Latvija	AAL izplatītāji, lietotāji	MK noteikumi Nr.217 "Noteikumi par aizliegtajiem augu aizsardzības līdzekļiem" (30.03.2004.)
2.19. Ievērot augu aizsardzības līdzekļu uzglabāšanas, glabāšanas un lietošanas nosacījumus.	Visa Latvija	AAL izplatītāji, lietotāji	MK noteikumi Nr.463 "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi" (29.04.2004.)
2.20. Izmantojot biocīdus ievērot normatīvajos aktos minētās darbības.	Visa Latvija	Biocīdu lietotāji	MK noteikumi Nr.184 "Prasības darbībām ar biocīdiem" (15.04.2003.)
2.21. Lietot augu aizsardzības līdzekļus tikai markējumā norādītajiem mērķiem, precīzi ievērojot norādītās devas, apstrāžu skaitu sezonā, ierobežojumus attiecībā uz vides aizsardzību. Pirmās un otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus drīkst lietot atestētas personas.	Visa Latvija	AAL lietotāji	MK noteikumi Nr.463 "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi" (29.04.2004.)
2.22. Uzskaitīt iegādātos augu aizsardzības līdzekļus un veikt apstrādāto kultūraugu uzskaiti, norādot apstrādāto platību, apstrādes datumu, lietotā augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu un devu.	Visa Latvija	1. un 2. reģ. klases AAL lietotājs	MK noteikumi Nr.463 "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi" (29.04.2004.)
2.23. Aizliegts izliet smidzināšanai paredzētā darba šķidruma atlikumu.	Visa Latvija	AAL lietotājs	MK noteikumi Nr.463 "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi" (29.04.2004.)
2.24. Ievērot normatīvo aktu nosacījumus notekūdeņu dūņu pagaidu uzglabāšanai (ne tuvāk par 150 m no ūdens ņemšanas vietām, ne tuvāk par 100 m no ūdenstilpes vai ūdensteces krasta līnijas, nepieļaujot dūņu, komposta un filtrējošo ūdeņu nokļūšanu augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos u.c.)	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu izmantotājs	MK noteikumi Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)

2.25. Iestrādājot notekūdeņu dūņas lauksaimniecības zemēs, ievērot normatīvo aktu prasības par to sastāvu, iestrādes laiku, vietu, gadījumiem, kad tās aizliegts iestrādāt, u.c.	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu izmantotājs	MK noteikumi Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)
2.26. Augšņu ielabošanai un mēslošanai mežsaimniecībā izmantot tikai apstrādātas notekūdeņu dūņas un kompostus, ievērojot normatīvo aktu prasības	Mežsaimniecības teritorijas	Notekūdeņu dūņu izmantotājs	MK noteikumi Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)
2.27. Uzglabāt vai apglabāt notekūdeņu dūņas, samazinot to nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu ražotājs	MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
2.28. Aizliegts novadīt vidē vai ūdeņos notekūdeņu dūņas.	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu ražotājs	MK noteikumi Nr.34 "Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (30.01.2002.)
2.29. Saņemt atļauju pirms notekūdeņu dūņu vai komposta izmantošanas lauksaimniecības platībās, kas atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	Notekūdeņu dūņu izmantotājs	MK noteikumi Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" (02.05.2006.)
3. Rīcības virziens - kontrolēt darbības, kuras būtiski ietekmē ūdensobjektu hidroloģiskās un morfoloģiskās īpašības			
3.1. Veikt ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu un ietekmes uz vidi novērtējumu normatīvajos aktos paredzētajos meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības gadījumos.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) MK noteikumi Nr.87 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” (17.02.2004.) Meliorācijas likums (20.11.2003.)
3.2. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju hidrotehnisko būvju (arī ar hidroelektrostaciju darbību saistīto būvju) darbības veikšanai, ievērot tajā iekļautos nosacījumus.	Visa Latvija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” (23.12.2003.)
3.3. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju darbībām, kuru rezultātā rastos mākslīgs vai stipri pārveidots ūdensobjekts (piemēram, kanālu, dīķu un ūdenskrātuvi vai to sistēmu ekspluatācija, ja dīķus vai ūdenskrātuves regulāri uzpilda no virszemes ūdeņiem un ja mākslīgs vai stipri pārveidots ūdensobjekts nav izveidots uz ūdensteces).	Visa Latvija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” (23.12.2003.)
3.4. Saņemt tehniskos noteikumus zivju audzēšanas dīķu un citu akvakultūras ražotņu ierīkošanai, izstrādātu kūdras ieguves vietu pārveidošanai dzērveņu plantācijās (ja paredzēta teritorijas ūdens režīma maiņa), hidrotehnisko būvju būvniecībai un rekonstrukcijai, mākslīgu ūdensobjektu izveidošanai, ja to platība ir lielāka par 0,1 ha. Ievērot tajos izvirzītos nosacījumus.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.91 "Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums" (17.02.2004.)
3.5. Būvējot meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves, ievērot normatīvo aktu prasības un noteikto būvdarbu secību, uzraudzību un kontroli.	Visa Latvija	Būvniecības veicējs	MK noteikumi Nr.1018 "Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība" (19.12.2006.)

3.6. Saņemt tehniskos noteikumus virszemes ūdensobjektu vai ostu akvatoriju tīrīšanai vai padziļināšanai normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, ievērot tehnisko noteikumu nosacījumus.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.7. Veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu un saņemt dabas resursu izmantošanas atļauju (licenci), ja tīrīšanas vai padziļināšanas darbos paredzēts iegūt derīgos izrakteņus vairāk nekā 1000 m ³ apjomā.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.8. Saņemt rakstisku piekrišanu no pašvaldības (ja tīrāmajā objektā zvejas tiesības pieder vienīgi valstij), īpašnieka (ja tīrāmais objekts nepieder pie publiskajiem ūdeņiem un zvejas tiesības tajā nepieder valstij) vai Aizsardzības ministrijas (ja tīrāmais objekts atrodas pie valsts aizsardzības nozīmes objektiem).	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.9. Saņemt attiecīgās ostas pārvaldes saskaņojumu ostas akvatorijas padziļināšanai vai tīrīšanai, ja darbu pasūtītājs nav ostas pārvalde. Saņemt Latvijas Jūras administrācijas saskaņojumu ostas akvatorijas kapitālai padziļināšanai.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.10. Nodrošināt izņemtās grunts analīžu veikšanu un ievērot normatīvo aktu prasības par analīžu biežumu, grunts novietošanu u.c.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.11. Veikt virszemes ūdensobjekta tīrīšanu vai padziļināšanu, nenodarot kaitējumu zivju resursiem.	Visa Latvija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.12. Upes tīrīšanu sākt un veikt virzienā pret straumi.	Visa Latvija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.13. Ūdensaugus vispirms plaut vietās, kur pastiprināti veidojas dūņu slānis, kā arī vietās, kurām raksturīga pastiprināta aizaugšana. Ezeros ūdensaugus plaut, veidojot koridorus. Savākt nopļautos ūdensaugus.	Visa Latvija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
3.14. Izstrādāt HES hidro tehnisko būvju drošuma programmu.	Visa Latvija	HES valdītājs	Likums "Par hidroelektrostaciju hidro tehnisko būvju drošumu" (7.12.2000.)
3.15. Aizliegts ekspluatēt HES, ja nav saņemts HES hidro tehnisko būvju drošuma sertifikāts.	Visa Latvija	HES valdītājs	Likums "Par hidroelektrostaciju hidro tehnisko būvju drošumu" (7.12.2000.)
3.16. Ja nolemts pārtraukt HES darbību, paziņot atbildīgajām institūcijām un veikt pasākumus, lai nenodarītu zaudējumus videi un cilvēkiem.	Visa Latvija	HES valdītājs	Likums "Par hidroelektrostaciju hidro tehnisko būvju drošumu" (7.12.2000.)
3.17. Atjaunot ūdensteci 1 mēneša laikā, ja pēc cirsma izstrādes ir traucēta ūdens notece grāvjos, strautos un upēs.	Mežu teritorijas	Meža apsaimniekotājs	MK noteikumi Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" (05.05.2001.)

3.18. Ievērot noteikto kailciršu platumus aizsargājamās zonās gar mītrzemēm un ūdeņiem.	Mežu teritorijas	Meža apsaimniekotājs	MK noteikumi Nr.189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" (05.05.2001.)
3.19. Aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkākus mehāniskus šķēršļus uz normatīvajos aktos noteiktajām upēm. Uz tām esošajās HES aizliegta elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšana, ja tiek mainīti hidroelektrostaciju ūdenskrātuvju ekspluatācijas noteikumos paredzētie ūdens līmeņu regulēšanas režīmi un garantētie caurplūdumi.	MK noteikumos minētās upes		MK noteikumi Nr. 27 „Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkākus mehāniskus šķēršļus”(15.01.2002.)
4. Rīcības virziens - kontrolēt virszemes un pazemes saldūdeņu ieguvu, virszemes saldūdeņu līmeņa vai režīma maiņu, pazemes ūdeņu resursu mākslīgu papildināšanu, sekmēt racionālu ūdens izmantošanu			
4.1. Pazemes ūdeņus centralizētās ūdensapgādes vajadzībām izmantot tikai pēc to atradnes sagatavošanas ūdens ieguvei - hidroģeoloģiskās izpētes, pazemes ūdeņu krājumu aprēķina konkrētam izmantošanas veidam, ieguves shēmas izstrādes, kā arī pēc tam, kad pazemes ūdeņu krājumi un ieguves shēma ir akceptēta atbildīgajā institūcijā un ir izsniegta pazemes ūdeņu atradnes pase.	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.)
4.2. Saņemt atradnes pasi, lai uzsāktu pazemes ūdeņu ieguvu, ja diennaktī tiek iegūts vairāk par 100 m ³ pazemes ūdeņu vai ja pazemes ūdeni pēc ieguves realizē tirdzniecībā. Ievērot pasē ietvertās prasības atradnes ekspluatācijai.	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/ operators	Likums „Par zemes dzīlēm” (02.05.1996.) MK noteikumi Nr. 448 „Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību” (21.06.2005.)
4.3. Saskaņot ar atbildīgo iestādi ūdens ieguves urbuma pasi (pēc urbuma izveides) vai avota pasi (pēc tā ģeoloģiskās un hidroģeoloģiskās izpētes).	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/ operators	Likums „Par zemes dzīlēm” (02.05.1996.) MK noteikumi Nr. 448 „Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību” (21.06.2005.)
4.4. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju ūdens ieguvei, ja vidējais ūdens ieguves apjoms pārsniedz 10 m ³ diennaktī vai ja šo ūdeni izmanto vairāk nekā 50 personas, ja tiek iegūti un saimnieciskā darbībā izmantoti minerālūdeņi un termiskie ūdeņi, vai ja ūdens ieguve var radīt būtisku ietekmi uz vidi. Ja ūdens ņēmējs veic arī citas piesārņojošas darbības, tad jāsaņem A vai B kategorijas atļauja, kurā ietver arī ūdens ieguves nosacījumus	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/ operators	MK noteikumi Nr.736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju”(23.12.2003.) MK noteikumi Nr.294 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (09.07.2002.)

4.5. Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju ūdens ievadīšanai, lai paaugstinātu pazemes ūdeņu līmeni (arī lai mākslīgi papildinātu pazemes ūdeņu krājumus), kā arī ūdens novadīšanai vai atsūkņēšanai, lai pazeminātu pazemes ūdeņu līmeni (arī lai pazeminātu ūdens līmeni derīgo izrakteņu ieguves vietās), izņemot zemes nosusināšanu, kā arī divpusējas darbības meliorācijas un apūdeņošanas sistēmu darbību, citām darbībām, kuras saistītas ar regulāru virszemes ūdens un pazemes ūdeņu līmeņa, kvalitātes vai režīma maiņu.	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/ operators	MK noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju"(23.12.2003.)
4.6. Ievērot izsniegtajā atļaujā iekļautos nosacījumus par ieguves apjomu un režīmu, ūdens ieguves vietu aizsargjoslu uzturēšanu, ūdeņu monitoringu, ūdens ieguves urbumu atverēm, ūdens līmeņa mērīšanu, paraugu ņemšanas vietu ierīkošanu u.c.	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/ operators	MK noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju"(23.12.2003.) MK noteikumi Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (09.07.2002.)
4.7. Projektējot pazemes ūdeņu krājumu mākslīgu papildināšanu, ievērot Latvijas būvnormatīvu prasības par infiltrācijas būvju kopējo shēmu, infiltrācijas baseinu izveidi u.c. .	Visa Latvija	Projektētājs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.)
5. Rīcības virziens - nodrošināt patērētājiem piegādātā dzeramā ūdens atbilstību normatīvo aktu prasībām, aizsargāt dzeramā ūdens ieguvei izmantotos vai izmantošanai paredzētos ūdensobjektus, samazināt vajadzību attīrīt dzeramo ūdeni tā sagatavošanas procesā			
5.1. Nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens sagatavošanu apdzīvotās vietās ar CE >100 000	Rīga	VIDM, Ūdenssaimniecīb as pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	Nacionālā programma Kohēzijas fonda apguvei "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000" (15.12.2006.) MK Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (30.05.2003.); Direktīvas specifiskais ieviešanas un finansēšanas plāns. ES direktīva 98/83/EC par dzeramā ūdens kvalitāti (2001); Pārtikas aprites uzraudzības likums (19.02.1998.)
5.2. Nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens sagatavošanu apdzīvotās vietās ar CE 10 000 - 100 000 līdz 2011.g. 31. dec	Cēsis, Limbaži, Salacgrīva, Sigulda, Alūksne un Valmiera.	VIDM, Ūdenssaimniecīb as pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	MK noteikumi Nr. 836 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.1.aktivitāti "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu, lielāku par 2000"" (04.12.2007.) Pārtikas aprites uzraudzības likums (19.02.1998.) MK Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (30.05.2003.)

5.3. Nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens sagatavošanu apdzīvotās vietās ar CE 2000 - 10 000 līdz 2015.g. 31. decembrim	Valka, Carnikava, Saulkrasti, Ādaži, Vangaži, Jaunpiebalga, Līgatne, Mazsalaca, Aloja, Rūjiena, Priekule, Liepa un Smiltene.	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība	MK noteikumi Nr. 836 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.1.aktivitāti "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu, lielāku par 2000"" (04.12.2007.) Pārtikas aprītes uzraudzības likums (19.02.1998.) MK Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (30.05.2003.)
5.4. Nodrošināt ūdensvada iekārtu mazgāšanu, tīrīšanu un dezinfekciju pēc remontdarbiem, pirms ekspluatācijas uzsākšanas, ja notikusi piesārņošana un profilaktiski 2x gadā.	Visa Latvija	Ūdensapgādes pakalpojumu sniedzējs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.) MK noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (30.05.2003.)
5.5. Veikt regulāru dzeramā ūdens monitoringu, kontrolēt tā atbilstību nekaitīguma prasībām.	Visa Latvija	Ūdensapgādes pakalpojumu sniedzējs Veselības inspekcija	MK noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (30.05.2003.)
5.6. Informēt iedzīvotājus par dzeramā ūdens kvalitāti un sniegt konsultācijas.	Visa Latvija	Veselības inspekcija	MK noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (30.05.2003.)
5.7. Ierīkot aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām un ievērot tajās noteiktos aprobežojumus	Visa Latvija	VIDM Objekta īpašnieks vai valdītājs	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.) MK noteikumi Nr.43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”(20.01.2004.)
5.8. Projektējot jaunas ārējās ūdensapgādes sistēmas vai rekonstruējot esošās, ūdensapgādes avotu izvēlēties pēc šādiem pamatkritērijiem: ūdens krājumu nodrošinātība, ūdens atbilstība dzeramā ūdens kvalitātes prasībām, ūdensgūtnes aizsargātība visā ekspluatācijas laikā.	Visa Latvija	Projektētājs Ūdens resursu lietotājs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.)
5.9. Dzeramā ūdens apgādē priekšroku dot pazemes ūdeņu izmantošanai.	Visa Latvija	Projektētājs Ūdens resursu lietotājs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.)
5.10. Izmantot tehniskā ūdens apgādē dzeramā ūdens kvalitātes prasībām atbilstošus pazemes ūdeņus tikai tad, ja nav alternatīvu zemākas kvalitātes ūdens apgādes avotu.	Visa Latvija	Projektētājs Ūdens resursu lietotājs	MK Noteikumi Nr. 38 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" (01.02.2000.)
6. Rīcības virziens: novērst un samazināt nejaušu ūdeņu piesārņošanas gadījumu un paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas ietekmi, samazināt avāriju un negadījumu radīto kaitējumu ūdens ekosistēmām			

6.1. Sniegt informāciju ar neapzinātiem piesārņotiem vai potenciāli piesārņotiem objektiem un vietām, kā arī par piesārņojošo vielām un to emisijām vidē.	Visa Latvija	Zemes īpašnieks vai lietotājs/ operators	Likums "Par piesārņojumu" (15.03.2001.); MK noteikumi Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (09.07.2002.)
6.2. Nodrošināt vides vai būvju attīrīšanu par saviem līdzekļiem, ja tās piesārņotas, veicot darbības ar ķīmiskajām vielām vai ķīmiskajiem produktiem. Atlīdzināt nodarīto kaitējumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.	Visa Latvija	Kaitējumu pieļāvušais operators	Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums (01.04.1998.)
6.3. Veikt rūpnieciskā avāriju riska novērtējumu uzņēmumā, izstrādāt avāriju riska novēršanas pasākumus un kontrolēt to izpildi avāriju gadījumā uzņēmumā.	Visa Latvija (uzņēmumi, kas darbojas ar normatīvajos aktos noteiktām bīstamām vielām)	Operators	MK noteikumi Nr.532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un samazināšanas pasākumiem" (19.07.2005.)
6.4. Iekļaut teritorijas plāņos paaugstinātā riska objektus.	Visa Latvija	Pašvaldība	MK Nr.532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un samazināšanas pasākumiem" (19.07.2005.)
6.5. Teritorijas plāņos paredzēt riska samazināšanas pasākumus un ierobežojumus vietās, kas var ietekmēt ūdeņus, aizsargājamās teritorijas, aizsargjoslas u.c.	Visa Latvija	Pašvaldība	MK Nr.532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un samazināšanas pasākumiem" (19.07.2005.)
6.6. Veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	Visa Latvija	Operators	Likums "Par piesārņojumu" (15.03.2001.)
6.7. Izveidot un uzturēt normatīvajos aktos noteiktās ekspluatācijas, sanitārās, drošības u.c. aizsargjoslas, ievērot tajās noteiktos aprobežojumus.	Visa Latvija	Objekta īpašnieks vai valdītājs	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)
6.8. Nodrošināt atbilstošu un drošu degvielas rezervuāra lietošanu, apkalpošanu un uzraudzību, lai neradītu draudus cilvēku veselībai, dzīvībai, īpašumam un videi.	Visa Latvija	Reservuāra apsaimniekotājs	MK noteikumi Nr.384 "Bīstamu vielu uzglabāšanas rezervuāru tehniskās uzraudzības kārtība" (28.08.2001.)
6.9. Veikt ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu normatīvajos aktos noteiktajām darbībām (meliorācijai lielās platībās, HES būvei, pazemes ūdeņu ieguvei lielos apjomos u.c.)	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs, VVD	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) Likums "Par piesārņojumu" (15.03.2001.) MK noteikumi Nr.87 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” (17.02.2004.)
6.10. Veikt ietekmes uz vidi novērtējumu normatīvajos aktos noteiktajām darbībām un darbībām, par kuru novērtējuma nepieciešamību lēmusi kompetentā institūcija	Visa Latvija	VPB, darbības ierosinātājs	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.); MK noteikumi Nr.87 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” (17.02.2004.)
6.11. Saņemt akceptu paredzētās darbības veikšanai pēc ietekmes uz vidi novērtējuma pabeigšanas no pašvaldībām, valsts u.c. institūcijām.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.355 "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība" (02.05.2006.)

6.12. Saņemt tehniskos noteikumus normatīvajos aktos noteiktajām darbībām un ievērot tajās noteiktās vides aizsardzības prasības paredzētajai darbībai	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs, VVD	MK noteikumi Nr.91 "Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums" (17.02.2004.)
6.13. Ievērot kārtību un nosacījumus, kādā novērtējama paredzamās darbības ietekme uz vidi, ja tas skar īpaši aizsargājamas dabas teritorijas	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs, VVD	MK noteikumi Nr.455 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)" (06.06.2006.)
6.14. Veikt ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu valsts līmeņa un reģionāla vai vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem (stratēģijas, plāni, programmas).	Visa Latvija	Plānošanas dokumenti izstrādātājs	Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.);
7. Rīcības virziens - novērst jūras ūdeņu piesārņojuma palielināšanos			
7.1. Veikt pasākumus avārijas seku novēršanai, ja ir noticis negadījums un ir radīts piesārņojums vai piesārņojuma draudi Latvijas ūdeņiem, piekrastei vai jebkurām ar ūdeņiem un piekrasti saistītajām interesēm.	Latvijas jurisdikcijā esošie ūdeņi ārpus ostu akvatorijām	Krasta apsardze un Jūras vides pārvalde	Nacionālais gatavības plāns naftas piesārņojuma gadījumiem jūrā (31.03.2004.), apstiprināts ar Ministru kabineta 2004.gada 31. marta rīkojumu Nr.190
7.2. Saņemt atļauju grunts novietošanai jūras novietnē, novietot to, ievērojot Latvijas Jūras administrācijas apstiprinātās grunts novietņu robežas.	Visa Latvija	Darbības ierosinātājs	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
7.3. Veikt monitoringu grunts novietnē jūrā, kurā tiek izvietota tīrīšanas vai padziļināšanas laikā izņemtā grunts.	Visa Latvija	Ostas pārvalde	MK noteikumi Nr.475 "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība" (13.06.2006.)
7.4. Izstrādāt darbības plānu neparedzēta piesārņojuma gadījumiem, avārijas gadījumā rīkoties saskaņā ar to.	Visa Latvija	Ostas pārvalde Naftas vai ķīmisko vielu termināla, piestātnes vai piestātņu grupas operatori	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.) MK noteikumi Nr.82 „Tipveida prasības, sagatavojot darbības plānu neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem ostās, piestātnēs, piestātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos” (05.02.2008.)
7.5. Pirms kuģa iziešanas no ostas nodot radītos atkritumus ostas atkritumu pieņemšanas iekārtās.	Visa Latvija	Kuģa kapteinis	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
7.6. Nodrošināt ar absorbentiem vismaz pusi no iespējamā piesārņojuma apjoma piestātnēs un piestātņu grupās, kurās veic naftas, bīstamo vai citu kaitīgo vielu vai to produktu pārkraušanas operācijas.	Visa Latvija	Piestātnes un piestātņu grupas operators	MK noteikumi Nr.82 „Tipveida prasības, sagatavojot darbības plānu neparedzētiem piesārņojuma gadījumiem ostās, piestātnēs, piestātņu grupās un naftas vai ķīmisko vielu termināļos” (05.02.2008.)
7.7. Aizliegts jūrā izgāzt atkritumus vai citas vielas no kuģiem un jūrā nostiprinātām iekārtām, sadedzināt atkritumus, ķīmiskās vielas un ķīmiskos produktus.	Latvijas ūdeņi	Kuģa kapteinis, iekārtas operators	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
8. Rīcības virziens: Nodrošināt peldūdeņu kvalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, aizsargāt ūdeņu kvalitāti peldvietās			

8.1. Piemērotās vietās iekārtot peldvietas, uzturēt tās kārtībā un nodrošināt higiēnas prasību ievērošanu. Peldvietas nedrīkst būt ostu, rūpniecības uzņēmumu un paaugstināta riska objektu teritorijās un to aizsargjoslās.	MKN Nr. 300 pielikumā minētās peldvietas	Pašvaldība vai zemes īpašnieks/valdītājs	MK noteikumi Nr. 300 "Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi" (11.08.1998.) ar grozījumiem (MK Nr. 563, 4.07.2006.)
8.2. Uzturēt kārtībā labiekārtotās peldvietas – nodrošināt tualetes, ģērbtuves un atkritumu konteinerus, savlaicīgu atkritumu izvešanu, aizliegt peldināt dzīvniekus u.c.	MKN Nr.454 1. un 2. pielikumā minētās peldvietas	Peldvietas īpašnieks/valdītājs	MK noteikumi Nr.454 "Peldvietu higiēnas prasības" (17.06.2008.)
8.3. Aizliegts par 10km ² mazākā ūdenstilpē ievadīt notekūdeņus un audzēt ūdensputņus, ja tajā iekārtota peldvieta.	Ezeri, dīķi (<10km ²)	Pašvaldība	MK noteikumi Nr. 300 "Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi" (11.08.1998.) ar grozījumiem (MK Nr. 563, 4.07.2006.)
8.4. Veikt peldvietu ūdens kvalitātes monitoringu, informēt iedzīvotājus par peldvietu ūdens kvalitāti.	MKN Nr.523 1. pielikumā minētās peldvietas	Veselības inspekcija Peldvietas īpašnieks	MK noteikumi Nr.523 "Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai" (07.07.2008.)
8.5. Attīrīt peldvietas ūdeņus no piesārņojuma pēc tā cēloņu likvidēšanas (ja ūdens piesārņots ar peldošiem u.c. atkritumiem)	MKN Nr.523 1.4.1. pielikumā minētās peldvietas	Peldvietas īpašnieks	MK noteikumi Nr.523 "Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai" (07.07.2008.)
9. Rīcības virziens - izpildīt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteiktās prasības ūdens lietotājam segt visas ūdens resursu izmantošanas izmaksas un ievērot principu – piesārņotājs maksā			
9.1. Maksāt dabas resursu nodokli par virszemes un pazemes ūdeņu ieguvu, ja ieguve pārsniedz 10 m ³ diennaktī, maksājot par faktisko iegūto apjomu.	Visa Latvija	Ūdens lietotājs	Dabas resursu nodokļa likums (15.12.2005.)
9.2. Maksāt dabas resursu nodokli par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī, maksājot par faktiski novadīto apjomu vai (C kategorijas piesārņojošās darbības gadījumā) par deklarēto piesārņojuma veidu un apjomu.	Visa Latvija	A, B vai C kategorijas darbības operators	Dabas resursu nodokļa likums (15.12.2005.)
9.3. Par dabas resursu ieguvu vai izmantošanu vai vidē emitēto piesārņojumu virs limitos noteiktā apjoma nodokli aprēķina, piemērojot nodokļa likmi desmitkārtšā apmērā.	Visa Latvija	Ūdens lietotājs A, B vai C kategorijas darbības operators	Dabas resursu nodokļa likums (15.12.2005.)
9.4. Vides aizsardzības speciālā budžeta (ieskaita 60 % no DRN, kas samaksāts par attiecīgās pašvaldības teritorijā veiktajām darbībām) līdzekļus izmantot tikai tādu pasākumu un projektu finansēšanai, kuri saistīti ar vides aizsardzību, t.sk. ar vides monitoringu, vides un dabas resursu izpēti, novērtēšanu un atjaunošanu, ar ūdeņu aizsardzību, augšņu un grunts aizsardzību un sanācību.	Visa Latvija	Pašvaldības	Dabas resursu nodokļa likums (15.12.2005.)

9.5. Kompensēt saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītos zaudējumus (finansiāli, veicot zivju resursu atražošanas pasākumus vai arī vides sakopšanu).	Iekšējie un teritoriālie ūdeņi, ekonomiskās zonas ūdeņi	Personas, kuru dēļ zaudējums nodarīts	Zvejniecības likums (12.04.1995.) MK noteikumi Nr. 188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība” (08.05.2001.) MK noteikumi Nr. 466 „Kārtība, kādā nosaka un veic vides sakopšanas darbus, kas kompensē zivju resursiem nodarītos zaudējumus”(28.06.2005.)
10. Rīcības virziens – sekmēt aizsargājamās teritorijām noteikto mērķu sasniegšanu			
10.1. Ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējos un individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus.	Aizsargājamā teritorija	Zemes īpašnieks, lietotājs	Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (02.03.1993.)
10.2. Veikt pasākumus attiecīgās sugas vai biotopa aizsardzībai saskaņā ar īpaši aizsargājamās teritorijas aizsardzības noteikumiem un dabas aizsardzības plānu.	Aizsargājamā teritorija	Zemes īpašnieks, lietotājs	Sugu un biotopu aizsardzības likums (5.04.2000.)
10.3. Aizliegts aizsargājamās dabas teritorijās bez attiecīgas atļaujas vai iepriekšējas rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu.	Aizsargājamā teritorija	Darbības veicējs	MK noteikumi Nr.415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (22.07.2003.)

Izmantotie saīsinājumi

AAL – augu aizsardzības līdzekļi

CE – cilvēku ekvivalents (piesārņojuma daudzuma vienība)

DV – dzīvnieku vienība

HES - hidroelektrostacija

MK – Ministru kabinets

NAI - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

VAAD – Valsts Augu aizsardzības dienests

VIDM – Vides ministrija

VVD – Valsts Vides dienests

Papildu pasākumi

1. Papildu pasākumi, kas īstenojami visas Latvijas mērogā

1. tabula

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā iespējamie avoti ¹
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	1. Rekomendāciju un ieteikumu izstrāde, lai samazinātu cilvēka darbības ietekmi uz ūdeņiem			
1.1. Izstrādāt videi draudzīgas hidrotehniskās būvniecības nosacījumus: 1.1.1. meža meliorācijas sistēmu izbūvei, renovācijai un rekonstrukcijai; 1.1.2. lauksaimniecības zemju meliorācijas sistēmu izbūvei, renovācijai un rekonstrukcijai; 1.1.3. polderu atjaunošanai, rekonstrukcijai vai polderu sistēmu uzturēšanai.	2012.g.dec.	VIDM sadarbībā ar ZM un EM	Izstrādāti nosacījumi, kā mazināt minēto objektu ietekmi uz ūdeņiem	Nepieciešamais 1.1.1. 6000Ls, Meža attīstības fonds 1.1.2., 1.1.3. 12 000 Ls. No ikgadējā valsts atbalsta lauksaimniecībai un lauku attīstībai ² pasākuma "Atbalsts izglītībai un zinātnei".
1.2. Sagatavot priekšlikumus regulēto upju vai upju posmu renaturalizācijai un nārsta vietu atjaunošanai (izveidošanai) šajās upēs.	2012.g. dec.	VIDM sadarbībā ar ZM	Sagatavoti priekšlikumi	Nepieciešamais 3000Ls
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	2. Pētījumi un ar tiem saistītie praktiskie darbi			
2.1. Veikt izvērtējumu un analīzi par dabas resursu nodokļa (DRN) efektivitāti ūdens apsaimniekošanā: 2.1.1. izvērtēt DRN piemērošanas iespējas ūdens lietošanas veidiem, kurus atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam pašlaik lieto bez maksas; 2.1.2. izvērtēt DRN likmes ūdens izmantošanas jomā un sagatavot	2012.g. dec.	VIDM	Priekšlikumi DRN piemērošanas optimizācijai	Plānotais VIDM esošā budžeta ietvaros.

¹ Minētās summas nepieciešamas darba veikšanai visā Latvijā, nevis tikai Gaujas baseinu apgabalā.

² Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumi Nr. 107 „Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību”.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā iespējamie avoti ¹
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos			
priekšlikumus par to optimizāciju.				
2.2. Veikt izvērtējumu par akvakultūras (dīķu saimniecības) darbības ietekmi uz ūdens vidi: 2.2.1 izvērtēt akvakultūras (dīķu saimniecības) ietekmi uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti un kvantitāti; 2.2.2. sākt īstenot pētījumā par akvakultūras ietekmi paredzētās rīcības.	2.2.1. – 2012.g. dec. 2.2.2. – 2015.g. dec.	ZM sadarbībā ar VIDM	Noskaidrota darbības ietekme, izstrādātas rekomendācijas slodzes mazināšanai Uzsāktas rīcības slodžu samazināšanai	Nepieciešamais 6000Ls
2.3. Prioritāro un bīstamo vielu izvērtējums 2.3.1. prioritāro un bīstamo vielu apsekojums virszemes ūdensobjektos (ūdenī un biotā) un pazemes ūdensobjektos; 2.3.2. sagatavot priekšlikumus par veicamajiem pasākumiem, pamatojoties uz apsekojuma rezultātiem.	2011.g. dec.	VIDM	Informācija par prioritāro un bīstamo vielu izplatību un piesārņojuma līmeni ūdenī un biotā, precizēti riska ūdensobjekti	Pieejamais 2.3.1. 157 024 EUR, Kohēzijas fonda finansējums. 2.3.2. VIDM esošā budžeta ietvaros.
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	3. Izglītojošie un informatīvie pasākumi			
3.1. Izveidot upju baseinu apsaimniekošanas informācijas sistēmu.	2013. g. dec.	VIDM LVĢMC	Izveidota informācijas sistēma, darbojas sasaite starp dažādu institūciju informācijas sistēmām	Plānotais ERAF atbalsts: apakšaktivitātei "Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība" iesniegtais projekts „Vienotas vides informācijas sistēmas izveide”.
3.2. Regulāri informēt sabiedrību par upju baseinu apsaimniekošanu: 3.2.1.izstrādāt dažādām mērķgrupām atbilstošas, interaktīvas sadaļas VIDM un LVĢMC mājas lapās; 3.2.2. nodrošināt sabiedrībai iespēju sniegt atgriezenisko saiti; 3.2.3. sagatavot informatīvus materiālus par ūdeņu apsaimniekošanu, ūdens resursu taupīšanu, iespējām sabiedrības līdzdalībai lēmumu pieņemšanā; 3.2.4. masu medijos regulāri popularizēt ūdens apsaimniekošanas jautājumus, 3.2.5. organizēt seminārus par ūdens resursu apsaimniekošanu un aizsardzību.	2010.g. janv. – 2015.g. dec.	VIDM LVĢMC	Informācija mājas lapās Izdotie materiāli Publikācijas Notikušie pasākumi	Plānotais ERAF atbalsts: apakšaktivitātei "Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība" iesniegtais projekts „Vienotas vides informācijas sistēmas izveide”.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā iespējamie avoti ¹
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos			
3.3. Sadarboties ar mērķgrupām sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai: 3.3.1. ar NVO - izglītojoši pasākumi un informācijas sniegšana sabiedrībai sadarbībā ar Zilo karogu, Ekoskolu, Jauno Vides reportieru programmu un Baltijas jūras reģiona vides NVO sadarbības tīklu Coalition Clean Baltic, WWF, Latvijas Dabas fondu, Latvijas Vides aizsardzības klubu, Latvijas Vides Izglītības fondu, Tūrisma asociāciju, Daugavas fondu u.c; 3.3.2. ar ūdens apgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas uzņēmumiem; 3.3.3. ar masu medijiem; 3.3.4. ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekotājiem; 3.3.5. ar izglītības iestādēm; 3.3.6. ar sabiedriskā monitoringa un sabiedrisko vides inspektoru darbības veicējiem; 3.3.7. ar pašvaldībām; 3.3.8. ar zinātniskajām institūcijām (t.sk. augstskolām) .	2010.g. janv. – 2015.g. dec.	LVĢMC, VIDM	Notikušie pasākumi Kopīgi īstenotie projekti	Plānotais LVĢMC un VIDM pieejamā budžeta ietvaros.
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai	4. Pasākumi, kas nodrošina plāna ieviešanu, īstenošanas novērtēšanu un plānu pārskatīšanu			
4.1. Precizēt virszemes ūdensobjektu robežas: 4.1.1. ezeru sateces baseinu robežas; 4.1.2. noteikt atšķirīgu slodžu ietekmētās ūdensobjektu daļas kā atsevišķus ūdensobjektus vai apvienot blakus esošus identiskus ūdensobjektus vienā (kur tas ir pieļaujams).	2011.g. dec.	LVĢMC	Precizētas ūdensobjektu robežas	Plānotais LVĢMC pieejamā budžeta ietvaros.
4.2. Izvērtēt un, ja nepieciešams, precizēt normatīvajos aktos noteikto virszemes ūdeņu tipoloģiju un, pamatojoties uz veikto izvērtējumu, precizēt vismaz Gaujas apgabala ūdensobjektam E215 <i>Aijažu ezers</i> noteikto tipu.	2011.g. dec.	LVĢMC	Precizēta tipoloģija un ūdensobjektu atbilstība konkrētam tipam	Plānotais LVĢMC pieejama budžeta ietvaros.
4.3. Uzturēt LVĢMC kapacitāti, veicināt pieredzes apmaiņu ar citām ES valstīm par plāna īstenošanas efektivitātes nodrošināšanu un ar <i>Baltic 21 Lighthouse</i> par projektu pieredzi ilgtspējīgā Baltijas jūras reģiona veicināšanā	2011.g. dec.	LVĢMC	Apmācības programma Notikušie pieredzes apmaiņas pasākumi	Plānotais LVĢMC pieejamā budžeta ietvaros.
4.4. Turpināt pilnveidot upju baseinu konsultatīvās padomes sastāvu un darbību, lai palielinātu to ieguldījumu plānu īstenošanā.	2010.g. jūl.	LVĢMC	Jauns padomju personālsastāvs	Plānotais LVĢMC pieejamā budžeta ietvaros.
4.5. Pasākumu programmas ieviešanas nodrošināšana: 4.5.1. veicināt aktīvāko un ietekmīgāko mērķgrupu iesaistīšanu plānu īstenošanā; 4.5.2. izvērtēt spēkā esošo normatīvo aktu prasību ūdens apsaimniekošanai un	4.6.1., 4.6.2. - 2010.g. dec. 4.6.3. – 2010.g. janv. –	LVĢMC	Priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos Informatīvie pasākumi	Plānotais LVĢMC pieejamā budžeta ietvaros.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā iespējamie avoti ¹
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos			
aizsardzībai efektivitāti un, nepieciešamības gadījumā, sagatavot priekšlikumus to pilnveidošanai; 4.5.3. pasākumu būtības un nepieciešamības skaidrošana pasākumu realizētājiem, sadarbība ar tiem finansējuma piesaistē.	2015.g. dec.			
4.6. Veidot regulāru sadarbības mehānismu ar ostu pārvaldēm. Izvērtēt iespējas uzlabot ekoloģiskos apstākļus ostas teritorijā un ietvert ostas attīstības dokumentos plānā izvirzītajiem mērķiem atbilstošus pasākumus hidromorfoloģiskās slodzes mazināšanai.	2010.g. okt. - mehānismam., 2012.g. dec. - izvērtējumam	VIDM LVĢMC VVD Iesaistītās institūcijas Ostu pārvaldes	Ostu attīstības plānos iekļautie pasākumi	Plānotais Ostu pārvaldes, ostu attīstības fonds

2. Papildu pasākumi, kas īstenojami konkrētos Gaujas apgabala ūdensobjektos

2. tabula

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	1: Samazināt punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
1.1. Veikt nepieciešamos pasākumus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības efektivitātes uzlabošanai, lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000).	16 NAI G206 („Stalbes pagasta padome” Stalbē, „Straupes pagasta padome” Straupē, „Umurgas komunālais dienests” Umurgā), G215 („Kocēnu pagasta padome” Kocēnos, „Vaidavas pagasta padome” Vaidavā), G220 („Blomes pagasta padome” Blomē, „Launkalnes pagasta padome” Silvā, „Trikātas pagasta padome” Trikāvē), G264 („Lēdurgas komunālais dienests” Lēdurgā, „Vidrižu pagasta padome” Vidrižos, „Skultes pagasta padome” Skultē), G268 („Pāles pagasta padome” Pālē, „Salacgrīvas komunālie pakalpojumi” Svētdienā), G312 („Rūja” Jeros, „Kārķu pagasta padome” Kārķos, „Naukšēnu pagasta padome” Naukšēnos)	2015.g. dec.	Pašvaldības, VIDM	Samazināta N_{kop} un P_{kop} slodze	Nepieciešamais 2 975 000 Ls, ERAF aktivitāte "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdz. vietās ar iedz. sk. līdz 2000". Atklāta projektu iesniegumu atlase. Maksimālā ERAF atbalsta likme - 85%. Papildus nepieciešamais 525 000 Ls, 15% līdzfinansējuma no pašvaldību vai NAI operatoru budžeta.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	1: Samazināt punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
1.2. Veikt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju, lai nodrošinātu augstāku notekūdeņu attīrīšanas pakāpi, nekā ir noteikts normatīvajā aktā par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī tāda tipa aglomerācijām.	9 apdzīvotās vietas - Līgatne, Priekuļi un Rauna, Smiltene, Seda, Saulkrasti, Urga un Aloja, Mazsalaca	pēc 2015.g.	Pašvaldības, VIDM	Samazināta N_{kop} un P_{kop} slodze	Papildus nepieciešamais 7 454 226 Ls
1.3. Noskaidrot punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdens kvalitāti un izstrādāt atbilstošus pasākumus piesārņojuma samazināšanai un atbilstoši lietot ūdeņu apsaimniekošanai.	G206 Brasla G261 SP Aģe G264 Aģe E197 Sārumezers E199 Katvaru ezers E215 Aijažu ezers E217 Riebezers	2015.g. dec.	VIDM	Noskaidrota punktveida piesārņojuma avotu ietekme, sagatavoti priekšlikumi pasākumiem, kā rezultātā novērsta virszemes un pazemes ūdeņu piesārņošana un piesārņojuma izplatība	Nepieciešamais 30 000 Ls
1.4. Veikt izpēti piesārņotas vietas sanācijai un veikt piesārņotā areāla sanāciju un tā rezultātā izņemtā materiāla utilizēšanu.	Vismaz 1 piesārņota vieta	2015.g. dec.	Atbilstoši likumam „Par piesārņojumu”, VIDM	Novērsta virszemes un pazemes ūdeņu piesārņošana un piesārņojuma izplatība	Nepieciešamais 30 000 Ls projekta izstrādei, sanācijai nepieciešamais finansējums tiks noteikts pēc sanācijas projekta izstrādes.
1.5. Veikt potenciāli piesārņoto vietu pirms sanācijas izpēti, lai noteiktu piesārņojuma nozīmīgumu, veidu un apjomu un sanācijai nepieciešamās dokumentācijas izstrādi.	Vismaz 1 potenciāli piesārņota vieta	2015.g. dec.	Atbilstoši likumam „Par piesārņojumu”, VIDM	Noskaidrots piesārņojuma apjoms, noteikti prioritāri veicamie sanācijas pasākumi, sagatavota dokumentācija	Nepieciešamais Aptuveni 30 000 Ls viena objekta izpētei.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	2. Samazināt izklīdētā piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
2.1. Sagatavot priekšlikumus piesārņojuma samazināšanai, ko minētajos ūdensobjektos rada apdzīvotās vietas un objekti bez centralizētas kanalizācijas sistēmas (mazdārziņi, tūrisma mītnes u.c.).	G206 Brasla G261 SP Aģe G264 Aģe E197 Sārumezers E199 Katvaru ezers E215 Aijažu ezers E217 Riebezers	2015.g. dec.	VIDM	Noteikti veicamie pasākumi konkrētās vietās, iezīmēti to finansējuma avoti	Nepieciešamais 3000 Ls
2.2. Lai samazinātu biogēnu noteci no lauksaimniecības zemēm, ziemas periodā uzturēt zaļās platības un rugāju laukus saimniecībās, kuru zeme robežojas ar ūdensteci vai ūdenstilpi un: 1.pas. Ja ir iespējams ievērot 5 m buferjoslu visu ūdensteču (izņemot 2.pasākumā minēto) krastos un ūdenstilpju, kuru spoguļa virsmas platība ir mazāka par 50 ha, krastos. 2.pas. ievērot 10m buferjoslu Gaujas, Gaujas pirmās pakāpes pieteku un ūdenstilpju, kuru spoguļa virsmas platība pārsniedz 50 ha, krastos. 3.pas. gar meliorācijas novadgrāvjiem lauku mēslošanai izmantot tikai zaļmēslojumu.	65 km ² , platībā 2 ūdensobjektos: G220 Abuls 2. pasākums 25 km ² 3. pasākums 15 km ² E225 Burtnieku ezers 2. pasākums 25 km ²	2012.g. dec.	Zemes īpašnieki vai apsaimniekotāji, ZM	Samazināta N _{kop} un P _{kop} slodze	Nepieciešamais 317 634 Ls /gadā. Avoti: privātais finansējums un LAP 2.ass pasākumi - “Agrovides maksājumi” un/ vai “NATURA 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK”.
2.3. Veikt izpēti par lauksaimniecības darbības radīto ietekmi uz ūdensobjektiem un sagatavot priekšlikumus biogēnās noteces samazināšanai, tai skaitā ievērojot lauksaimniecības zemju apsaimniekošanā labas apsaimniekošanas prakses principus, buferjoslas, kultūraugu mēslošanas	G206 Brasla E197 Sārumezers apkārtnē	2015.g. 22.dec.	Zemes īpašnieki vai apsaimniekotāji, ZM	Samazināta N _{kop} un P _{kop} slodze	Nepieciešamais 4000 Ls

Pasākumi izvīrītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	2. Samazināt izklīdētā piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
plānošanu u.c., maksimāli novēršot no lauksaimnieciskās darbības radušos piesārņojuma noteci virszemes ūdeņos					
2.4. Lai samazinātu biogēnu noteci no meža zemēm, kuras robežojas ar ūdensteci vai ūdenstilpi, ievērot labas mežsaimniecības prakses nosacījumus un: 1.pas. ja iespējams cīrsmā atstāt pēc iespējas lielāku procentu nenocirstu koku un mežistrādes procesā izmantot augsnes eroziju mazinošu aprīkojumu; 2.pas. veicot meža kopšanas darbus, pēc iespējas vairāk atstāt kokus un krūmus 10 metrus platā buferjoslā gar ūdensteču vai ūdenstilpju krastiem, tādējādi samazinot stāvo krastu eroziju un aizturot barības vielu noteci.	14 km ² platībā 3 ūdensobjektos: G209 Gauja 2. pasākums 2 km ² E217 Riebezers 2. pasākums 2km ² E225 Burtnieku ezers 2. pasākums 10 km ²	2015.g. 22.dec.	Meža īpašnieki vai apsaimniekotāji, ZM	Samazināta N _{kop} un P _{kop} slodze	Nepieciešamais 4126 Ls /gadā (mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu radīto zaudējumus segšanai), meža īpašnieku vai apsaimniekotāju līdzekļi.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	3. Samazināt hidroloģisko un morfoloģisko pārveidojumu ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
3.1. Izmantot izstrādātos videi draudzīgas hidrotehniskās būvniecības nosacījumus, uzturot, būvējot, renovējot vai rekonstruējot: 3.1.1. lauksaimniecības zemju meliorācijas sistēmas, 3.1.2. meža zemju meliorācijas sistēmas, 3.1.3. polderus.	Meliorācijas sistēmas un polderi, ko renovē vai rekonstruē, izmantojot sabiedrisko (valsts, pašvaldību, ES fondu) finansējumu riska ūdensobjektu teritorijā. Meliorācijas sistēmas 3 ūdensobjektos: G229 Vija G268 Svētupe G312 Rūja Polderu sistēma ūdensobjektā G201 Gauja	no 2013.g. janv.	ZM, būvniecības ierosinātais	Samazināta būvdarbu ietekme uz ūdeņu ekosistēmām meliorētajās teritorijās un polderu ietekmētajās teritorijās	Nepieciešamais Finansējuma apjoms atšķirīgs katrā konkrētā gadījumā atkarībā no konkrētā objekta specifikas.
3.2. Izsniedzot ūdens resursu lietošanas atļaujas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pamatojoties uz atzinumu par iespējamiem inženiertehniskajiem risinājumiem zivsaimnieciskā ekspertīzē noteikto zivju resursu aizsardzības pasākumu īstenošanai, izvērtēt katras HES radīto ietekmi uz ūdensobjektiem un piemērotākos pasākumus un tehnoloģiskos risinājumus to negatīvās ietekmes uz vidi novēršanai, nosakot atļaujā nosacījumus darbībai kaskādes režīmā, pasākumus zivju migrācijas uzlabošanai un zivju resursu aizsardzībai.	43 HES	2013.g. dec.	VIDM, VVD	Noskaidroti nepieciešamie pasākumi ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanai	Plānotais VIDM un VVD esošā budžeta ietvaros.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	3. Samazināt hidroloģisko un morfoloģisko pārveidojumu ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
3.3. Normatīvajos aktos noteiktā kārtībā pārskatīt un precizēt ūdens resursu lietošanas atļaujas, nosakot stingrākas prasības HES ekspluatācijai.	3 HES - Braslas HES (G206 Brasla), Vizlas HES (G242 Vizla/Jaunpalsa) un Aģers dzirnavu HES (G264 Aģe).	2015.g. 22.dec.	VIDM	Samazināta HES ietekme uz ūdeņu ekosistēmām	Plānotais VIDM un VVD esošā budžeta ietvaros.
3.4. Veikt hidrotehnisko būvju drošuma programmu un ūdens resursu lietošanas atļauju analīzi, izvērtējot prasības kaskādē esošo HES darbībai iespējama pārrāvuma gadījumā, un sagatavot priekšlikumus nepieciešamajiem grozījumiem minētajos dokumentos, lai nodrošinātu optimāli saskaņotu HES darbību.	HES kaskādes - Augšāres HES (G254 Gauja), Ilzēnu HES, Variņu HES, Rankas HES, Gaujas HES, Lācīšu HES, Pilskalna HES, Sinoles HES, Paideru HES (G251 Gauja); Kārļu aizsprosta HES, Billes HES, Zāģeru HES (G210 Amata); Brenguļu HES, Bruntuļu HES, Trikātas HES, Tiltlejas HES, Nigras HES (Nigra), Smiltenes HES (G220 Abuls); Palsmanes dzirnavu HES, Dūniju HES (G242 Vizla/Jaunpalsa); Galgauskas HES, Āžu HES, pieteka Vījata – Ainavu dzirnavu HES (G247 Tirza)	2015.g.	VIDM	Noskaidrota kaskādes bīstamības pakāpe, izstrādāts plāns šo draudu novēršanai vai samazināšanai	Nepieciešamais Katrai kaskādei 3000 Ls, kopā 15000 Ls
3.5. Izpētīt regulētās upes/ upju posmus minētajos ūdensobjektos, izvērtējot dabiskās gultnes atjaunošanas (meanderēšanas) un straujteču veidošanas lietderību, izstrādāt veicamo darbu plānu upju posmiem, kur šādi pasākumi atzīti par	G206 Brasla G242 Vizla/Jaunpalsa G262 Pēterupe G264 Aģe G265 Rīgas j.l. G268 Svētupe	2014.g. dec.	VIDM, pašvaldības	Iegūta informācija, sastādīts darbu plāns	Nepieciešamais 40 000Ls

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	3. Samazināt hidroloģisko un morfoloģisko pārveidojumu ietekmi uz ūdeņu stāvokli				
lietderīgiem.					
3.6. Īstenot "mīkstinošos" pasākumus ostas negatīvās ietekmes mazināšanai.	Skultes osta (G261 SP) Salacgrīvas osta (G303 SP)	2015.g. dec.	Ostu pārvaldes	Samazināts piesārņojums un morfoloģisko pārveidojumu ietekme	Nepieciešamo finansējumu un tā avotus varēs noteikt pēc izpētes, kad būs zināmi konkrēti pasākumi.

Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	4. Ezeru – riska ūdensobjektu problēmu izpēte un apsaimniekošanas pasākumi				
Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
4.1. Problēmu cēloņu noskaidrošana un veicamo pasākumu plānošana: 4.1.1.izpētīt un noteikt slodžu avotus un faktorus, kas šajos ezeros neļauj sasniegt vides kvalitātes mērķus; 4.1.2. sagatavot priekšlikumus par katra ezera kvalitātes uzlabošanai nepieciešamajiem pasākumiem.	E197 Sārumezers E199 Katvaru ezers E202 Vaidavas ezers E215 Aijažu ezers E217 Riebezers E219 Lādes ezers E222 Dūņezers E225 Burtņieku ezers	2014.g. dec.	LVGMC	Noteiktas slodzes un kvalitāti ietekmējošie faktori. Piedāvāti piemērotākie pasākumi ezeru ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanai.	Plānotais 96 000 Ls
4.2. Ezeru apsaimniekošanas noteikumi: 4.2.1. sagatavot ezeru apsaimniekošanas noteikumus; 4.2.2. kontrolēt apsaimniekošanas noteikumu ievērošanu, par pārkāpumiem sodot ar piespiedu darbu ezera kvalitātes uzlabošanā.	E197 Sārumezers E199 Katvaru ezers E202 Vaidavas ezers E215 Aijažu ezers E217 Riebezers E219 Lādes ezers E222 Dūņezers E225 Burtņieku ezers	1) 2013.g. dec. 2) 2015.g. dec.	Pašvaldības, ūdens objektu nomnieki un lietotāji, VVD (tikai kontrole)	Sagatavoti priekšnoteikumi, lai samazinātu un novērstu risku nesasnēgt labu ūdens kvalitāti līdz 2015. Gadam.	Nepieciešamais 4.4.1. 24 000 Ls

Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	4. Ezeru – riska ūdensobjektu problēmu izpēte un apsaimniekošanas pasākumi				
Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
4.3. Ezeru aizsardzības pasākumi: 4.3.1. nepieļaut neattīrītu sadzīves, ražošanas vai komunālo notekūdeņu, kā arī neattīrītu meliorācijas ūdeņu ieplūdi ezerā; 4.3.2. meliorācijas grāvjos, kur tas atzīts par nepieciešamu pēc izpētes, ezeru tuvumā izveidot sedimentācijas dīķus vai mitraines; 4.3.3. ezeru krastos esošajās lauksaimniecības zemēs, kur tas pēc izpētes atzīts par nepieciešamu, atstāt 10m platu buferjoslu, ievērot labas lauksaimniecības prakses nosacījumus.	E197 Sārumezers E199 Katvaru ezers E202 Vaidavas ezers E215 Aijažu ezers E217 Riebezers E219 Lādes ezers E222 Dūņezers E225 Burtnieku ezers	2015.g. dec.	Pašvaldības, VVD, iedzīvotāji, NVO	Samazināts vai novērsts risks nerasniegt labu ūdens kvalitāti līdz 2015. gadam, novēršot piesārņojuma avotus.	Nepieciešamo finansējumu un tā avotus varēs noteikt pēc izpētes, kad būs zināmi katra ezera apkārtnē nepieciešamie pasākumi.
4.4. Veikt ezera saprātīgu apsaimniekošanu, t.sk. regulāri pļaut niedres, attīrīt krastus no krūmiem, ja nepieciešams izvākt nogulumus tajās ezera vietās, kur nav pieļaujama niedru augšana.	E225 Burtnieka ezers	2015.g. dec.	Pašvaldības, ezera apsaimniekotāji vai nomnieki	Kvalitātes uzlabošana attīrot no biogēnajiem elementiem	Pašvaldības, ezera apsaimniekotāju vai nomnieku budžeta ietvaros.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	5. Riska ūdensobjektu problēmu izpēte un apsaimniekošanas pasākumi				
5.1. Lai noteiktu ūdensobjekta ekoloģisko kvalitāti, veikt monitoringu vismaz 3 gadus pēc kārtas.	G312 Rūja	2015.g. dec.	VIDM LVGMC	Kvalitātes vērtējuma augsta ticamība	Nepieciešamais 6900 Ls, finansējums Ūdeņu stāvokļa monitoringa programmas ietvaros (valsts finansējums).
5.2. Ņemt vērā un atbalstīt minētajā	G205 Gauja (Gaujas	2015.g. dec.	Visas	Uzlabota ūdeņu	Pieejamā budžeta ietvaros.

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Pasākuma izpildes rezultāts	Finansējums un tā avoti
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos				
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	5. Riska ūdensobjektu problēmu izpēte un apsaimniekošanas pasākumi				
teritorijā paredzēto dabas aizsardzības pasākumu īstenošanu.	Nacionālā parka pasākumi)		iesaistītās puses	kvalitāte	

Izmantotie saīsinājumi

DRN – Dabas resursu nodoklis

VIDM – Vides ministrija

ZM – Zemkopības ministrija

EM – Ekonomikas ministrija

ERAF – Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības fonds

LAP – Latvijas lauku attīstības programma

LVĢMC – Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”

NAI - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

NVO – Nevalstiskās organizācijas

VVD – Valsts vides dienests

HES - hidroelektrostacija

WWF – Pasaules dabas fonds